

Grosuplje (centrala)
sP 908
GROSUPELJSKI ODM.
2001

352(497.4 Grosuplje)

120010144, 1/2

KNJIZNICA GROSUPLJE

modeli
2001

Winter

CYCLES ŠKERLJ

Pod gozdom c. IV/20, Grosuplje
Tel.: 01/7861 875, 01/7871 482 GSM: 041/668 788

ZA OTROKE IN ODRASLE

TEČAJI SMUČANJA
TEČAJI DESKANJA
PROSTO SMUČANJE

Šolske počitnice: 26.2. do 2.3. 2001
Smučišče: ČRNI VRH NAD CERKNIM
Informacije in vpis: trgovina

OLIMPIČ ŠPORT

Kolodvorska 2, Grosuplje
tel: 01 787 23 36

GROSUPELJSKI

marex d.o.o. VSE ZA KROVSKA IN KLEPARSKA DELA

Krovsko kleparski center Grosuplje, Gasilska c. 27
PE BREŽICE • PE SLOVENJ GRADEC NOVO

TEL. 01/788 83 50
FAKS 01/788 83 58

E-mail: info@marex.si
http://www.marex.si/

O
D
M
E
V
I

40 let proizvodnje gostinske opreme

Novo leto z novim priznanjem

Čebelarji in Kočevarji staroselci na avstrijskem Koroškem

Jubilejni koncert ob 10-letnici delovanja Šentjurskega okteta

Glasilo
prebivalcev
občine
Grosuplje

Letnik XXXVI
številka 1-2
januar - februar
2001

9 771580 091009

Pod prijazno streho.

Bencinski servis Grosuplje

Ljubljanska cesta 62

Odprto od 6. do 22. ure.

- ▼ prodaja goriva
- ▼ prodaja motornih olj
- ▼ mini market
- ▼ avtopralnica
- ▼ bar

KREATTIVA

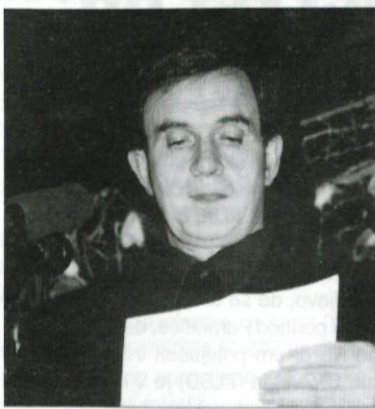

OMV ISTRABENZ

www.omvistrabenz.si

Onemogočiti špekulacije z zazidljivimi zemljišči

Pogovor z županom Janezom Lesjakom

Grosupeljski odmevi: *Pred kakim letom ste občinskemu svetu predlagali zvišanje občinskega davka. Svoj predlog ste lani decembra ponovili: lastniki nezazidanih, a zazidljivih zemljišč naj bi na ureditvenem območju namesto dose-
danih 30 % po novem plačevali 60 % točkovne vrednosti zemljišča, lastniki takih zemljišč na izvedbenem območju pa kar 200 % njegove točkovne vrednosti. Hkrati ste predlagali tudi za 20 % zvišanje toarske vrednosti točke. Kako utemeljujete tako veliko zvišanje davka?*

Župan: Naša občina je glede na svoje dohodke prestopila prag razvitosti, zato nam država ne bo več dajala toliko denarja za gradnjo šol, vrtcev, zdravstvenega doma... Pri šoli Brinje npr. je država prispevala 50 % predračunske vrednosti objekta, t. j. 300 milijonov tolarjev, odsej pa lahko računamo le na njeno 10 % soudeležbo. Med prihodi, ki nam jih država odstopa, je 35 % dohodnine, s katero dobi občina letno 900 milijonov tolarjev, z ekološko tako dobimo 30 milijonov, s pristožbino za gozdne ceste pa 4 milijone. Od vsake občine pa je odvisno, ali bo izkoristila zakonsko možnost dobiti dohodek tudi od obdavljenih zazidanih zemljišč in od nezazidanih, a zazidljivih stavbnih zemljišč. Ustavno sodišče je lani razglasilo, da je občinski davek na premoženje nezakonit. Tudi nadomestilo za nepozidano stavbno zemljišče, določeno z ureditvenimi plani, je ustavno sodišče v enem delu razveljavilo. Tako se je dohodek občine bistveno zmanjšal.

Povod za povišanje nadomestila, ki sem ga občinskemu svetu predlagal, pa ni samo nadomestiti izpad občinskih prihodkov, temveč tudi onemogočiti špekulacije lastnikov zazidljivih zemljišč. S sprejetjem zazidljivosti se cena zemljišč dvigne od recimo 5 DEM/m² na 160 DEM/m² in več. Tako lastniki pridobijo veliko dodatno vrednost. Ker jim povečanje cene zagotavlja odlok občine, je občina moralno upravičena, da zahteva od njih višji davek – vendar samo v primeru, če lastniki zavlačujejo s prodajo oz. zazidavo. V primeru zavlačevanja se namreč zazidljivo območje ne more komunalno opremiti, komunalna oprema pa stane zdaj okoli 100 DEM/m², zato ga ne more in ne sme kreditirati občina iz

občinskega proračuna. Lastnik 10 000 m² nezazidanega, a zazidljivega zemljišča, za katerega je bil sprejet izvedbeni načrt, bo po naših izračunih moral zaradi svojega špekuliranja letno plačati približno 1,5 milijona tolarjev občinskega davka. Lastniki zemljišč, za katere obstajajo samo ureditveni pogoji, pa po novem do izdaje lokacijskega dovoljenja ne bodo plačevali nobenega nadomestila.

Ker vrednost točke v zadnjih dveh letih kljub inflaciji ni bila zvišana, zdaj predlagam 24 % zvišanje, s čimer se strinjata tudi oba odbora občinskega sveta.

Grosupeljski odmevi: *Na Zelenem valu in za Delo ste izjavili, da je pridobitev in ureditev zemljišča ter preselitev dela grosupeljskih Romov nanj stala 70 milijonov tolarjev. V proračunu za leto 2000 je bilo za urejanje romskih naselij predvideno 5,5 milijona tolarjev, v rebalansu pa je bila postavka črtana. Kaj menite o navedenih podatkih in kakšno je vaše videnje romske problematike?*

Župan: Kot staroselec naš romski problem zelo dobro poznam in trdim, da je položaj v več ozirih kritičen. Sicer pa pravkar pišem pojasnilo predsedniku slovenske vlade v zvezi s pritožbo Nade Hodorovac. Občinskemu svetu sem predložil program celovitega reševanja romske problematike, vendar se svet o tem ni izjasnil. Sam dvomim, da se bom o tem s svetom sploh kdaj sporazumel. Ljudje na Rome reagirajo glede na svoje izkušnje, ki pa niso najboljše. Nedvomno ima občina velike probleme s problematiko šolstva, prostora, zdravstva, vode, kar vse zahteva denarna sredstva. Vendar je bilo treba rešiti tudi izredno kritične lokacijske razmere Romov – naših občanov – v skladu z zakonodajo in načeli humanosti. To pa je seveda drago.

Moj program je umestiti Rome, ki živijo v naši občini, na tri lokacije: Smrekec, Oazo in Niko. Na Smrekec, velik 10 000 m², so bili preseljeni Romi iz naselja pri železniški postaji in pri Dolenjgradu. Na Smrekcju smo zaradi močvirnosti nasuli dva platoja, naredili betonske podstavke, napeljali vodovod in uredili kanalizacijo. Vodo bodo plačevali Romi sami, občina pa bo plačevala reden odvoz smeti. Zemljišče Smrekec, ki ga je občina pridobila z menjavo za svoja zemljišča pred Brezjem in pri šoli Brinje, je vredno okoli 70 milijonov. Postavka v rebalansu ni črtana, skupaj pa je bilo za Rome določenih 8 milijonov tolarjev.

Letos naj bi v Oazi in pri Nikotu z občinskim denarjem (800 000 tolarjev) Romom zgradili greznice.

Zaradi higienskih in okoljevarstvenih razlogov pa je bilo treba naselje pri postaji požgati. Odpadkov in druge nesnage je bilo za 200 kamionov.

Predpogoj za celovito urejanje romske problematike je z ureditvijo Smrekeca izpolnjen. Glede obiskovanja vrtca, še zlasti pa šole, so se romski starši doslej namreč izgovarjali, da otroci ne morejo biti čisti, zato jih součenci ne

sprejemajo. Sicer pa osnovno šolo obiskuje 17 šoloobveznih romskih otrok, kakih deset pa se jih izobražuje v programu za starejše. V programu imamo tudi zaposlovanje Romov pri javnih delih: v komunalni in pri čiščenju gozdov.

Grosupeljski odmevi: *Občina Grosuplje nima ne kulturnega animatorja, ki bi načrtoval in skrbel za razstave, predavanja, dramske in glasbene prireditve, knjižne izdaje, ohranjanje in prezentiranje naše zgodovinske podobe itd. ne pravih prostorov za "meščansko" kulturo. Sklep, da se prodaja Gradiček, poleg stare grosupeljske cerkve naša najstarejša stavba, v kateri bi lahko imeli galerijske in muzejske prostore ter manjšo dvorano, je občinski svet izglasoval decembra 2000. Kakšno je vaše videnje problema kulture v naši občini?*

Župan: Kulturo v občini Grosuplje organizira izpostava Sklada za ljubiteljske kulturne dejavnosti s sedežem v Ivančni Gorici, ki ga deloma plačuje država, deloma pa tudi naša občina. Ali je to najboljša rešitev, je seveda vprašanje. Grosuplje kot nekdanja vas nima kaj dosti kulturnozgodovinskih stavb: Gradiček, predvsem pa Brinjski mlin, kateremu dajem sam celo glavni poudarek, saj je eden najstarejših v Sloveniji, ter Koščakova hiša. V njej je knjižnica, ki vse bolj razvija tudi druge pomembne kulturne dejavnosti, saj postaja informacijski center ter ustanova, ki bo zbiral domoznansko dokumentacijo: stare fotografije naših naselij in ljudi, ustanovitvene in druge dokumente naših društev, naših obrtnikov, mlinarstva, kovaštva, furmanstva, kmetijstva... Letos nameravamo s pomočjo knjižnice nanovo urediti občinsko stran na internetu, kjer bodo ažurno objavljani podatki o naših kulturnih in športnih prireditvah, sklepi občinskega sveta, razgrnitve prostorskih načrtov ter drugi pomembni dokumenti. Za svojo dejavnosti bi knjižnica rabila še 200 m². Hiša je sicer še v postopku denacionalizacije, vendar upamo, da bomo to uredili, prostorsko stisko pa zmanjšali s primernim prizidkom.

Pri Gradičku je eden od problemov, da nima nobenega funkcionalnega zemljišča. Če se glede nekdanjega vrta z lastniki ne bomo uspeli cenovno uskladiti (100 DEM/m²), zagovarjam odprodajo. Sicer pa gledam vprašanje Gradička predvsem v povezavi z Brinjskim mlinom, ki bi ga bilo nekoč tudi treba odkupiti in restavrirati. Seveda vse to ne bo rešeno v nekaj letih.

Grosupeljski odmevi: *Mnogi ljudje mislijo, da je politika nekaj zasebnega, slabega, celo pokvarjenega. Če bi se občinski svet ukvarjal z reševanjem stvarnih gospodarskih, prostorskih, socialnih in drugih vprašanj, trdijo, bi odpadle vse nepotrebne in nekoristne politične razprave. Kaj menite o politiki, še zlasti v mejah občine?*

Župan: Zavedam se, da se v demokraciji politike ne da izključiti. Politika je pomembna in koristna pridobitev, saj omogoča soočanje različnih razmišljanj. Ven-

dar sem prepričan, da bi politika na nivoju občine morala biti samo v korist občine in občanov. Politika, ki v občini razčiščuje visoka, akademska vprašanja, politika, ki se postavlja nad zakonodajo in ki svojo promocijo postavlja nad interese občine, je za občino obremenjujoča.

Občina odloča in rešuje samo specifične, praktične zadeve: probleme šolstva, cest, otroškega varstva, vodovoda, neposredne probleme skupnosti in občanov. To pa nima nobene zveze s politiko. Politika sodi na nivo države, kjer se odloča, ali bo Cerkev smela delovati v državnih šolah, ali bo gospodarstvo samostojno ali pod vplivom politike, ali bo sodstvo imelo tak ali drugačen status. To so vprašanja državne strategije, v občini pa vodi politika v izključevanje drugače mislečih in ne služi za dobro skupnosti. V občini oz. v občinskem svetu so si izhodišča sicer podobna, politike pa se razlikujejo v ocenjevanju teže posameznih vprašanj ter v vrstnem redu njihovega reševanja.

Najslabše pa je, da stranke svoje notranje spore rešujejo v občinskem svetu – zaradi zastojne medijske odmevnosti. S tem pa povzročajo zastoj pri sprejemanju pomembnih in potrebnih odlokov, ena od posledic pa je, da občina zato ne dobi denarja, ki bi ga lahko. Preveč je tudi navijaštva za ožje, krajevne, parcialne interese. Sam se zavzemam za napredek in razvoj, hkrati pa za ohranjanje človeku prijaznega okolja. Žal v večinskem delu občinskega sveta glede tega nimam podpore. Njegova generalna usmeritev je preprečiti, da bi župan v tem mandatu uresničil karkoli pomembnega.

Grosupeljski odmevi: *Po novem letu 2000 ste izrazili svoje nezadovoljstvo s pisanjem Grosupeljskih odmevov, še posebej tudi z mojim poročanjem o sejah občinskega sveta. Od tedaj je preteklo leto dni. Kakšna je vaša sodba o Odmevih sedaj in kakšne Odmeve bi si želeli?*

Župan: Kadarkoli sem v ali o vašem časopisu izrazil kak svoj pomislek ali sugestijo, sem od uredništva dobil oster odgovor. Glede vašega poročanja ostajam pri že znani trditvi: pogosto me slabo ali napačno razumete, npr. v zvezi z romsko problematiko. Moja glavna zamera uredništvu oz. vašemu glavnemu uredniku pa je, da s stranjo, namenjeno političnim strankam, vnaša v časopis politiko in tako povzroča zdraharstvo. Če hočejo biti Odmevi časopis vseh občanov, politika na straneh časopisa nima kaj iskati. V nobenem lokalnem časopisu, in poznam jih kar precej, se strankam ne dovoljuje objavljati. Prav je, da časopis poroča o sejah, lahko jih tudi komentira, politiki sami pa v časopisu trošijo laži in širijo neresnice. Zato ostajam sam in se v časopisu ne oglašam.

Sicer pa: Obiskujejo me novinarji Dela in drugih vplivnejših medijev, vi pa ste zdaj, po skoraj dveh letih, prvi od Odmevov. Zahvaljujem se vam za obisk.

Za Grosupeljske odmeve, spraševal J. Müller

Odgovor na županove trditve o Grosupeljskih odmevih

Spoštovani g. župan

Najprej bi se vam najlepše zahvalil za avtoriziran intervju, ki sta ga opravila z našim sodelavcem in priznanim piscem prof. Jakobom Müllerjem, ter tudi za iskrene misli, ki ste jih nanizali v njem. Vseeno pa bi vas rad spomnil na nekatere vaše trditve v tem prispevku – predvsem tiste, ki govorijo o politiki in pisanju v Grosupeljskih odmevih.

Deloma se strinjam z vašim predzadnjim odgovorom, ko trdite, da naj bi se "visoka politika" odvijala na višjih ravneh, delo na občinski ravni pa naj bi bilo namenjeno pretežno prebivalcem občine – načelo subsidiarnosti. Vprašanja se začnejo pojavljati takrat, kadar nima zadovoljivo rešenih določenih problemov niti država, a se pojavljajo npr. na občinski ravni. Takšen tipičen primer je bila romska problematika, ki

sva jo v preteklih letih trdo okusila oba. Podobno je npr. z vprašanji azbestoznih vodovodnih cevi ter z varovanjem naravne in kulturne dediščine, pa še več podobnih primerov bi lahko nanizal.

Nikakor pa ne morem razumeti vaše glavne zamere uredništvu in meni kot uredniku, da naj bi se politične stranke ne pojavljale na straneh za politiko. Izjava, da POLITIKA NA STRANEH ČASOPISA NIMA KAJ ISKATI, bolj sodi v čas enoumja kot v demokracijo. Ker prejemam dokaj redno kar nekaj občinskih časopisov in jih z veseljem prebiram, vas moram, žal, razočarati: V njih je kar precej RAZLIČNE politike. Nenezadnje – tudi vaše zagovarjanje stališč v pogovoru je zelo politično obarvano. Strinjam pa se, da je kultura političnega dialoga v Sloveniji še dokaj nizka in da bo veliko treba postoriti na tem področju tudi v

medijih.

Nadalje! Ne drži izjava, da vas nismo s strani uredništva v dveh letih obiskali, saj smo prepoznavno poročali o vašem delu kot županu občine in je bilo v časopisu objavljenih kar precej vaših izjav in komentarjev – seje, reševanje raznih aktualnih primerov, članki iz različnih sektorskih področij, proslave, obiski po krajevnih skupnostih, javne razgrnitve in podobno. Večkrat s(m)o vas obiskali (tudi po mojem naročilu) razni strokovni sodelavci na različnih področjih (med njimi tudi dve profesionalni novinki), ki redno dopisujejo v Glasilo prebivalcev občine Grosuplje. Prav tako sem vam v lanskem letu zastavil kar nekaj pisnih vprašanj, na katere, žal, nisem dobil odgovorov. V časopis ste celo sami uspeli napisati nekaj člankov. Hkrati pa ugotavljam, da nismo spreminjali spre-

jete programske zasnovne časopisa in da je v njej še vedno prostor z rubriko SKOZI ŽUPANOV OBJEKTIV, kjer lahko napišete svoja aktualna razmišljanja, tako kot pišejo drugi župani in svoje občinske časopise.

Ob tej priložnosti pa naj vas še spomnim na zavajajoče izjave, ki ste jih trosili v zvezi s stroški časopisa (sem ter tja je izgledalo kot prava gonja proti požrešnemu porabniku denarja davkoplačevalcev), saj smo v letu 2000 uspeli porabiti celo nekaj tisočakov manj od sprejete postavke z rebalansom kljub precejšnjim podražitvam na posameznih področjih (pošta!). Delež prihodkov z oglasi v občinski proračun pa tudi ni nezamisljiv.

Kljub vsemu se bomo še naprej trudili *Za prijazno Grosuplje* in vas vabim k dejavnemu sodelovanju.

odgovorni urednik Jože Miklič

Glasilo prebivalcev občine Grosuplje

Ustanovitelj časopisa:
Občinski svet občine Grosuplje

Odgovorni urednik:
Jože Miklič
tel. popoldne 786-07-22,
786-07-21
GSM 041-982-233
e-mail: jozem@siol.net

Uredniški odbor:
Jakob Müller, Barbara Pance,
Janez Pintar, mag. Tatjana Skubic,
Vera Šparovec, Matjaž Trontelj

Naslov uredništva:
Grosuplje, Kolodvorska 2
(tajništvo občine, tel. 786-12-11)

Lektoriranje:
Marija Samec

Oblikovanje in fotografije:
Jože Miklič

COBISS-ID:
61148160
ISSN
1580-0911

Računalniška priprava:
Enja d.o.o., Na Herši 7, Ljubljana

Tisk:
PARTNER GRAF d.o.o.
Kolodvorska 2, 1290 Grosuplje

Po potrdilu o vpisu v evidenco javnih glasil št. 5/4-03-754/95-42 z dne 8. maja 1995 je interni časopis "Grosupeljski odmevi" vpisan pri Uradu Vlade za informiranje pod zaporedno številko 1255. Na podlagi Zakona o davku na dodano vrednost (Ur. list RS št. 89/98) spada časopis med izdelke, za katere se obračunava davek na dodano vrednost po stopnji 8%. Glasilo izhaja enkrat mesečno v nakladi 4.850 izvodov in ga prejemajo vsa gospodinjstva v občini brezplačno. PRISPEVKE ZA 3. ŠTEVILO ČASOPISA JE TREBA ODDATI DO PONEDELJKA, 5. MARCA 2001.

Nenaročenih besedil, fotografij in drugih gradiv za objavo ne vračamo. Nepodpisanih in oddanih prispevkov po datumu za oddajo ne objavljamo. Sporočila, ki se nanašajo na kritiko katerekoli pravne ali fizične osebe in posega v področje, kjer bi lahko prišlo do sporov po Zakonu o javnih glasilih, je treba oddati na papirju z lastnoročnim podpisom in polnim naslovom, za pravne osebe pa mora biti dodan še žig. V skladu s programsko zasnovno in uredniško politiko si pridržujemo pravico do krajanja besedil.

OGLASNO TRŽENJE:
Pravne osebe:
z naročilnico

Fizične osebe:
plačilo po računu

Cene oglasov so bile potrjene na občinskem svetu in objavljene v Grosupeljskih odmevih št. 11 / 1999. Stopnja davka na dodano vrednost od oglasov je 19%. Vse oglase, ki bodo izdelani v digitalni obliki in so predhodno do roka dogovorjene velikosti, je treba oddati v EPS - fonti naj bodo zapisani v krivinah - ali TIF zapisu (300 pik/palec-za barvne v CMYK razslojivl) na domači naslov odgovornega urednika oziroma elektronsko pošto enja@moj.net najpozneje štiri dni po roku za oddajo ostalega gradiva. Istega dne pa morate oddati tudi potrjeno naročilnico na urednikov naslov Zagradec 53, 1290 Grosuplje. Za oglase, predstavitvene članke in zahvale je poleg polnega naslova potrebno navesti tudi davčno številko naročnika. Zahvale, ki ne bodo imele polnega naslova naročnika, ne bodo objavljene.

Župan predlagal nad 700 % višji občinski davek

Razrešitvi in financiranju.

Na začetku seje občinskega sveta 20. dec. 2000 so grosupeljski skavti in taborniki županu izročili luč miru, svetnikom in svetnicam pa zaželeli plodno sodelovanje, toda seja je potekala v znamenju obstrukcij. Za uvod je dr. **M. Kranjc** (LDS) izjavil, da je nadaljnje delo sveta zaradi razrešitve dveh svetnikov pravno sporno in pozval k protestnem neplačevanju davkov. Pomislek je omilil pravnik **M. Podvršnik**, sicer direktor občinske uprave: Delo sveta je legitimno, če je prisotno vsaj 12 članov oz. članic, o razrešitvi pa bo odločil sodišče. Svet je nato sprejel pravilnik o financiranju svetniških klubov, s katerim se naj bi po mnenju predlagatelja - svetniškega kluba SDS - izboljšalo delovanje svetnikov. Podobne pravilnike imajo tudi v Ljubljani. Svetniki LDS in ZLSD so pravilnik zavračali, češ da gre za prikrito financiranje političnih strank, zato so pred glasovanjem sejo sobo zapustili, vendar so se trije (oba od ZLSD in 1 od LDS) vrnili zato, da bi omogočili nadaljevanje seje. Po izglasovanju pravilnika je župan napovedal, da bo zaradi domneve o nezakonitosti izvajanje sklepa zadržal.

Predlog za več kot 700 oz. 200 % večji občinski davek.

Z utemeljevanjem, da bi se vzpod-

budila zazidava in znižale cene zemljišč, hkrati pa da bi se napolnil občinski proračun, je župan **J. Lesjak** predlagal zvišanje nadomestila, in sicer za nezazidana stavbna zemljišča, opredeljena z ureditvenim načrtom, s 30 % na 60 %, za zemljišča, opredeljena z izvedbenim načrtom, pa na 200 % od točkovane vrednosti. Na isti seji je župan predlagal tudi 20 % zvišanje vrednosti točke za izračun nadomestila za nezazidane in za zazidane površine.

Svetniki so bili do predlaganih podražitev zelo kritični. **S. Žvegla** (ZLSD) je bil zoper točkovanje kablanskega voda, **J. Intihar** (LDS) je izračunal, da bi podjetnik, ki ima 2000 m² nezazidanih površin, moral letno plačati 1,2 milijona tolarjev nadomestila, mag. **P. Verlič** (SDS) je zahteval podrobnejšo utemeljitev ter izračun učinkov tako za občinski proračun kot za žepne davkoplačevalcev, **J. Dolinšek** (SLS+SKD) je opozoril, da so vsa zemljišča znotraj naselij zazidljiva, zato bi imela tako visoka dajatev negativne posledice za ohranjanje vaškega okolja, **M. Vidic** (SLS+SKD) pa je zahteval, naj se zasebni oz. vaški vodovodi ne točkujejo. Razumevanja za predlagane podražitve pa je izrazil **F. Štibernik** (LDS): menil je, da bi morale večja sredstva za razvoj dobiti krajevne skupnosti.

Ker je bilo očitno, da predlog o po-

višanju nadomestila ne bo izglasovan, ga je župan sam umaknil. Predlog o povišanju vrednosti točke za izračun nadomestila je podprl **R. Rome** (SLS+SKD), in sicer z utemeljitvijo, da sledi inflaciji, vendar je bila večina proti. Za predlog o 10 % zvišanju komunalne takse so glasovali ZLSD in del LDS, večina pa se je glasovanja vzdržala, zato tudi ta ni bil sprejet.

Dražji šport.

Zveza športnih organizacij, ki upravlja dvorano Brinje, je predlagala popravek: najemnina cele dvorane (1250 m²) naj bi po novem za šolo in občinska društva znašala 5500 tolarjev/uro, za ostale uporabnike pa 7500 tolarjev/uro. **A. Likovič** (SDS) je imela pomisla, ker v utemeljitvi šolske ure, ki jih plačuje Ministrstvo, niso ločevane od občinskih, zato večinski SDS in SLS+SKD predloga nista podprli. Po glasovanju je dr. **M. Kranjc** (LDS) iz protesta zapustil sejo.

Nove gradnje.

Svetniški skupini SDS in SLS+SKD sta predložili plan investicij do konca leta 2004. Poudarek naj bi bil na družbenih dejavnostih: gradnji podružničnih osnovnih šol, zdravstvenega doma, razvoju kulture, pozabili pa niso tudi na ceste, kanalizacijo in prostor. Župan je plan zavrnil kot finančno ne-realno in političen, **F. Štibernik** (LDS) pa je opozoril, da v planu niso upoštevani interesi krajevnih skupnosti ter izjavil, da se hoče z njim vzpostaviti vzporedna oblast v občini, zato je sejo zapustil. **M. Trontelj** (SLS+SKD) je povedal, da je predlagani dokument legitim ter pozval svetnike in svetnice ter župana k dialogu in sodelovanju, vendar je morala biti seja zaradi nesklepčnosti dokončno prekinjena.

J. Müller

Seja občinskega sveta - 31. januarja

Bencinski servis na Cikavi buri duhove

Prenehanje mandatov.

Ker je občinska pravna služba vložila tožbo zaradi prenehanja mandata dveh svetnikov, še preden je sporno zadevo svet tudi drugič izglasoval, obstaja možnost, da jo bo sodišče zavrglo. Z utemeljitvijo, da je stvar že predana sodišču, je svetniška skupina SDS z glasovi SLS+SKD preprečila ponovno uvrstitev mandatne točke na dnevi red. **Pravilnik o sprejemanju v vrtec zavrnjen.**

Svetniki in svetnice so imeli na predloženi pravilnik o sprejemanju otrok v vrtec na osnovi točkovanja vrsto pripomb: **S. Žvegla** (ZLSD): Točke za zaposlenost obeh staršev naj se črtajo, otrok v vrtcu zaposlenega starša naj dobi manj točk, otroku študentov je treba točke zvišati, točke mora dobiti tudi otrok, če ima vsaj eden od staršev bivališče v občini. **A. Smolič** (LDS): Rok za odgovor staršem naj bo 30 dni, enoditeljska družina s preživnino naj dobi 4 točke. **V. Šparovec** (SDS): Otroci s posebnimi potrebami imajo po zakonu prednost ne glede na to, ali vrtec ima posebni oddelek ali ne. Otrok staršev, od katerih dobiva občina dohodnino, mora imeti prednost; enkrat že odklonjeni otrok naj dobi več točk. **B. Gabrijel** (LDS) je zagovarjal točke za zaposlenost v vrtcu in povedal, da je v še veljavnem pravilniku to prineslo kar 10 točk. Dr. **M. Kranjc** (LDS): Glede na izkušnje sedanji ravnateljci v zvezi s točkovanjem ne bi več zaupal. Pravilnik naj bo jasen in javen. Končno je svet sklenil pravilnik vrtni predlagatelju, to je Svetu VVZ, da ga ustrezno preoblikuje.

Avtocestni bencinski servis na Cikavi. Zaradi predvidenega servisa ob avto-

cesti pri cikavskem priključku prizadeti krajanji zahtevajo, da DARS izpolni svoje stare obveznosti ter da dobi odsek Cikava - Šmarje Sap pločnik, odsek Cikava - Grosuplje kolesarsko stezo in razsvetljava, da se uredi preizkisi in poplavljeni podhod Paradišče, da dobi Šmarje na Razdrtem priključek v smeri Zagreba. **S. Žvegla** (ZLSD) je v razpravi opozoril, da je tudi podvoz proti Lipoglavu preizek. **M. Lunar** (ZLSD) je povedala, da so Šmarci sploh proti gradnji bencinskega servisa, ki zelo onesnažuje okolje, so pa tudi proti ureditvi bližnjega občinskega parkirišča za tovorna vozila. **P. Štrubelj** (SLS+SKD) je zahteval protihrupno zaščito Malega Vrha in zgornjega dela Šmarja ter odklonil izgradnjo posebnega parkirišča. Župan **J. Lesjak** je izjavil, da je investicija že blizu urednitve, vendar med krajanji Šmarja ni opazil nasprotovanja postavitvi bencinskega servisa sploh, saj bo v korist tudi kraju. Upoštevati pa je treba zahteve krajanov, in sicer tiste, ki se nanašajo na neizpolnjene obljube, in tiste zaradi dodatnih obremenitev okolja.

Iz besed predstavnice ministrstva za promet in zveze je bilo razvidno, da je Država pripravljena financirati samo objekte in površine servisa, ki naj bi obsegal črpalno, trgovino in parkirišče, za kar koli drugega pa nima denarja. Ureditev bližnjega zemljišča za občinsko parkirišče tovornjakov pa je izključno stvar občine.

Ko bi moral svet začeti razpravljati o smernicah za pogajalsko skupino, je prišlo do neljubega incidenta: župan je užalil enega od svetnikov, zato je bila seja zaradi nesklepčnosti prekinjena.

J. Müller

Nadaljevanje seje občinskega sveta - 17. januarja

1981 milijonov, za investicije samo 20 mio.

Uveljavitev razrešitve.

Mag. **P. Verlič** (SDS) in **R. Rome** (SLS+SKD) sta na podlagi izglasovane sklepa o razrešitvi zahtevala, da se g. **J. Košir** presede s svetniškega mesta na sedež za občane. Pozvani se je branil, da je župan uveljavitev sklepa zaradi suma nezakonitosti zadržal, svet pa da mora o razrešitvi ponovno glasovati, vendar se je, da bi se seja začela, najprej presedel, takoj nato pa sejno dvorano tudi zapustil. Podoben postopek se je ponovil pozneje, ko je sedež za svetnike zasedel g. **M. Šircelj**.

Investicije in razvoj.

Župan **J. Lesjak** je dokazoval, da predloženi plan investicij ni sprejemljiv, ker je strankarski, večina, ki jo imata SDS in SLS+SKD, pa je menila, da je povsem v skladu s pravili demokracije in z zakonom, zato ga je sprejela. Nato je župan predstavil načrt razvojnih programov, ki so ga za naslednja 4 leta pripravile občinske službe: dokončno opremiti šolo Brinje, narediti prizidek šoli Louisa Adamiča in zgraditi vrtec; nekaj denarja bi se mogoče našlo še za zdravstveni dom ter šoli v Št. Juriju in Žalni.

Mag. **P. Verlič** (SDS) je zahteval, da se v načrt sprejme plan investicij in upošteva njegov vrstni red. **R. Rome** (SLS+SKD) je načrt podprl, ob tem pa opozoril, da so ponekod prenizko ocenjeni odhodki, da marsikje manjkajo podatki o denarnih virih in da so ekološke takse namenske, zato jih je treba porabljati za izboljševanje okolja (čiščenje odpadnih voda in reševanje problematike odpadkov). **M. Trontelj** (SLS+SKD) je opozoril, da sta v načrtu premalo prisotni področji kulture in problematike mladih, **A. Likovič** je poudarila tudi potrebo po reševanju socialne problematike in zaposlovanja, **J. Dolinšek** (SLS+SKD) pa je kritiziral zastopavanje podružničnih šol: ker nobena ne izpolnjuje pogojev, je nevarnost, da bodo obdržale le prvo triado devetletke ali pa jih bodo celo zaprli. V odgovoru je župan navedel, da so zemljišče za novo šolo v Št. Juriju kupili krajanji s samoprise-

vkom, na Polici pa občina ne more kupiti zemlje, ki je kmetijska, po ceni za zazidljivo zemljišče (70 DEM/m²).

1981 milijonov domala že oddanih.

Po županovih besedah bo občina v letu 2001 po pokritju tekočih izdatkov razpolagala komaj s 100 milijoni za investicije, če pa ne bo dobila predvidenega denarja od države, bo investicijskega denarja komaj 20 milijonov. **R. Rome** (SLS+SKD) je predlagal, naj se osnutek dopolni s plani krajevnih skupnosti, naj se več vlaga v komunalno infrastrukturo ter opozoril, da dobiva proračun od dohodnine krajanov KS Šmarje in Št. Jurij dvakrat več, iz KS Polica pa celo trikrat več denarja, kot ga omenjene KS dobivajo iz proračuna. **J. Dolinšek** (SLS+SKD) so zanimali finančni podatki o novih občinskih prostorih (za njih je predvidenih 115 milijonov) in o stroških reševanja romske problematike. **J. Intihar** (LDS) je menil, da je treba davčne prihodke občine zvišati v sorazmerju z inflacijo zadnjih 3 let, ter se zavzel za izgradnjo mriške vežice v Škocjanu, za kar bi bilo potrebno 5 milijonov. **D. Čakš** (SDS) je opozoril na potrebnost semaforja na križišču pri Fortuni na Cikavi in izvedel, da je cesta v pristojnosti države; mag. **P. Verlič** je pogrešal obrazložitve o predvidenih prodajah občinskega premoženja in opozoril, da je izpuščena menjava azbestnih vodovodnih cevi. **A. Likovič** (SDS) je opozorila na skrb za nadarjene učence (učenje tujih jezikov), na uživanje mamil med mladimi ter na potrebnost zavoda za kulturo, šport in turizem.

M. Trontlja (SLS+SKD) je med drugim zanimalo, kako bo občinska uprava uredila odpiralni čas trgovin. Odgovor: Občina bo skušala najti kompromis med zahtevami trgovinske zbornice in zahtevami sindikatov. Isti svetnik je tudi povprašal, kaj je s koncesijo za pomoč družinam na domu. Odgovor: Na razpis se je javil samo Dom starejših občanov, in sicer z nekoliko višjimi cenami od Centra za socialno delo. Dogovori so v teku. **D. Andročec**

Seja občinskega sveta - 7. februarja 2001

Visoki občinski davek sprejet

Bencinski servis na Cikavi.

V nadaljevanju prekinjene seje se je pokazalo nasprotje med šmarskim lobijem (S. Žvegla, M. Lunar, B. Gabrijel, P. Štrubelj), ki odklanja parkirišče za lokalne avtoprevoznike na Cikavi, ter nasprotnim polom (B. Predalič, P. Verlič), ki zaradi degradacije zemljišča z

Vpis otrok v vrtec

VVZ Kekec Grosuplje sprejema vloge za vpis otrok v vrtec **do konca meseca aprila 2001** za naslednje šolsko leto 2001/2002.

Vloge oz. prijave za sprejem otrok v VVZ Kekec dobijo starši v vrtcu Kekec, Trubarjeva 15 - tajništvo, vsak delovni dan od 6.30 do 14.30.

Če bo v vrtcu vpisanih več otrok, kot je v vrtcu prostih mest, odloča Komisija za sprejem otrok v zavodu, ki bo starše o sprejemu otroka obvestila v začetku meseca junija 2001.

"Naj bo predšolsko obdobje v vrtcu čas, ki se ga bo otrok spominjal s prijetnimi občutki, kot čas naklonjenosti, prijetnega doživljanja in vznemirljivih trenutkov. Vrtec za srečno in igrivo otroštvo."

Cvetka Košir, ravnateljica

(SDS) je vprašal, kdaj bo zgrajena kanalizacija na Perovem, za katero so krajanji že 1997 zbrali denar? Odgovor: Ko bodo zgrajeni Dvori 3 in 4, torej v naslednjih letih. **J. Dolinšek** (SLS+SKD) je opozoril, da imajo kmetovalci Sp. Slivnice le še en prehod čez železnico. Odgovor: Železnica deluje počasi, direkcija, ki odloča, pa je v Mariboru.

J. Müller

izgradnjo bencinskega servisa zagovarja smotrnost lokacije parkirišča na Cikavi. **P. Štrubelj** (SLS+SKD) je kot alternativo predlagal, da se ob bencinskem servisu na Cikavi predvidi gospodarska cona, **B. Predalič** (SDS) pa, naj se kmetijsko zemljišče sicer prekvalificira v zazidljivo, vendar naj se namensko še ne določi. Svet je sprejel sklep, naj se preuči možnost parkirišča za občinske tovornjakarje, možnost ureditve nevarnega priključka pri gostilni Fortuna, razdrškega priključka na avtocesto tako v smeri Zagreb kot v smeri Ljubljana, poglobitve podvoza v smeri proti Lipoglavu, protihrupne zaščite za celo Šmarje ter izgradnje pločnika oz. kolesarske steze v smeri proti Šmarju in proti Grosupljemu. V občinski komisiji, ki se bo pogajala v zvezi z bencinskim servisom, naj bi bila 2 predstavnika KS, 1 predstavnik Javnega komunalnega podjetja, 3 predstavniki občine in 2 predstavnika odbora za prostor.

Center za pospeševanje gospodarstva.

V Sloveniji deluje že 37 lokalnih pospeševalnih centrov za razvoj malega gospodarstva. Ustanovitveni kapital za te neprofitne organizacije zagotavljajo država in občine. V prvem letu bi občina morala vložiti 3,5 milijona tolarjev, nato pa vsako leto nekaj manj, po petih letih pa naj bi bil Center sposoben zaživeti samostojno. V naši občini je 1300 brezposelnih, center pa naj bi, poleg drugega, odkrival možnosti zaposlitve tudi zanje. **J. Intihar** (LDS) je izrazil finančno nezaupanje v organizacijo, kjer nima večine zasebni kapital. Mag. **P. Verliča** (SDS) in **J. Dolinška** (SLS+SKD) je motilo pomanjkanje jasnega programa in projektov. Končno je svet sprejel sklep, da podpira ustanovitev lokalnega pospeševalnega centra ter pooblastil svoj odbor za gospodarstvo, naj uskladi ustanovitvene akte.

Visoki davki na nezazidano zemljišče.

J. Intihar (LDS) je izračunal, da bi podjetnik, ki ima 2000 m² zemljišča, predvidenega za razširitev proizvodnje, moral po novem plačati kar 5 milijonov tolarjev davka letno, zato je zahteval, da se eventualne špekulacije z zazidljivimi zemljišči preprečijo na kak drug način. **S. Žvegla** (ZLSD) je zato, da bi občinski proračun dobil več denarja, predlagal, naj se dosedanje točkovanje za telefon ohrani, še dodatno pa se naj obremeni televizijski kablanski priključek. **B. Predaliču** (SDS) pa je predstavnik občinske službe za infrastrukturo pojasnil, da bodo toplovodne točke plačevali vsi, ki imajo možnost priključiti se na občinski toplovod.

Za županov predlog, da se nadomestilo za nezazidano stavbno zemljišče, za katero je izdana lokacijska odločba, poviša za 200 %, za nezazidano stavbno zemljišče, za katero je sprejet izvedbeni načrt, pa kar za 766 %, so glasovali vsi prisotni svetniki in svetnice. Vsi so podprli tudi predlog, da se vrednost točke za izračun tega nadomestila dvigne za 24 %. **P. Štrubelj** (SLS+SKD) je celo predlagal, da se vrednost točke v decembru avtomatično dvigne za odstotek letne inflacije. Zvišani občinski davek se bo začel obračunavati od 1. marca dalje.

Nakup zemljišča pri Gradičku.

Ker Gradiček, ena od najstarejših hiš na Grosupljem, nima dovolj funkcionalnega zemljišča, je župan kljub sklepu, da se Gradiček proda, predlagal, da se dokupi 1600 m² okoliškega zemljišča in nato Gradiček ohrani. Tudi večini svetnikov in svetnic se je zdel sklep o odprodaji Gradička preuranjen, vendar cene za odkup funkcionalnega zemljišča niso izglasovali.

J. Müller

Javni poziv k vložitvi napovedi za odmero dohodnine za leto 2000

Zavezanci za dohodnino morajo vložiti napoved za odmero dohodnine za leto 2000 najkasneje do 31. marca 2001 na predpisanem obrazcu.

Napoved so dolžni vložiti vsi zavezanci, razen:

- zavezancev, katerih (bruto) dohodki ne presegajo 11% povprečne letne (bruto) plače zaposlenih v Republiki Sloveniji za leto 2000;

- učencev in študentov, katerih (bruto) prejemki iz naslova plačila za začasno ali občasno opravljeno delo preko študentskih ali mladinskih organizacij, ki posredujejo delo na podlagi pogodbe o koncesiji, ne presegajo 51% povprečne letne (bruto) plače zaposlenih v Republiki Sloveniji za leto 2000;

- zavezancev, katerih edini vir dohodnine je pokojnina, če med letom 2000 v skladu z zakonom niso plačevali akontacije dohodnine in med letom niso uveljavljali olajšav za vzdrževane družinske člane.

Napoved vložijo:

- zavezanci za dohodnino s stalnim prebivališčem v Republiki Sloveniji (rezidenti) pri izpostavi davčnega urada, na območju katerega so vpisani v davčni register v času vložitve napovedi;

- zavezanci, ki niso rezidenti Republike Slovenije, pri izpostavi davčnega urada, na območju katerega so vpisani v davčni register v času vložitve napovedi, če niso vpisani, pa pri izpostavi davčnega urada, na območju katerega imajo začasno prebivališče v času vložitve napovedi.

Pojasnilo:

Napoved za odmero dohodnine mo-

rajo do 31. marca 2001 vložiti tudi zavezanci za davek od dohodkov iz dejavnosti in zavezanci za davek od dobička iz kapitala od prodaje vrednostnih papirjev in drugih deležev v kapitalu, ki so dolžni napoved za navedena davka vložiti do 28. februarja 2001 za preteklo leto. Zavezanci, ki sami obračunajo davek iz dejavnosti, vložijo obračun tega davka do 31.3.2001.

V napovedi za odmero dohodnine morajo zavezanci za dohodnino, ki so po končani zapuščinski razpravi v letu 2000 postali lastniki denacionaliziranega premičnega ali nepremičnega premoženja, napovedati dohodke od oddajanja tega premoženja v najem za vse obdobje, ko je v njihovem imenu kot zavezanec za davek od navedenih dohodkov nastopal skrbnik posebne primere.

Zavezanci, ki so oddali v letu 2000 fizičnim osebam v najem premično ali nepremično premoženje, morajo vložiti napoved za odmero davka od dohodkov iz premoženja najkasneje do 15. januarja 2001 za preteklo leto pri davčnem uradu, kjer so vpisani v davčni register, če niso vpisani pa pri davčnem uradu, kjer je vpisan izplačevalec dohodkov.

Zavezanec za dohodnino se kaznuje za prekršek, če nepravčasno vložijo napoved za odmero dohodnine, če je ne vložijo, ali vložijo napoved, ki ne vsebuje podatkov, potrebnih za odmero dohodnine, ali v njej izkaže neresnične podatke.

Ministrstvo za finance,
Davčna uprava Republike Slovenije

Nove potne listine Republike Slovenije

Ministrstvo za notranje zadeve je načrtovalo, da bo januarja 2001 začelo izdajati nove potne listine za državljane Republike Slovenije. Zaradi obsežnosti projekta, uporabe novih materialov in tehnologij, kompleksnosti postopkov izdelave potnih listin in želja vseh, da bi bil potni list kakovosten, da bodo z njim imetniki lahko brez težav prehajali državno mejo, pa bo prišlo do določenega zamika pri datumu začetka izdajanja novih potnih listin.

Pri realizaciji projekta novih potnih listin je Ministrstvo za notranje zadeve na podlagi primerjalne študije potnih listin nekaterih evropskih držav izhajalo iz predpostavke, da je zaradi izredno hitrega tehnološkega razvoja na tem področju potrebno izdelati potni list, ki bo varnostno in tehnološko ustrezal zadnjim dosežkom na tem področju in tako preprečeval morebitne poskuse zlorabe za celotno obdobje njegove veljavnosti. Ob tem velja poudariti, da gre za izdelavo 12 različnih obrazcev potnih listin (potni list z 32 stranmi, potni list z 48 stranmi in skupinski potni list, izdelava v treh jezikovnih različicah, službeni potni list, diplomatski potni list ter potni list za vrtnice) in za popolnoma nov koncept izdelave oz. personalizacije (zapis podatkov na biografsko stran potnega lista) potne listine. Ta je skladno s standardi Evropske unije v celoti centralizirana, pri čemer se sam postopek izdaje potne-

ga lista za državljana v ničemer ne spremeni. Takšen način izdelave listin zahteva tudi računalniško podprt sistem za podporo izdaji, izdelavi in distribuciji potnih listin, saj je potrebno vse postopke (od vložitve vloge, izdelave potne listine in njegove vročitve) evidentirati na način, ki v vsakem trenutku omogoča rekonstrukcijo postopkov in ugotovitev odgovornosti posameznika za pravilno izvedbo posameznega postopka. Vse to zahteva tudi celovito normativno ureditev, saj gre tudi za varstvo osebnih podatkov.

Pri izdelavi novega potnega lista gre tako za uporabo različnih in novih materialov (kombinacija papirja in polikarbonata) kot tudi za uvajanje povsem novih tehnologij, ki se uporabljajo pri aplikaciji posameznih zaščitnih elementov na potno listino. Tako bo v Sloveniji, kjer bo potni list izdelan v celoti, pri izdelavi novih potnih listin (aplikaciji zaščitnih elementov) prvič uporabljena tehnologija laserskega perforiranja serijske številke potnega lista, tehnologija za aplikacijo intaglio (globokega in otipnega) tiska s t.i. učinkom latentne podo- optično variabilnega črnina in kinograma na polikarbonatno biografsko stran. Novost je tudi uporaba polikarbonatne biografske strani, ki se danes pri izdelavi potnega lista uporablja le na Finskem, Švedskem, Norveškem, Nizozemskem in različica (papir, stisnjen s polikarbonatom) na Madžarskem. To zahteva poseben postopek aplikacije

zaščitnih elementov (poseben postopek tiskanja motivov in zaščitnih elementov, izdelave gravur, laminiranja več polikarbonatnih slojev, njihovo spajanje s papirjem in nazadnje vštitem v knjižico). Izdelava potnega lista poteka po fazah, ki so medsebojno odvisne, pri čemer je potrebno upoštevati tudi časovno dimenzijo za končanje posamezne faze. Ta je odvisna od tehnoloških karakteristik materialov za izdelavo potnega lista (npr. sušenje barv in lepila). Ob tem pa je potrebno z uporabo posebnih postopkov izdelave zagotoviti tudi skladnost dveh različnih sestavin - polikarbonata in papirja.

Na podlagi teh posebnosti pri izdelavi potnih listin, kot tudi tujih izkušenj, je potrebno opraviti še temeljita in nekatera dodatna testiranja ne le v Ministrstvu za notranje zadeve, temveč tudi pri neodvisnih in za tovrstne teste usposobljenih ustanovah. Gre za teste, kot so na primer test pospešenega staranja materialov, klimatski test, test pregibnosti in vstija polikarbonatnega vložka, testi odpornosti na mehanske poškodbe ipd.

Glede na navedene razloge in dejstvo, da za začetek izdaje novih potnih listin zakonsko ni določen, da veljavnost prvih obstoječih potnih listov poteče sredi leta 2001, veljavnost večine, ki bodo sicer veljali še naprej, pa po določbah zakona poteče 5. avgusta 2002, se bodo nove potne listine začele izdajati nekoliko kasneje.

Vesna Drole,
Služba za stike z javnostjo MNZ

Rok za vlaganje zahtev za status žrtev vojnega nasilja odpravljen - Možnost novega vlaganja zahtevkov

Ustavno sodišče Republike Slovenije je z odločbo, št. U-I-14/00 z dne 7. 12. 2000, razveljavilo 16. člen Zakona o žrtvah vojnega nasilja (Uradni list RS, št. 43/99) in 3. člen Zakona o spremembi in dopolnitvi zakona o žrtvah vojnega nasilja (Uradni list RS, št. 28/2000). Navedeni določbi določata rok, do katerega lahko stranka vložijo svoj zahtevek po Zakonu o žrtvah vojnega nasilja. Med tem ko se je rok za vložitev zahteve za priznanje statusa in pravice žrtve vojnega nasilja iztekel 19.12.1999, kot je to določala novela zakona (Uradni list RS, št. 43/99), pa je vloga za priznanje statusa žrtve vojnega nasilja - otroka, katerega eden od staršev je bil ubit zaradi sodelovanja v NOB ali je izgubil življenje v okoliščinah za priznanje statusa žrtve vojnega nasilja po Zakonu o žrtvah vojnega nasilja

ali je bil ubit kot talec, po noveli zakona (Uradni list RS, št. 28/2000), bilo mogoče vložiti v šestih mesecih od uveljavitve zakona, torej do 30. 9. 2000.

Navedeni rok za vložitev zahtev po Zakonu o žrtvah vojnega nasilja je Ustavno sodišče Republike Slovenije razveljavilo in ker ni določilo roka, po katerem začne razveljavitev učinkovati, bo razveljavitev začela učinkovati naslednji dan po objavi v Uradnem listu, kar pomeni, da roka za vložitev zahtev po zakonu o žrtvah vojnega nasilja po objavi odločbe Ustavnega sodišča ne bo več. Ravno tako se razveljavljeni določbi ne bosta uporabljali za razmerja, nastala pred dnem, ko bo razveljavitev začela učinkovati, če do tega dne o njih ne bo pravomočno odločeno. Zato se bodo nerešene vloge, ki bi jih pred razveljavitvijo določb zavrgli kot prepozne, reševale kot pravočasno vložene. Upravičenci, katerih vloge so bile zaradi pomanjkanja procesne predpostavke zavržene kot prepozne in so odločbe že postale dokončne, pa bodo morali podati nov zahtevek za priznanje statusa žrtve vojnega nasilja.

To pomeni, da lahko za priznanje statusa žrtve vojnega nasilja zaprosijo vsi občani, ki tega do sedaj še niso storili in menijo, da imajo to pravico, in sicer: taboriščniki, intermiranci, izgnanci, begunci, požganci in otroci, katerih eden od staršev je bil ubit zaradi sodelovanja v NOB.

Rok za vložitev zahteve ni omejen. Za vse informacije lahko pokličete referentko na Upravni enoti Grosuplje go. Slavico Perme, tel. št. 01 7864 311 int. 261. Pri njej so na razpolago tudi obrazci vlog, ki vam jih lahko pošljemo tudi po pošti.

Načelnica upravne enote
Grosuplje, Nevenka Dolgan

Krmljenje prašičev s pomijami

V Sloveniji smo z 10. 11. 2000 prenehali s cepljenjem prašičev proti klasični prašičji kugi, virusni bolezni prašičev, ki se zatira po ZAKONU o veterinarstvu. Ker spada bolezen v skupino zelo nevarnih kužnih bolezni, se vsi prašiči, ki obolijo, in tisti, ki pridejo z bolnimi v stik, humano pokončajo in neškodljivo uničijo.

Za tako pokončane prašiče gre po istem zakonu rejcu odškodnina, ki se izplača iz proračuna RS, če je rejec izvršil vse odrejane mu ukrepe.

Ker so pomije lahko vir okužbe s klasično prašičjo kugo, je Ministrstvo za kmetijstvo in prehrano izdalo predpis, ki določa postopek s pomijami, preden jih uporabimo za krmo prašičev; Navodilo o pogojih za uporabo pomij za krmljenje prašičev (Uradni list RS št. 95/2000).

Prosimo vas, da Navodilo pozorno preberete in se potem odločite, ali boste lahko izpolnili njegova določila ali se boste raje odpovedali krmljenju vaših prašičev s pomijami, ker, če se ob morebitnem izbruhu bolezni ugotovi, da ste prašiče krmlili s pomijami in ne izpolnjujete pogojev za njihovo usposobitev za krmo živalim, niste upravičeni do izplačila odškodnine iz proračuna RS.

Veterinarski inšpektor, dr. Rozalija Fuchs

NAVODILO o pogojih za uporabo pomij za krmljenje prašičev

1. člen

To navodilo ureja porabo, obdelavo, zbiranje in prevoz pomij za krmljenje prašičev.

2. člen

Za potrebe tega navodila so pomije odpadki živalskega izvora iz kuhinj in živalskih obratov.

3. člen

Pomije morajo biti termično obdelane. Uporabljajo se lahko le za krmljenje prašičev pitancev, ki so namenjeni za zakol, ali drugih kategorij prašičev, pod pogojev, da so namenjeni za zakol. Prepovedana je uporaba pomij, ki izvirajo iz mednarodnega prometa. Za krmljenje lastnih prašičev je dovoljena uporaba pomij iz lastnega gospodinjstva, ki pa morajo biti vseeno termično obdelane.

4. člen

Pomije morajo biti termično obdelane s segrevanjem eno uro na 90°C ali z uporabo drugačne kombinacije temperature in časa, ki zagotavlja uničenje virusa klasične prašičje kuge. Uporaba drugačne kombinacije dovoli Veterinarska uprava Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu VURS) z odločbo v upravnem postopku.

V postopku termične obdelave mora biti omogočeno mehansko beleženje in spremljanje termične obdelave pomij.

5. člen

Zbiranje pomij je dovoljeno le v obratih, kjer se pomije termično obdelajo in ki imajo dovoljenje VURS (v nadaljnjem besedilu: obrat). VURS izda dovoljenje iz prejšnjega odstavka v upravnem postopku, če obrat izpolnjuje naslednje pogoje:

- imeti mora ločen prostor za termično neobdelane in tehnično obdelane pomije;

-v obratu mora biti tekoča voda;

-prostori, oprema in pribor morajo biti iz materialov, ki so primerni za čiščenje in razkuževanje.

V obratu je treba voditi evidenco prispelih pošiljk, iz katere so razvidni vsaj podatki o:

-datumu prispetja pošiljke;

-izvoru pomij,

-količini pomij v posamezni pošiljki;

-prevozniku.

Evidence iz prejšnjega odstavka je treba hraniti vsaj tri leta. Preprečiti je treba vstop nepooblaščenim osebam in živalim v obrat.

6. člen

Prevoz pomij iz kuhinj in živalskih obratov do obratov oziroma do uporabnikov lahko opravljajo le prevozniki, ki imajo ustrezno prevozno sredstvo in neprepustne posode, iz katerih je onemogočeno iztekanje vsebine in jih je mogoče po vsaki uporabi očistiti in razkužiti. Prevoznik mora voditi evidenco pošiljk, iz katere so razvidni vsaj podatki o:

-datumu in mestu prevzema pomij,

-količini prevzetih pomij,

-mestu oddaje ter uporabniku pomij.

Evidence iz prejšnjega odstavka je treba hraniti vsaj tri leta.

7. člen

Nadzor nad izvajanjem tega navodila opravlja veterinarska inšpekcija.

8. člen

Določbe tega navodila se začnejo uporabljati 1.1. 2001.

9. člen

To navodilo začne veljati osmi dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 323-324/00 Ljubljana, 5. oktobra 2000

Ciril Smrkolj I.r. Minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano

OBVESTILO

Obveščamo vas, da so obrazci za uveljavljanje trošarine že na voljo v papirnicah, kjer jih lahko kupite. Izpolnjene obrazce s priloženim potrdilom o lastništvu in morebitnimi pooblastili vseh polnoletnih solastnikov oz. lastnikov (vračilo trošarine lahko zahteva le eden na kmetiji) pošijite na naslov:

CARINSKI URAD LJUBLJANA
Oddelek za trošarine
Šmartinska 152A, 1000 LJUBLJANA
Kmetijska svetovalna služba

KROTKE DOMAČE

Scientia poetica

Otrok z znanstvenim naslovom

V razpravi o merilih za sprejemanje otrok v vrtec je svetnik z znanstvenim naslovom opozoril, da v pravilniku starost otrok ni nikjer precizirana: Navsezadnje sem tudi jaz, doktor, še otrok – in kaj, če se prijavim za sprejem?

Beseda je konj

V razpravi o občinskem darilu novorojenčkom je eden od svetnikov navedel za demokrate vseh barv nesporno dejstvo: Vsi otroci so enaki. Njegov svetniški kolega pa s trditvijo ni bil zadovoljen, zato jo je preciziral: Vsi pa res niso enaki, vendar so enakopravni.

Župan nerad popušča

Župan je dal na glasovanje oba predloga o smernicah za pogajanja v zvezi s ceno zemljišča, toda ne predlog o najnižji ne predlog o najvišji za občino sprejemljivi ceni ni bil izglasovan. Vendar župan ni popustil in vpraša: Katera naj bo torej izhodiščna cena za pogajanja? Eden od svetnikov pa ga ohladila, rekoč: Naslednja točka.

Humoroterapija

Seje občinskega sveta trajajo 7–8 ur, včasih pa še več. Seveda so udeleženci zato utrujeni in prag njihove tolerantnosti se po 21. uri navadno zelo zniža.

Zadnjemu incidentu – ko je predsedujoči užalil enega od svetnikov – pa je sledila confessio generalis, v kateri se je eden od najbolj zajedljivih razpravljavcev solidariziral z nasprotno, stigmatizirano stranjo. In posledica: na naslednji seji so svetniki in svetnice v poznih, kritičnih urah reagirali ne z obstrukcijo, ampak s smehom.

Komu verjeti? Demokracija in občinski svet

Mnogim je časopis postal skoraj prav tako potreben kakor kruh ter jim je pogosto ne le informativno glasilo, ampak tako rekoč edina duševna hrana. Že samo iz lastne potrebe lahko začutimo velikanski pomen, ki ga ima časopis v današnjem življenju. Njegova moč in vpliv na javno mišljenje dejansko vzgajata in oblikujeta človeka. Žal pa današnji časopisi le redkokdaj kažejo resnično podobo dogajanj in prave resnice.

Odgovornost vseh dobro mislečih ljudi, predvsem pa nas, članov N.Si je, da ljudem v svojih sredinah posredujemo resnično podobo Slovenije. Preprost podeželski človek je vedno bolj izpostavljen izkrivljenim verzijam polresnic, ki jo še najbolj širi v slovenskem prostoru POP TV in cela vrsta lokalnih radijskih postaj. Zato je še kako pomembno, da poskrbimo tudi za tisti del resnice iz naše bližnje preteklosti, ki bi jo nekateri najraje pometli pod preprogo.

V bolj žalosten del takšne zgodovine nedvomno sodijo dogodki ob spreminjanju Ustave zaradi volilnega sistema. Kaj je vodilo nekatere ljudi iz tako imenovanega pomladnega bloka, da so podprli sedanja določila? To odločitev bo vsak posameznik nosil s sabo, prav tako pa tudi somišljeniki in bivši člani SKD, sedaj člani združene stranke. Kot se je to že do sedaj dokaj jasno pokazalo, bodo posledice dolgoročne in veliko časa (še več pa truda) bo potrebno, če bomo želeli živeti v pravi demokraciji.

Nespoštovanja dogovorov, podpisanih koalicij, prelomljenih obljub je dovolj. Začnimo se že enkrat zavedati, da obljuba nekaj velja! Bodimo odgovorni do nas samih in še bolj do volilcev. G. Zagožen in njemu podobni pa naj nam bodo v opomin, da takih napak ne smemo več dovoliti, kajti v nasprotnem se bojim, da nas bo sedanja oblast spet tlačila v balkanski lonec. Sicer pa sem prepričan, da bodo ta spoznanja dozorela v zavesti šele s časom, zato naj zaključim z mislijo pesnika in pisatelja Horatzuka

Človek ima vest tudi tedaj,

kadar nima nobene vesti.

Če stori kaj hudega,

bi rad popravil.

OO N.Si. Grosuplje, Mihael Kadunc

Prvi člen slovenske ustave je zelo kratek in jasen, pravi: "Slovenija je demokratična republika". Ni naključje, da je ravno ta člen na prvem mestu kajti govori o izredno pomembni stvari. Govori o družbeno politični ureditvi naše države.

Pojem demokracije lepo definira slovar knjižnega jezika, ki pravi: "Demokracija je politična ureditev, kjer vlada večina nad manjšino". Ta definicija preprosto pove, da v demokratičnih ureditvah pri odločanju o kakršnih koli zadevah velja odločitev, za katero je večina prepričana, da je najboljša. Tak politični sistem je praviloma uveljavljen v vseh skupnostih in družbah razen tam, kjer si posamezniki ali manjšina s silo zagotovi in ohranja oblast. V okoljih, kjer se spoštuje načela demokracije, odločitve večine spoštujejo tudi tisti, ki imajo drugačno mnenje.

Kaj pa Občinski svet občine Grosuplje? Človek bi pričakoval, da kakšnih večjih zapletov ne bi smelo biti, kajti pri svojem delu se občinski svet ravna po zakonu o lokalni samoupravi in statutu ter poslovniku občinskega sveta občine Grosuplje. Prav vsi trije akti govorijo o tem, da sklep velja, če je prisotna večina članov (s čemer je zagotovljena sklepčnost) in če za predlog glasuje večina navzočih. Torej, če se spoštujejo načela demokracije, in se za nek predlog odloči kvalificirana večina. Kaj pa se zgodi, kadar tak sklep ni všeč županu ali predstavnikom svetniških skupin LDS in ZLSD? Ti na veliko začno trditi, kako so zlorabljeni načela demokracije, da je bil sklep sprejet zgolj s preglasovanjem ter, da je to grobo nasilje večine nad manjšino. Menim, da je takšna trditev blagorečeno smešna. Podobna neumnost bi bila, če bi na primer jaz prišel trditi, da je grosupeljski župan izvoljen zgolj z preglasovanjem in da je njegovo županovanje nasilje večine nad manjšino, ali pa, da začnem trditi, da je LDS na zadnjih državnozbornih volitvah zmagal zgolj s preglasovanjem in da je to veliko nasilje večine nad manjšino ter zloraba demokracije (toliko večje kolikor prepričljivejša je bila njih zmagala). Verjetno bi se takšnim trditvam vsi smejali, toda večinske odločitve grosu-

peljskega občinskega sveta so s strani svetnikov kontinuitete pogosto označene s podobnimi floskulami. Glede na povedano se verjetno marsikomu pojavi vprašanje kaj se zgodi s sklepi OS, ki niso po volji županu ali kontinuiteti? Tudi tu v normalnih okoliščinah ne bi smelo biti dileme, kajti tako v zakonu o lokalni samoupravi kot statutu in poslovniku občinskega sveta je zapisano, da je občinski svet najvišji organ odločanja v občini in da je župan le predstavnik občinskega sveta katerega zastopa in realizira njegove odločitve. Iz navedenih zakonskih in poslovnih določil bi bilo normalno, da bo župan demokratično upošteval vse odločitve sprejete z večino občinskega sveta tudi takrat kadar njemu osebno niso po volji. Toda temu žal ni tako. Župan se sklicuje na določilo, ki pravi, da v primeru, ko župan misli, da nek na občinskem svetu sprejet akt ali odlok ni v skladu z zakonodajo tak akt ali odlok zadrži do prve naslednje seje, tedaj ga skupaj z obrazložitvijo da na ponovno glasovanje, če ga svet ponovno izglasuje, ga objavi. nato pa sproži postopek za ugotovitev njegove ustavnosti. Tako je župan zadržal objavo že par sklepov, ki mu niso bili všeč. Vendar niso bili zadržani le do prve naslednje seje kot predvideva zakon, temveč mnogo dlje. Očitno je, da bi na nekatere najraje "pozabil". Mnogokrat se trdi, da so predlogi pomladnih strank nezakoniti, pa vendar do sedaj še noben s pomladne strani podprt sklep ni bil razveljavljen s strani pristojnih organov. Včasih dobim občutek, da bi nekateri najraje kar ukinili občinski svet in oblast prevzeli v svoje roke.

Mislím, da je skrajni čas, da se v občini prične spoštovati načela demokratičnega odločanja in preneha s cenenim politiziranjem, ki ne koristi ne občinskemu svetu, še manj pa občanom. Skrajni čas je, da se prične spoštovati občinski svet v takšni sestavi in s takšno razporeditvijo moči, kot so mu jo zupali volivci. Podobno kot priznavamo sedanjo vlado Janeza Drnovška in spoštujemo njene odločitve kljub temu, da bi si marsikdo želel drugačno.

Božo Predalič,
predsednik OO SDS Grosuplje

Svetnice in svetniki SDS na sejah občinskega sveta nezaželjeni

Občinske svetnice in svetniki OO Socialdemokratske stranke Grosuplje smo presenečeni nad ravnanjem župana občine Grosuplje Janeza Lesjaka na zadnji seji občinskega sveta. Svetnice in svetniki Socialdemokratske stranke smo že dalj časa nezadovoljni s slabim, nestrokovnim in neprofesionalnim vodenjem sej s strani župana Lesjaka. Dogodki na zadnji seji, ki jih je s svojim načinom vodenja seje povzročil župan Lesjak, pa so nas prisilili, da smo protestno zapustili dvorano. Župan, ki zase pravi, da ga v občinskem svetu politika ne zanima, ves čas vztrajno onemogoča delo zlasti svetnicam in svetnikom Socialdemokratske stranke s tem, da jim med razpravo grobo sega v besedo z neprimernimi komentarji in jim ne dovoljuje končati razprave. Na zadnji seji pa se je poslužil skrajno žaljivega sredstva, ko je najprej mag. Petru Verliču, vodji kluba svetnikov SDS, v njegovem poskusu replike brez slehernega razloga izrekel opomin, z očitnim namenom, da bi ga med razpravo zmedel in utišal. Še bolj grobo je župan kršil svoje pristojnosti, ko je na skrajno žaljiv način zahteval, da se s seje odstrani občinski svetnik in predsednik OO SDS Grosuplje Božo Predalič, čeprav zato niso obstajali niti najmanjši razlogi, opredeljeni v poslovniku občinskega sveta. Ko je svetnik Božo Predalič najprej prosil župana, da mu obrazloži razloge za ta ukrep, ga je župan zavrnil brez

obrazložitve. Zato je v nadaljevanju predlagal, da o predlogu župana za odstranitev s seje odloči občinski svet kot najvišji organ odločanja v občini. Ker je župan ta predlog ostro zavrnil in s tem zlorabil svoj položaj, smo se svetnice in svetniki Socialdemokratske stranke odločili, da takšnim poskusom diskvalifikacij s strani župana Lesjaka, ne bomo popuščali več, zato smo protestno zapustili dvorano.

Svetnice in svetniki Socialdemokratske stranke v občinskem svetu delamo vestno, pošteno in korektno v dobrobit občanov in občanov, zato smo na lokalnem radiju javno pozvali župana, da spremeni svoj dosedanji način dela v občinskem svetu kot najvišjem organu odločanja v občini in pokaže več strpnosti in političnega bontona do svetnic in svetnikov politične usmeritve, ki ji sam ni naklonjen. Žal smo v javno izrečenem komentarju na našo izjavo, ki ga je župan Lesjak dal naslednji dan za isti radio, ugotovili, da našega poziva k boljšemu ozračju in vodenju sej občinskega sveta ne sprejema in se zateka k znanemu načinu podajanja posplošenih ugotovitev, polresnic in trditvev. Župan je z javno izrečeno izjavo, da sta svetnika iz vrst SDS, Božo Predalič, predsednik občinskega odbora SDS Grosuplje in vodja kluba svetnikov SDS mag. Peter Verlič, najbolj arogantna svetnika, ki najbolj kršita red in disciplino na sejah

občinskega sveta in tudi največkrat med sejo zapuščata dvorano, podal grobo diskvalifikacijo, ki je ni možno podpreti z nobenim argumentom. Na sejah občinskega sveta se ne vodi nobena evidenca prisotnosti in odsotnosti svetnikov v dvorani med potekom seje, zato so takšne županove izjave podane brez prave osnove, še več, govorjene so na pamet in služijo poceni zavajanju javnosti. Župan namreč med sejo nikoli ne opazi praznih svetniških sedežev na strani Združene liste in LDS, kadar si svetniki teh strank med sejo privoščijo odmor.

Nadaljevanje takšnega načina županovega dela v občinskem svetu otežuje delo in povzroča nepotrebne zastoje, ki škodujejo nemotenemu poteku dela v občini. Še enkrat poudarjamo, da je predvsem župan tisti, ki je odgovoren za konstruktivno in prijetno ozračje na sejah občinskega sveta. Župan kot predsedujoči mora ustvariti delovno klimo in pogoje, da bomo svetnice in svetniki lahko sprejemali odločitve v korist občine. Dajanje opominov, ukorov ter poskusov odstranitve s sej, h katerim se je brez utemeljenih razlogov zatekel župan, si ne moremo razložiti drugače kot poskus discipliniranja tistih svetnic in svetnikov iz vrst SDS, ki županu brez dlake na jeziku povemo, kaj nas moti in kaj želimo spremeniti na bolje.

V imenu kluba svetnikov OO SDS Grosuplje, Mag. Peter Verlič

Janez Janša

Poslanec SDS v Državnem zboru Republike Slovenije

Urnik poslanskih pisarn
v občini Grosuplje za I. polletje 2001
ponedeljek, 12. marec 2001 od 10. - 12. ure

ponedeljek, 9. april 2001 od 10. - 12. ure

ponedeljek, 14. maj 2001 od 10. - 12. ure

ponedeljek, 11. junij 2001 od 10. - 12. ure

Poslanska pisarna bo v prostorih OO SDS Grosuplje,
Ljubljanska 66, v Grosupljem (stavba Logo).

Vljudno vabljeni.

10. obletnica plebiscita

V decembru 2000 je minilo že 10 let, odkar smo se Slovenke in Slovenci na plebiscitu odločili, da Slovenija postane samostojna država. Koliko veselja in pričakovanj je bilo razbrati v obeh skoraj slehernega, ki se je odločil za samostojno Slovenijo. Toda tako kot pri mnogih drugih odločitvah, se je pokazalo, da kar nekaj plebiscitnih obljub in pričakovanj ni izpolnjenih. Zato nas čaka v prihodnje še veliko trdega dela in politične modrosti, če hočemo našim potomcem zapustiti državo, ki bo prijazna za vsakega državljanca. Prav vsak Slovenec bi se moral zavedati, da je materin jezik nenadomestljiva vrednota, saj ustvarja močno vez med ljudmi istega naroda kljub različnim nazorom.

V OO N. Si Grosuplje smo se na 10. obletnico plebiscita pripravili s ponosom, saj smo pri tej odločitvi tudi tvorno sodelovali. Zato smo še z večjim veseljem na ta dogodek pripravili proslavo. Medse smo povabili tudi člane sosednjih odborov občin Dobropolje, Velike Lašče, Iga in Ivančne Gorice. Seveda pa smo povabili tudi vse ljudi, ki v srcu dobro mislijo in jim ta praznik kaj pomeni. Našemu vabilu so se odzvali tudi člani SDS iz Grosuplje in Dobropolja. Slavnostni gost večera je bil predsednik Nove Slovenije – Krščansko ljudske stranke, dr. Andrej Bajuk z ženo Katarino. V svojem nagovoru je orisal vsestranski položaj Slovenije, predvsem pa na gospodarskem, kulturnem in političnem področju. Razmere so mu še kako poznane, saj je bil predsednik slovenske vlade. Čeprav samo slabih 6 mesecev, je oblast delovala javno in za dobrobit ljudi, a so ji bili mediji zelo nenaklonjeni, v nekaterih primerih pa sploh niso poročali prave resnice.

V kulturnem programu smo nadaljevali s pesmijo in besedo. Pesem je že od nekdaj spremljala slovenskega človeka. S svojo izrazno močjo in plemenitostjo pomaga človeku, da lažje prebrodi tudi

Dr. Andreja Bajuka in njegovo ženo so prvič v St. Juriju toplo pozdravili domačini – še posebej pa vodstvo OO N.Si Mihael Kadunc in Janez Kozlevčar

stiske, si popestri delo ali pa preprosto preživi lep dan. Poleg priložnostnih pesmi, namenjenih praznovanju spomina na 10. obletnico slovenske države, pa so nas pevci popeljali tudi v božični čas – čas pričakovanja, miru in ljubezni. Našemu vabilu sta se odzvala Pevski zbor Slavček iz Šentvida pri Stični, katerega umetniško vodi Tanja Tomažič-Kastelic, in Moški pevski zbor Samorastnik iz Žalne, ki ga vodi Drago Zakrajšek. Program je s skrbno izbranimi besedami povezovala Dragica Novak in tako med kito glasbenega cvetja vpletla misli za sedanji in prihodnji čas.

Praznovanje plebiscita pa smo prvič kot Koalicija Slovenija 22. decembra slovesno proslavili tudi v Dobropolju. Srečanju sta poleg domačinov, svetnikov in dobropoljskega župana dala pečat dr. Andrej Bajuk in Janez Janša. Po dolgem času je bilo spet občutiti sproščen občutek prijateljstva med prisotnimi. Zavezani besedi, obljubam in poštenju smo prepričani, da se da izpolniti dogovore Koalicije Slovenije.

OO N.Si Grosuplje,
Mihael Kadunc

Iz predbožično-novoletnega srečanja v Dobropolju

Za koga konoplja raste? O neki drogi se sušlja!

S takimi in podobnimi napisi se srečujemo vsakodnevno v naši občini. Omenjeni napisi so bili tudi objavljeni v zadnji številki našega časopisa. Prepričana sem, da je vsakega izmed nas, ko smo prvič videli te napise, stisnilo pri srcu. In kaj smo ukrenili? Nič! Napisi smo se navadili in že izgleda, da nas nič ne motijo.

Pa ni tako. Zavedati se moramo, da so vsi taki napisi ključni v sili! Tisti, ki jih pišejo, želijo opozoriti nase. Želijo nam povedati, da potrebujejo pomoč. In vsi mi smo jim dolžni ponuditi roko in pomagati vsem, ki so se iz kakršnihkoli razlogov znašli na poti zasvojenosti. Nič jih ne smemo obsojati, saj današnji način in tempo življenja prinašata ljudem mnogo razočaranj, stresa in obupov. Danes se med seboj mnogo premalo pogovarjamo, si zaupamo, smo pripravljene poslušati drugega, pomagati drug drugemu... Zelo pogosto hodimo drug mimo drugega, ne opazimo niti veselja, niti stiske in žalosti. In prav zato postaja pot zasvojenosti vedno bolj polna in širša.

Tudi v občini Grosuplje se moramo s polno odgovornostjo lotiti te problematike. O tej problematiki želim spregovoriti na prvi seji ODBORA ZA DRUŽBENE DEJAVNOSTI V LETU 2001. Predlagala bom, da se imenuje iniciativni odbor, ki bi začel pripravljati Program skrbi za zdravje življenja mladih v naši občini. V tem odboru bi morali sodelovati predstavniki staršev, šol, mladine, Centra za socialno delo, policije, zdravstvenega doma, cerkve in občine. Navezati bi morali stike z Uradom za droge, ki je že nekaj let ustanovljen pri Vladi RS. Mnoge občine po Sloveniji imajo že vrsto let ustanovljene Centre za preprečevanje in zdravljenje odvisnih od nedovoljenih drog.

Glede na stanje, ki je v naši občini na tem področju in smo mu priča vsak dan, je nujno, da k problematiki pristopimo z vso resnostjo. Vsako življenje, še posebej pa mlado, ki je na začetku svoje življenjske poti, nam mora biti dragoceno. Danes pa le nekaj koristnih napotkov staršem, KAKO PRIVZGOJITI ODPOR DO DROG:

- Otrokom moramo prisluhniti, se pogovarjati z njimi, ne pa jim pridigati.
- Vedeti morajo, da so težave sestav-

ni del življenja; treba jih je reševati in živeti v sožitju s sprejetimi odločitvami.

- Dopovedujmo jim, da so tudi napeposti, neugodje, jeza in žalost čustva, s katerimi se je treba sprijazniti.

- Kar zadeva mamila, jim pomagajmo ločiti zrna od plev. Razblinimo mit in predsodke, povezane z njimi. Skupaj se pogovorimo o informacijah, ki jih dobijo od drugod.

- Vrtniki jim ponavadi govorijo zgolj o dobrih plateh droge, skoraj nikoli o slabih. Pomembno je, da se zavejo, kako slabo se lahko človek počuti, ko mamilo preneha učinkovati in kakšne so posledice.

KAKO ODKRIJETE, ALI VAŠ OTROK UŽIVA MAMILA:

- Ko boste ugotovili, da je vaš otrok v slabi telesni kondiciji, bo morda že prepozno.

- Vsake toliko časa načinite pogovor o mamilih. Če otrok ne bo želel sodelovati pri pogovoru, je to že prvi znak.

- Če bo poleg tega raztresen, če domov prihaja s pordelimi očmi in z razširjenimi zenicami, ne bo več nobenega dvoma.

- Nošenje sončnih očal in nošenje dolgih rokavov v za to neprimernem obdobju ne pripisujte njegovemu okusu in slogu oblačenja. Stvar je lahko že zelo resna.

- Bodite pozorni na pogoste kratke klice po telefonu, tudi v najbolj nemogočem urah; molk na drugi strani žice, če ste vi dvignili slušalko.

DROGI RAJO SE TUDI OTROCI IZ NAJBOLJŠIH DRUŽIN.

Ko odkrijete karkoli od zgoraj navedenega, morate otroka opozoriti. Seveda to ne pomeni, da mu boste grozili in mu očitali njegova dejanja. Čeprav naj ve, da ne odobravate njegovega početja in da ste prizadeti, mora čutiti, da ste ob njem in da se lahko tudi v prihodnje zanesa na vas. Ne zavajajte se, če da je v vaši družini vse v najlepšem redu. To ne jamči, da otrok ne bi posegel po mamilih. Dandanes se droge lotijo tudi "pridni" otroci, ker je pač treba poskusiti. In to je glavni problem!

Angelca Likovič, predsednica Odbora za družbene dejavnosti v občini Grosuplje

So nore samo krave?

V zadnjih mesecih smo že veliko slišali iz medijev o boleznih norih krav. Bolezen je med nami poznana že vsaj desetletje (če ne več), a še vedno o njej ne vemo bistvenih vzrokov, še manj pa, kako se tej bolezni uspešno ubraniti. Prepričan pa sem, da je tudi ta bolezen samo logičen upor narave proti človeškemu več desetletij zastaranemu in zanemarjenemu nenaravnemu načinu pridelovanja hrane, prehranjevanja in življenja nasploh. Ni pa samo bolezen norih krav najbolj pereča zadeva, kar se modernih bolezni tiče. K njej lahko prištejemo še celo vrsto rakavih obolenj, poklicnih bolezni in AIDS.

Čeprav poznamo iz zgodovine že dovolj primerov človekovega omejenega obnašanja, še vedno radi trdimo, da znamo poiskati vsakokrat nove, enkratne in vseobsegajoče odgovore. Z gotovostjo pa lahko rečemo, da se je z vedno večjo delitvijo in specializacijo različnih poklicev ter načina življenja tudi človek precej pomehkužil. Tako smo poleg novonastajajočih bolezni moderne dobe priča tudi usihanju človeške telesne in obrambne moči, kljub temu da bi nekateri radi dokazovali nasprotno, saj se v določenih sredinah življenjska doba podaljšuje. Odpornost in kakovost se zmanjšuje tudi pri živalih in rastlinah, ki so vzgojene na plantažno-farmerski način z nenormalnimi količinami predvsem dušičnih in fosfornih gnojil, v ogroženi krog pa je vključenega vedno več naravnega okolja, kar skupaj z drugimi industrijskimi in mestnimi vplivi predstavlja že precejšnjo ekološko ogroženost Zemlje.

JE LE V NEBRZDANEM KAPITALIZMU PRIHODNOST?

Že ustvarjene materialne in finančne prednosti si liberalni kapitalisti poskušajo utrjevati in povečevati s prefinjenimi sporočili, a jih je večina bolj podobna trditvi antičnega sveta (kruha in iger), čeprav vemo, da je bila prav ta trditev za takratno družbo med najbolj usodnimi. V novejšem času lahko slišimo za "new economy", ki naj bi prinesla svetu podobne rešitve. Prek svojih trobil pa nam v posmeh ponujajo še genomske, biogenetske in "druge" odrešitve za večno življenje". In še na eno stvar bi veljalo opozoriti. Pohod novodobnega kapitalizma si pridobiva prednosti tudi pri izkoriščanju človeške nečimrnosti, ko se je ob priseganju na tržne zakonitosti razbohotilo predvsem potrošništvo. Za njim pa ostaja vedno več odpadkov, s katerimi si prav kapitalisti ponovno ustvarjajo nove in še večje prednosti.

Sicer se je kapitalizem skozi stoletja spreminjal, v osnovi pa je še vedno enak. Že po naravi poleg posledic v naravi razbija krajevno avtonomijo in prepoznavnost, kar nas še dodatno zbega in se zaradi kratkoročnih koristi skoraj nezavedno odpovedujemo vrednotam in celo temeljnim človekovim pravicam. Čeprav posamezne države, deželne in lokalne oblasti poleg krpanja različnih socialnih, zdravstvenih in drugih družbenih programov hitijo z zaščito raznih rezervatov, se stanje glede zdravstva in ekologije v glavnem ne izboljšuje, temveč s tem ravnanjem povzročajo le dodatno zmedo med ljudmi. Žal, se nekaj podobnega dogaja tudi v Radenskim poljem. Ob takšnih pogledih nam je zato veliko bolj jasno, zakaj ne zaživijo posamezna družbena in gospodarska področja na Slovenskem. Med njimi so kultura, turizem in kmetijstvo.

Če se najprej dotaknem turizma in kulture, je bila še najbolj nesramna tista pobuda, ki je bila posredovana celo prek televizije takoj po letošnjih novoletnih praznikih, da naj bi Slovenija postala dežela igralnic. Ljudje božji, ali res mislite, da se nam je že vsem zmešalo od pohlepa, hazarderstva in drugih zasvojenosti? V luči takšnih izjav je

odveč ponavljati, da je slovenska kultura že bolj ali manj mrtva in da je njeno mesto prevzela "popkultura". Tudi imenovanje kulturne ministrice v sedanjo vlado je lep primer dejanskih razmer na tem področju. Kar mimogrede pa se ob tem ponujajo odgovori tudi o turističnih in kulturnih sanjarjenjih v grosupeljskem prostoru. Odveč je govoriti o urejanju in obnavljanju naravne in kulturne dediščine, če skoraj nikogar več to ne zanima in če prodajamo gradove brez vsakršnih obveznosti, čemu naj bi služili. Odveč je govoriti tudi o turizmu, če so turistična društva in druge sorodne organizacije vedno bolj zaprte vase, drugih dejavnih oblik na tem področju pa skoraj ne poznamo. Komu (ali čemu) naj bi služili kozolci, ki naj bi jih postavili kot muzej na prostem? Odveč je govoriti o domoljubni in ekološki vzgoji naše mladine, če se v šolskih programih ne vključujejo programi iz našega neposrednega okolja - če pa se že, pa so tako površni, da bi bilo večkrat bolje, če bi jih ne.

V najboljšem in najbolj atraktivnem prostoru za vsa izhodišča, predstavitev, poslovnosti in možnosti Grosuplja ob motelu pa imamo zdaj dejavnosti, ki redkokatera ustreza prvotnim načrtovanim usmeritvam. Zelo kmalu bomo ugotovili, da se bodo dejavnosti motile med seboj in da bodo slej ali prej postale tudi velika ovira v gospodarskem in socialnem razvoju občine. Spomnim naj še, da imamo poleg nurejene prometne mreže in precej pomanjkljive ostale infrastrukture že skoraj zgrajen obroč okoli Grosuplja z dokaj težkimi dejavnostmi, ki bodo dušile življenje in zeleno načrtovanje razvoja mestnih dejavnosti. Njihova razpršenost in razvečenost le draži infrastrukturo ter povečuje stroške vzdrževanja in ekološkega očiščevanja tega območja.

V zvezi s kmetijstvom naj dodam utrinek, ko sta mi nekdanji upravnik boštanjskega posestva in direktor Mlekarn pred nekaj leti ob neki drugi krajevni dejavnosti zatrjevala, da so edino-le oni sposobni ustvarjati dobiček in da kmetije v okolici "pojma nimajo" o kmetijstvu. Ker sem imel priložnost kar nekaj let zelo od blizu opazovati in spoznavati gospodarjenje tega podjetja, dovoz in razvoj na tone umetnih gnojil, od kod in kam so pritekali in otekali omenjeni dobički, koliko je bilo razlite gnojnice po Radenskem polju in drugod, ter sem spoznaval celo vzroke za poklicne bolezni tamkajšnjih delavcev, sem lahko le globoko zajel sapo in odšel.

Pred dobrim letom je prav to podjetje s pomočjo državnega sklada svojo tako čislano uspešnost razprodalo nekaterim okoliškim kmetom. V zadnjih desetih letih pa se je dogajalo še nekaj zelo zanimivega - izredno hitro so v zadnjih letih začeli opuščati kmetijsko dejavnost predvsem polkmetje. Med različnimi vzroki za njihov propad je krivo predvsem vnašanje ekonomskih zakonitosti v sistem, ki v naših razmerah dolgo ne bodo zdržale niti za velike kmete. Da se posamezne površine v

hrbovitih in odmaknjenih predelih zaraščajo že desetletja, je že dolgo znano. Zdaj pa so že opuščene celo najbolj ravne in sorazmerno ugodne površine za kmetovanje, "ker se ne spleča". Podobne zgodbe so se dogajale še na mnogih koncih Slovenije. S prihodom Evrope v naše kraje pa se bo slika na kmetijskem področju samo še nekoliko poslabšala.

ZAKAJ GOVORILJO SAMO O NORIH KRAVAH?

Čeprav naši strokovnjaki zatrjujejo, da bolezni norih krav pri nas še ni, pa njihovo početje kaže nekaj drugega. Če se želimo prebiti v srčko te sedaj tako razvpite evropske nesreče, bomo ugotovili, da tudi mesno-kostna moka ne more biti edini vzrok za nastanek bolezni, saj je na dlani, da je kanibalizem že v osnovi zločin nad naravo. K vzrokom za nastanek te bolezni pa lahko prištejemo izredno segregacijo kmetijstva v monokulturne proizvodnje, ki so v zadnjih desetletjih posamezna ravninska območja tako obremenila, da je zaradi iskanja vedno večjih dobičkov potrebno tudi vedno več kemije pri vzgoji rastlin in živali.

In ker je Slovenija še specifična glede razgibanosti pokrajine in raznolikosti tal, občina Grosuplje pa leži večinoma tudi na kraških tleh, se ta intenziteta še bolj pozna na preostalih obdelovalnih območjih, ki so se primorana ravnati po novih ekonomskih merilih. Zato lahko preprosto ugotovimo: Tudi če bodo odstranili domnevno škodljivo mesno-kostno moko in zmanjšali uporabo umetnih gnojil in raznih škropiv, bo še vedno ostal problem prenasičenosti obdelovalnih kmetijskih površin v ravninskih predelih.

Če bi bil v pridelavo hrane zajet širši krog ljudi z več pridnimi rokami in občutkom za naravo ter bi bilo vključeno več površin tudi v hribovitih in šibkejših območjih, bi bila tudi hrana bolj kakovostna. Povsem nedodelane pa ostajajo zgodbe o sežigalnicah, v katerih naj bi med drugim sežigali tudi kafilerijske odpadke. Spomnim naj samo na zadnje početje v Kidričevem in Anhovem v zvezi s tem, nekaj podobnega pa smo doživeli celo v Grosupljem v zvezi z divjim dovozom nesnage v sodih na območje vojašnice. O zmanjševanju odkupa kmetijskih izdelkov in živine pri določeni kategoriji kmetov, postavljanju vedno novih birokratskih ovir z uvajanjem nepreglednih obrazcev, relativnem zniževanju odkupnih cen in uvedbi različnih pregledov, pa kdaj drugič. Sicer pa: Zakaj je potreben ves ta vik in krik? So nore res samo krave?

ODGOVOR,

kako se ubraniti tem zaskrbljujočim tokovom, lahko najdemo v trditvi Phila Bosmansa, ki so mi jo posredovali prijatelji RK Žalna: "Postati moramo novi ljudje, ljudje s povsem novim pogledom. Ljudje, osvobojeni grabežljivosti in sovraštva. Ljudje, ki so zadovoljni z malo in imajo čas za stvari, ki jih ni mogoče kupiti..."

Jože Miklič

Klub svetnikov SDS

vabi vse upokojenke in upokojenca občine Grosuplje in tiste, ki se nameravate upokojiti v letu 2001 na okroglo mizo s temo

KAJ BO Z LETOŠNJIMI POKOJNINAMI?

Srečanje bo v četrtek 22.2.2001 ob 19. uri v Družbenem domu Grosuplje. Spregovoril in odgovarjal nam bo mag. Marko Štrovs, eden od glavnih avtorjev pokojninske reforme.

Vijudno vabljeni

Klub svetnikov SDS, mag. Peter Verlič

Sporočilo za javnost

Poslanska skupina Nove Slovenije se zavzema za solidarnost in družbeno pravičnost

Državni zbor je decembra 2000 sprejel novi zakon o pokojninah, po katerem se bodo upokojenec pokojnine v tem letu kljub nominalnem povišanju zaradi inflacijske rasti realno znižale. Poslanska skupina Nove Slovenije je zaradi pomena usklajevanja pokojnin za skoraj pol milijona upokojenec predlagala, da se usklajevanje pokojnin sprejme s konsenzom, vendar je ta predlog velika koalicija zavrnila in po hitrem postopku s preglasovanjem sprejela zakon.

Nova Slovenija je opozarjala, da je potrebno pokojnine usklajevati na podlagi zakonskih določb in ne po prosti presoji vlade, delodajalcev in sindikatov. Z usklajevanjem bi morale pokoj-

nine ohraniti realno vrednost, zlasti nižje.

Zakoni, ki jih sprejema državni zbor, bi morali temeljiti na solidarnosti med državljanji in družbeni pravičnosti, zato zakonske novele, ki znižuje pridobljene pravice upokojenec in zavarovancev, nismo podprli.

Zavedamo se, da je Poslanska skupina Nove Slovenije dolžna opozarjati na nepravilnosti in pomanjkljivosti, ki se dogajajo v vladi in državnem zboru, ter podpirati odločitve državnega zbora, ki bodo v korist večini državljanov in to bomo počeli tudi v prihodnje. Nova Slovenija želi sodelovati pri gradnji demokratične države Slovenije, katere prednostna naloga bo zgraditi Evropo na naših tleh.

Ivan Kukar, sekretar Poslanske skupine Nova Slovenija

K politiki urejanja prostora v občini Grosuplje s stališča delovanja občinskega sveta

Po Zakonu o lokalni samoupravi je ena izmed osnovnih nalog občine skrb za načrtovanje prostorskega razvoja, skladno z zakonom pa mora opravljati tudi naloge na področju posegov v prostor, graditve objektov ter zagotavljanje gospodarjenja s stavbnimi zemljišči. Gospodarjenje s stavbnimi zemljišči pa je tudi vir prihodkov občine, saj vsa plačila nadomestil za stavbna zemljišča in plačila komunalnih prispevkov ter tudi ostalih taks in dajatev, ki jih plačujemo vsi občani, neposredno polnijo občinski proračun. Občinska zemljišča so tudi pomemben kapital in dobrina, s katerim mora občina odgovorno razpolagati in ravnati.

Pri razreševanju prostorske problematike gre torej za izredno občutljivo področje delovanja občine, kjer imamo občani izredno velik interes, saj nas bodisi zanima investitorstvo pri gradnji objektov različnih gospodarskih in obrtnih dejavnosti ali pa kot privatne graditelje na zemljiščih v občini, po drugi strani pa nas vse občane udari po žepu, ko moramo plačevati občinske dajatve iz tega naslova. Zemljišča pa so očitno privlačna tudi za različne spekulacije pri trgovanju z njimi. Svetniki socialdemokratske stranke smo se že v svojem programu zavezali, da se bomo zavezali za gospodarno in racionalno rabo prostora. Ker je občinski svet najvišji organ občine, ki na podlagi predlogov župana sprejema vse odločitve v zvezi z urejanjem prostora in višinami prostorskih dajatev, želimo biti svetniki SDS pri obravnavi prostorskih točk ves čas konstruktivni in če je potrebno, kritično opredeljeni do županovih predlogov. Za skoraj vsako sejo občinskega sveta so v gradivu pripravljene točke dnevnega reda, kjer občina kupuje, prodaja in zamenjuje svoja zemljišča. Vendar pa je dosedanja praksa župana takšna, da so obrazložitve teh gradiv izredno skope in slabo pripravljene, tako da se po navadi šele na sami seji skozi razpravo ugotovi, kakšen je pravi interes župa-

novega predloga. Naj za primer navedem samo dva dogodka iz preteklih sej, ko je župan kar nekajkrat predlagal prodajo zemljišča in objekta očitne enkratne kulturne in zgodovinske vrednosti, vendar pa svetniki iz gradiva tega nismo mogli razbrati, je pa naknadno po sprejeti odločitvi o prodaji prišlo do precejšnjih negativnih reakcij v javnosti. Podobno je bilo tudi v primeru prodaje zemljišča, kjer se je ravno tako šele v razpravi ugotovilo, da namerava novi lastnik na teh zemljiščih graditi parkirišča za tovorna vozila, pa čeprav to ni bilo razvidno iz nobenega za sejo predloženega dokumenta. Ker svetniki nismo imeli pravih informacij, je bil predlog, pa če tudi je bil morda sprejemljiv, zavrnjen. Podobno usodo so si delili tudi vsi sklepi in odloki glede povečanja dajatev v zvezi s komunalnimi taksami ter nadomestili za uporabo pozidanih in še zlasti nepozidanih stavbnih zemljišč. Ko gre za povečanje davkov iz žepov občanov, mora biti to jasno obrazloženo. Vedeti je potrebno, koliko denarja bo zaradi tega priteklo v občinski proračun in čemu bo namenjen. Zgolj pavšalne obrazložitve, da je povečanje prostorskih davkov potrebno zaradi inflacije, povišanje prispevkov za nepozidana stavbna zemljišča pa naj bi odpravilo spekulacije z zemljišči, niso zadostne, če ni poleg predstavljena strokovna in argumentirana obrazložitve, s katero lahko župan in strokovne službe prepričajo svetnice in svetnike v utemeljenost predloga. Vendar pa je zgoraj opisana praksa obravnavanja gradiv s prostorskega področja žal pre pogosta in se kljub našim zahtevam dosedaj še ni spremenila.

Po dveh letih dela v občinskem svetu ugotavljamo, da na področju urejanja prostora župan nima prave razvojne strategije in usmeritve, opisani gornji primeri, ki se žal pre pogosto dogajajo na sejah občinskega sveta pa tudi kažejo, da župan vodi prostorsko politiko na očitno zelo nepregleden način. Takšna

politika je z vidika zadovoljevanja interesov potencialnih investorjev in hitrega polnjenja proračuna kratkoročno sicer zanimiva, je pa izredno nevarna in občutljiva, saj je že sama po sebi lahko tarča različnih ugribanj in raznovrstnih spekulacij, dolgoročno pa po našem prepričanju za občino tudi zelo slaba. V izogib nadaljevanju takšne prakse, smo svetniki SDS skupaj s svetniki SLS+SKD Slovenske ljudske stranke pripravili za obravnavo na zadnji seji občinskega sveta predlog plana investicij, ki predstavlja temeljni dokument občine za prihodnja štiri leta, v katerem so prikazane planirane občinske investicije na področju družbenih dejavnosti, cestne in komunalne infrastrukture, stanovanjskega gospodarstva, razvoja kmetijstva in podeželja, turizma in urejanja stavbnih zemljišč. To je v odsotnosti vseh drugih strokovnih podlag, tudi naš povsem konkreten prispevek k ciljnemu, razvojno usmerjenemu planiranju na področju urejanja prostora. Vendar pa smo bili občinski svetniki Socialdemokratske stranke Slovenije razočarani nad ravnanjem župana in svetnikov iz vrst Liberalne demokracije Slovenije, ki so s tem, ko so zapustili zadnji sejo občinskega sveta, povzročili nesklepčnost in onemogočili razpravo in odločanje o predlogu plana investicij občine Grosuplje za prihodnja štiri leta in pridrili dosedanjemu politiki. Nasprotovanje sprejemu plana investicij z obstrukcijo se je po našem prepričanju zgodilo zgolj zato, ker smo ga predlagali svetniki iz vrst SDS ter SLS - SKD Slovenske ljudske stranke. Upamo, da bodo svetniki iz vrst LDS in Združene liste spremenili svoje ravnanje in v nadaljevanju sodelovali pri sprejemanju plana investicij. Svetniki SDS smo prepričani, da plan investicij predstavlja prvi korak k vzpostavljanju preglednosti na področju politike urejanja prostora v občini, v korist prihodnjega razvoja občine Grosuplje.

Mag. Peter Verlič,
vodja kluba svetnikov OO SDS

Občina Grosuplje pripravlja celovit energetske sistem

Že lani jeseni je občina Grosuplje sprejela sklep o izdelavi celovite študije zasnove čim bolj učinkovitega energetskega sistema na območju celotne občine. Novembra 2000 je bilo na javnem razpisu za pripravo in izvedbo študije izbrano ljubljansko podjetje ISPO d.o.o., v občinsko strokovno komisijo, ki je zadolžena za nadzor nad potekom projekta, pa imenovanih osem članov na čelu z županom Janezom Lesjakom.

Izdelava tako imenovane energetske zasnove naj bi stala 4,8 milijona tolarjev, v enakem razmerju pa naj bi si stroške delila občina ter ministrstvo za gospodarstvo. Sredstva za projekt so po besedah Jožeta Miklavčiča zagotovljena v prostorskih postavkah občinskega proračuna. Tudi vloga za sofinanciranje je grosupeljska občina na ministrstvo že poslala, odgovora pa zaenkrat še ni dobila.

Kakšen je pravzaprav namen te študije? Trenutno se zbirajo podatki, na osnovi katerih bo izdelana analiza obstoječega stanja, šibkih točk sedanje oskrbe in rabe vseh vrst energij ter do konca letošnjega leta pripravljen tudi scenarij nadaljnega razvoja okolju prijaznejših, obnovljivih virov energije. Kot poudarja vodja občinskega urada za komunalno infrastrukturo Jože Miklavčič, naj bi s študijo ugotovili, kako v občini bolj racionalno gospodariti z razpoložljivo energijo. Hkrati s tem projektom se bodo dograjevali tudi vsi potrebni energetske sistemi v občini,

seveda pa se bodo morali ukrepom energetske študije prilagajati tudi prihodnji prostorski načrti.

Pri pripravi bodo pomembne informacije o obstoječih infrastrukturnih energetskih objektih, potencialnih lokalnih virih energije in energetskih onesnaževalcih. Celovit energetske sistem bo pripravljen tudi na podlagi predvidene rasti prebivalstva, gospodarske strukture, vrste zgradb, razvojnih programov, prostorskih načrtov in še na veliko drugih bolj ali manj pomembnih podatkih. Analiza, ki bo sledila iz tega, bo vsebovala konkretno ponudbo energije, od industrijske odpadne toplote do lokalnih obnovljivih virov energije, pa tudi povpraševanje vseh skupin porabnikov razpoložljive energije.

Ukrepi, ki bodo na koncu sledili ugotovitvam študije, naj bi vključevali predvsem rešitve, kako zmanjšati emisije škodljivih snovi in kako učinkoviteje rabiti energijo. Najpogosteje je to mogoče doseči z energetske obnovo zgradb in zastarelih ogrevalnih naprav, z energetske učinkovitimi novogradnjami, preklopom z individualnega na daljinsko ogrevanje ali z uporabo obnovljivih virov energije. Spremenjeni prometni in urbanistični ukrepi lahko zmanjšajo porabo pogonskih goriv v naših jeklenih konjčkih... Na koncu pa naj bi pomemben element racionalnega ravnanja z energijo predstavljale tudi vsi raven zavesti in spremembe v obnašanju posameznikov.

Petra Anžlovar

Prostorske spremembe končno na občinskem svetu

Po besedah vodje Urada za prostor občine Grosuplje Sandre Fatur naj bi dokončne spremembe odloka o dologoročnih in srednjeročnih sestavnih prostorskega načrta za leta od 1996 do 2000 občinski svetniki na mizo dobili na februarjski seji.

Kot je znano, je osnutek lani kar nekaj časa ležal na resornih ministrstvih, ker je bilo pač leto treh vladajočih garnitur ministrov in leto parlamentarnih volitev. Ko so se stvari vendarle malce umirile, so strokovne službe ministrstev preverile skladnost predloga prostorskih sprememb s svojimi prostorskimi dokumentacijami. Zaradi pripomb kmetijskega ministrstva je moral občinski Urad za prostor nekaj spornih sprememb prilagoditi njihovim zahtevam, dopolnjeni osnutek pa ob koncu lanskega leta vnovič poslati v pregled Ministrstvu za okolje in prostor. Če bo torej vse po sreči, naj bi del prostorskih sprememb, zbranih v zadnjih štirih letih, grosupeljski občinski svetniki dokončno potrdili še v tem mesecu.

In zakaj je vse skupaj tako dolgo trajalo? Sandra Fatur dolgotrajnost procesa pojasnjuje z veljavnimi obveznimi postopki usklajevanja želja posameznikov, občinskih strokovnih služb in ministrstev. Hitreje uradniški mlini očitno ne morejo mleti.

Petra Anžlovar

Kdaj in kako do krščansko - ljudske desnosredinske stranke na Slovenskem?

Tako se sprašuje v decembrski številki Grosupeljskih Odmevov ob nekakšnem sprenevedanju politik gospod Matjaž Trontelj. Pa naj bo še meni dovoljeno moje osebno razmišljanje na njegovo tematiko, kakršna je za prenekaterega dobromislečega Slovenca lahko resnično zaskrbljujoča.

Sicer pa se z g. Tronteljem popolnoma strinjam, ko ob svojem razmišljanju poudarja, da je "na letošnjih državnoborskih volitvah desnica doživela enega največjih porazov v samostojni državi." Žal, veliko bolj bi bil primeren izraz, "desnica je doživela pravo katastrofo na teh volitvah." In to v deželi, kjer večinoma žive katoličani. Sam osebno nisem politik kot g. Trontelj, a sem veliko bolj zaskrbljen in razočaran nad tem, kaj vse se dogaja tudi na politični sceni v najini deželi, kot pa marsikateri dobro plačan "eminentni" politik iz vaših vrst.

Upam, da imava še v svetlem spominu plebiscitno evforijo leta 1990. Slovelec je bil tedaj v trdnem in svetem prepričanju, da končno dočaka lastno državo, katera ne bo nadaljevala z enumjem in se bo resnično poslovila od totalitarizma in da bo do državljanov in državljankov te države pravna in socialna, torej tako, kot je zapisano v sami Ustavi RS, in ne državo, katera je mračnijaški izkoriščevalec lastnega ljudstva, čemur smo čedalje bolj priča.

Desnica je doživela katastrofo. Vodstveni funkcionarji Slovenije so isti kot v totalitarizmu ali pa so njihovi strankarski zagovorniki in nasledniki. Sam pa ste naredili nekakšno bolj površno analizo rezultata vstopa v vladavino LDS leta

1992 s strani SKD-ja. A vseeno ste pravilno ugotovili: takrat je bila v SKD-ju storjena napaka neizkušenih politikov. Žal je bila še večja napaka storjena s strani vodstva SKD-ja kot vladne stranke z izjavo za javnost, ki so jo povzeli mediji: "Vojska je prekorčila svoja pooblastila". Še veliko hujša napaka pa se je na desnici zgodila koncem leta 1996 oziroma v začetku leta 1997, ko SLS ni hotela pred volitvami podpisati pomladne koalicije. Vseeno smo volivci takrat kar dolgo čakali na frčanje petelinovega perja. Marsikomu še danes zveni v ušesih: "Nismo šli v vlado s figo v žepu." itd.

Strinjam se z vami, g. Trontelj, ko ste ugotovili, da je resnično v politiki veliko nemoralnih igrin in izsiljevanj. Eni takšnih igrin smo bili priča tudi laiki pri sestavljanju Bajukove vlade. Že v igri pri Drnovškovem izsiljevanju SLS-a je takratni podpredsednik vlade prišel do ostalih dveh pomladnih veljakov z vizijo, da morajo vlado čimprej prevzeti tri pomladne stranke, ker jim bo le tako uspelo prevzeti večinski delež ene največjih medijskih vplivnih hiš in tako seveda tudi nadzor nad mediji. Da so mediji ključnega pomena, se verjetno strinjava oba. Ko pa je bil sestavljen Bajukov kabinet, je ta isti gospod tokrat le ugotovil, da je sedaj prevzem nemogoč, kajti potrebno bo čakati z obljubljenimi vizijo o prevzemu medijske hiše najmanj pol leta.

Žal pa vas resnično ne morem razumeti, ko zatrjujete, da so vse tri stranke pomladne opcije krive za katastrofalni volilni poraz. Od vas bi le pričakoval, da boste kot veren katoličan objektivni in

pošteni do nas davkoplačevalcev. Verjetno ste tudi sami sodelovali na združitvenem kongresu vaše sedanje združene stranke. Kot smo lahko zasledili iz medijev, se je tedaj združena stranka nečesa obvezala. Torej, kongres združene stranke je sprejel podporo večinskemu volilnemu sistemu, česar se poslanci vaše stranke niso držali in to je tisto, kar je bil začetek konca močne pomladne opcije. Iz moralnih načel bi se vodstvo vaše stranke moralo vprašati o vašem rezultatu na volitvah, kajti sedanjih devet poslancev ni isto kot pred volitvami devetindvajset. Mar ne? Kje so sedaj krščansko moralne vrednote tistih iz vaših vrst, kateri so odgovorni, da je levica dosegla to, česar se sama do volitev ni nadejala, oziroma se pomislila ni? Iz političnega vodstva vaše združene stranke bi moral prvi oditi past krave na svoj dom (kot mu je že leta 1996 svetoval na enemu od predvolilnih soočenj nek vodilni levčarski lider) in drugi pa bi moral že zdavnaj (kar sam šele sedaj obljublja) oditi gojiti na svojo kmetijo ovce.

Torej nedvoumno, vodstvo vaše stranke je tisto, ki je odgovorno za katastrofalni volilni poraz na desnici in ne kot namigujete vi, da je kriv dr. Bajuk ali Janez Janša. Prepričan sem, da boste tudi vi prej ali slej dojel in spoštovali ljudi moralnih vrednot, ki stojijo za dano besedo. Vam se je zapisalo: "Po porazu na volitvah ni zato nihče odgovarjal, kar je v nasprotju s katerokoli civilizirano kulturo". Zapisati se moram, da sem zelo razočaran nad vodstvom vaše združene stranke, ki je tako samovoščeno in prepotentno. Takoj naslednje jutro po

združitvi vaše stranke sem približno ob 9.30 telefonsko poklical vodstvo poslanske skupine SLS+SKD, na katero pa se je oglašil sam novepečeni predsednik vaše združene stranke. Po mojem zaskrbljenem razmišljanju mi je g. predsednik med drugim odgovoril sledeče: "Dokazal bom in bodite prepričani, da sem vreden tako visokega zaupanja. Pomladnih volivcev nikoli ne bom razočaral! Naša politična strategija je danes še skrivnost, bo pa veliko presenečenje in to tako, da bo prenekaterega še kako bolela glava in mi bomo moralni zmagovalci?" Oglasil sem se tudi z dvema dopisoma na IO SLS+SKD, pa do danes ni odgovora. Upam, g. Trontelj, da komentari, kdo je odgovoren za volilni poraz, ni več potreben.

In ker že kritično očitata večinski volilni sistem, mi dovolite le toliko. Dopoldne je ministrski kabinet dr. Bajuka v prisotnosti vodstva vaše združene stranke sprejel, da gremo na potrditveni referendum. A že popoldne je predsednik vaše stranke sprejel Potrčev predlog za spremembo 82. člena Ustave RS, s čemer se kozmetično spremeni takratni obstoječi proporcionalni volilni sistem. Sprašujem se, ali ni to nož v hrbet lastni vladi? Kje so morala in krščanske vrednote, na kar se sklicujete? Tu mi naj bo dovoljen še prepis 90. člena Ustave RS, na katerega so se toliko sklicevali in se nanaša na referendumska vprašanja. Prvi odstavek 90. člena se glasi: "Državni zbor lahko o vprašanjih, ki se urejajo z zakonom, razpiše referendum. Državni zbor je vezan na izid referenduma." Drugi odstavek glasi: "Državni zbor lahko razpiše referendum iz prejšnjega odsta-

vka na svojo pobudo..., ali pobudo 40.000 volivcev." Četrti odstavek se glasi: "Predlog je na referendumu sprejet, če zanj glasuje večina volivcev, ki so glasovali." In tu ni nikjer zapisano, kot nekateri razlagajo po svoje, da referendum ni bil legitimen, kjer se ga ni udeležilo 50,01 % volilnih upravičencev, kar je golo zavajanje nas davkoplačevalcev. Toliko k temu vašemu očitku glede večinskega sistema.

Popolnoma se strinjam z vami, ko navajate, da naj bi desnosredinsko politično opcijo sestavljali, predvsem pa jo vodili ljudje s katoliškimi moralnimi vrednotami. Žal, takšnih krščansko moralnih vrednot še daleč niso bili poslanci SLS-a, kar nam dokazuje prenekatere glasovanje le-teh v parlamentu, kakor tudi obnašanje bratov Podobnik. Poslanci iz vrst SLS-a so pretežno zavzemali stališče polpretekle zgodovine v naši državi popolnoma nesprejemljivo za krščanskega poslanca, kar potrjujejo tudi številni magnetogrami sej v parlamentu. Eden od svetlih primerov je tudi Zakon o popravni krivič žrtve komunističnega nasilja, kateri se popolnoma razlikuje od Zakona o žrtvah vojnega nasilja. Seveda tudi tu bi lahko bila široka polemika. Sicer pa je bilo na vso to in podobno tematiko že kar nekaj napisanega.

Moje osebno razmišljanje, g. Trontelj, pa je: Največji cilj je dosežen, razbita je pomlad, kateri je storjena velika moralna škoda, poraženci po nedavnih volitvah za dolgo obdobje pa smo vsi tisti, kateri smo upali na resnične demokratične spremembe v naši državi.

Milan Muhič

Javna razgrnitev načrtov za gradnjo avtocestnega bencinskega servisa

Šmarje-Sap, 13. decembra - V okviru javne razgrnitve načrtov za gradnjo avtocestnega bencinskega servisa, ki naj bi zrasel pred izvozom Cikava v smeri proti Zagrebu, je KS Šmarje-Sap na pobudo občine Grosuplje v Druženem domu organizirala okroglo mizo. Soočenja s krajinami in različnimi mnenji so se poleg župana J. Lesjaka, vodje Urada za komunalno infrastrukturo J. Miklavčiča in vodje Urada za prostor A. Fatur udeležili še direktor Urada za prostorsko planiranje RS J. Novak s sodelavci, predstavnik Hidrotehnike J. Pelhan, g. Vozel z Ministrstva za promet, g. Žlicar z DARS-a, predstavnica Projektivnega ateljeja Prostor S. Korun ter še nekateri drugi predstavniki investitorja in strokovnih služb RS. Okrogle mize se je udeležilo nekaj čez 30 krajanov KS Šmarje-Sap.

V uvodu je A. Fatur pojasnila postopek javne razgrnitve načrtov ter potek priprave lokacijske dokumentacije. Poudarila je, da je investitor že obravnaval in v največji možni meri tudi upošteval vse pripombe oz. zahteve, ki jih je do sedaj podala KS Šmarje-Sap. S. Korun je obrazložila, zakaj je bila za gradnjo bencinskega servisa izbrana omenjena lokacija. Glavna vzroka za to sta predvsem primerna oddaljenost od ostalih obstoječih in predvidenih bencinskih servisov ter neizkoriščenost prostora med avtocesto in železnico (gradnja v bližini Hraštja bi zarezala v večje in kakovostnejše kmetijske površine). Izbrana lokacija pa tudi sicer ustreza vsem strokovnim zahtevam. Predstavila je tudi načrtovano razporeditev objektov bencinskega servisa; od stavb in cest do zelenice.

Tako kot že na zboru krajanov v mesecu juniju so nekateri krajinami tudi tokrat opozarjali, da za bencinski servis lokacija znotraj naselja ni primerna, da je hrup kljub protihrupnim ograjam že sedaj neznošen, da je zrak onesnažen s strupenimi plini, vrtovi pa s svincem in drugimi težkimi kovinami. Dejstvo je, da se bodo te razmere zaradi zažona hladnih dieselskih motorjev še poslabšale. Mnogi so imeli pomisleke zaradi podtalnice, odtekanja meteoritnih vod in ureditve kanalizacije na predvideni lokaciji. Lastnike zemljišč je zanimalo, kaj bo z ostanki parcel, namenjenih bencinskemu servisu.

J. Novak se je strinjal, da je sočasno z gradnjo bencinskega servisa potrebno učinkovito in dokončno razrešiti problem meteoritnih vod na izbrani lokaciji in njeni širši okolici, priključiti Paradišče na kanalizacijski sistem, urediti neprimerni podvoz proti Paradišču in zgraditi ustrezne protihrupne ograje. Ob samem bencinskem servisu in ob parkiriščih, ki pa nikakor ne smejo biti prevelika, je potrebna ozelenitev. Šmarčanom bo zagotovljen dostop do bencinskega servisa, zato bo v sklopu gradnje le-tega urejen krožni promet na Razdrtem in posodobljeno križišče pri Fortuni na Cikavi. Na podlagi odškodninskih zahtevkov je v dogovoru z lastniki parcel potrebno urediti tudi problem z ostanki zemljišč. Predstavnica ene izmed strokovnih služb RS je zagotovila, da zaradi bencinskega servisa in spremljajočih parkirišč onesnaženost zraka ne bo preseгла dopustnih vrednosti.

N. Zaviršek je kot najbolj demokratičen način izražanja volje krajanov predlagala referendumsko izjavljanje o gradnji bencinskega servisa.

J. Novak je na kratko pojasnil postopek javne razprave in ob tem poudaril, da je končna odločitev o gradnji bencinskega servisa v rokah Državnega zbora RS.

Ob koncu javne razprave je tajnik KS Šmarje-Sap D. Mazaj krajanom pozval,

naj svoje pripombe in pobude do 28. decembra, ko se bo (!) javna razgrnitev načrtov za gradnjo avtocestnega bencinskega servisa zaključila, v pisni obliki posredujejo na Urad za prostor občine Grosuplje ali na KS Šmarje-Sap.

Ob koncu javne razgrnitve načrtov za gradnjo avtocestnega bencinskega servisa Šmarje-Sap se je 28. decembra sestal Svet KS Šmarje-Sap in na podlagi pripomb krajanov na Urad za prostor občine Grosuplje posredoval spisek z naslednjimi zahtevami:

1. Črpalka mora biti zgrajena po najnovejših predpisih Evropske skupnosti.

2. Črpalka naj bo uporabna tudi za krajanje Šmarja in okolice, zato je nujno potrebno urediti dostop do črpalke od naselja Razdrto na AC proti Zagrebu.

3. Obstoječi podvoz pod cesto v Paradišču je prenizek, saj onemogoča kamionski prevoz oz. prehod za večja vozila. Dovož v Paradišče je potrebno ustrezno urediti. Če bo prehod za podvoz ostal, mora biti standardne višine 4,5 m.

4. Odvod kanalizacije iz naselja Paradišče bo v vsakem primeru potekal pod avtocesto. Ta problem naj se reši že sedaj!

5. Izgradnja bencinskega servisa bo vsekakor povečala promet skozi naselje Cikava. Zaradi varnosti pešcev, predvsem otrok, je nujno zgraditi pločnik v naselju oz. na relaciji Cikava - Šmarje.

6. Avtocesta že sedaj predstavlja veliko obremenitev bivalnih naselij s hrupom. V območju črpalke se bo hrup povečal tudi zaradi zavriranja oziroma pospeševanja. Na tem območju naj se zgradi ustrezna protihrupna zaščita.

7. Po ureditvi črpalke je treba vzpostaviti monitoring (nadzor-meritve) vpliva na okolje.

8. Črpalka bo presekala parcele na vzhodni oz. zahodni strani tako, da bo onemogočen dostop do nekaterih parcel. Zato je potrebno zgraditi povezovalno pot ob progi.

9. V kolikor bi kasneje prišlo do možnosti oz. potrebe za gradnjo na teh parcelah, se investitor črpalke obveže, da ne bo oviral gradnje.

10. Z Lipoglavske ceste bo potekala servisna cesta do črpalke. Na Lipoglavski cesti je že sedaj črna točka prehod čez železniško progo, ki ga bo potrebno ustrezneje zavarovati - najboljše z zapornicami.

11. Velik problem predstavlja tudi križišče pri gostišču Fortuna. To križišče je nujno treba urediti varno, saj so tu številni primeri nesreč, tudi smrtni.

Svet KS Šmarje-Sap svoje pismo Uradu za prostor občine Grosuplje zaključuje s poudarkom, "da krajinami Šmarja ne želijo zavirati razvoja, a v interesu lastne varnosti zahtevajo, da izgradnja tovrstne infrastrukture kraju in krajanom povzroča čim manj neprijetnosti".

Janez Pintar

Problemi tržnice pri vodnjaku

Na grosupeljsko tržnico pri vodnjaku magdalenskih konj pripeljejo ob sobotah domači in bližnji pridelovalci zelenjavo, sadje, rože, jajčka, domače rezance, domače pecivo, marmelado, med, medico, suho robo, copate... Tržnica posluje med 8. in 12. uro. Grosupeljske meščanke in meščani so zadovoljni, ker lahko poceni kupujejo dobro kmečko hrano, prodajalci pa so zadovoljni, da morejo prodajati del svojih pridelkov in izdelkov. Tržnica pa je od jeseni 1995, ko je bila odprta, tudi kraj, kjer se med obiskovalci spletajo tudi človeške in skupnostne vezi.

Vendar tržnica nima uporabnostnega dovoljenja, ker njena opremljenost ne izpolnjuje sanitarnih predpisov: tla so še zmerom deloma peščena, vodovod ni ustrezen, manjka dvojni WC. Sanitarna inšpekcija je že pred časom prepovedala peko in prodajo odojka, tržna inšpekcija pa točenje pijač. Tržnica pa občina - lastnica ne uredi, ker ni sprejet zazidalni oz. ureditveni načrt. Vodnjak, tlak ter vse drugo je postavljeno na črno.

Ker po zadnji odločbi krajevna skupnost tržnice ne sme več upravljati, naj bi občina dala tržnico v najem, prodajalci pa bi plačevali dnevno takso 2000 tolarjev. Kako in kaj bosta odločila župan oz. občinski svet, ki ima zadnjo besedo, še ni znano.

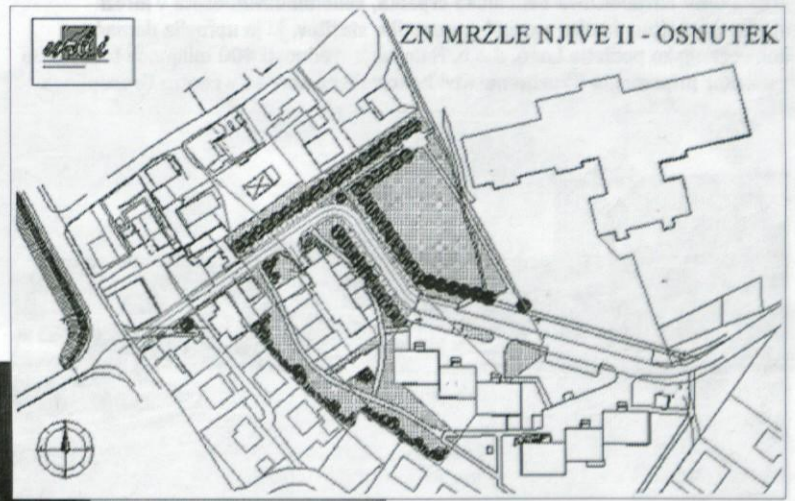
J. Mū.

Javna razprava o osnutku zazidalnega načrta Mrzle njive II.

Grosuplje, 16. januar 2001 - Predsednik KS Grosuplje dr. Peter Hostnik s sodelavci je organiziral javno razpravo v Druženem domu o osnutku zazidalnega načrta Mrzle njive II. Razprave so se udeležili poleg zainteresiranih krajanov tudi župan občine Grosuplje Janez Lesjak, arhitekt in vodja urada za prostor Sandra Fatur, vodja urada za komunalno infrastrukturo Jože Miklavčič in odgovorni projektant arhitekt Andrej Erjavec iz podjetja URBI d.o.o.

Po uvodnih predstavitev so razpravljavci zastavili kar nekaj vprašanj. Naj na začetku poudarim, da so se precej podobna vprašanja pojavila že na občinskem Odboru za prostor, komunalno in ekologijo, ki ga vodi mag. Peter Verlič. Največ teh vprašanj se je nanašalo na vključevanje stanovanjskega bloka za socialna in neprofitna stanovanja v sedanjosti prostor ob individualnih hišah, ki se nahajajo na severozahodu predvidene zgradbe. Precej vprašanj se je navezovalo tudi na predvideno cestno povezavo od križišča pri železniškem nadvozu pa do dostopne ceste, ki se zdaj konča pri stanovanjskih blokih na Kersnikovi ulici ter tudi na kompleksno ureditev prometa in infrastrukture ob šoli Louisa Adamiča. Sosedje so namreč prepričani, da bo moral novi investitor (ki po besedah župana še ni znan) poskrbeti za parkiranje na svojem zemljišču, ki naj ne bi posegalo v zemljišča sosedov oziroma jim ne bi smelo poslabševati bivanjskih razmer. V ta zazidalni načrt pa ni vključena predvidena gradnja novega vrta, saj se bo le-ta reševala posebej, ko bodo "okolščine dozorele".

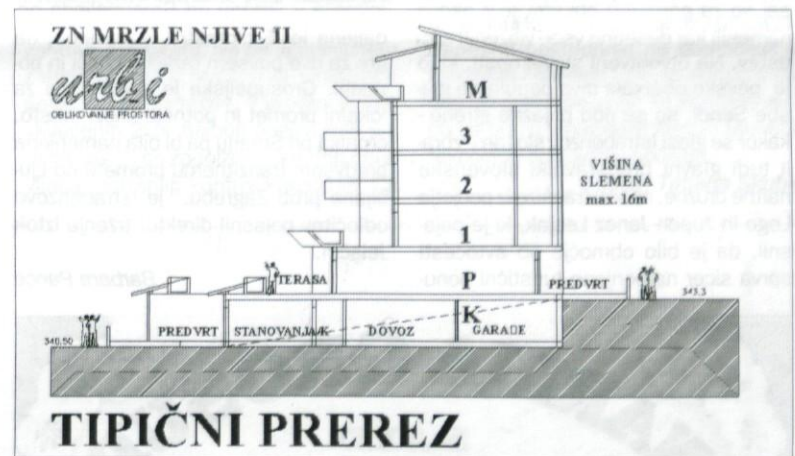

Projektant in strokovna sodelavka sta zatrdila, da bodo pripombe, ki jih je zapisala KS Grosuplje, upoštevane do skladnih možnosti, predvidenih v veljavni planski dokumentaciji in prostorsko ureditvenih pogojih. Novo zgradbo in njeno funkcionalno zemljišče pa naj bi na južnem in jugozahodnem območju kompleksa obkrožale dokaj velike javne urejene zelenice z okrasnimi grmovnica-

mi ter obojestranski drevored ob novozgrajeni cesti. Župan je izpostavil, da predvideni objekt "popravilja" stopnico višinskega gabarita, ki je nastala pred leti, ko so se zgradili novi bloki, hkrati pa naj bi se z njim reševalo tudi del aktualne prometne situacije v tem delu naselja. Pri načrtovanju objekta naj bi se poleg odprtega vprašanja, koliko in kako velika stanovanja naj bi bila v tem bloku, namenilo dodatno drugo kletno etažo za garaže tudi kupcem iz sosedstva. Prav na slednjo pripombo pa je bilo kar nekaj pomislekov, saj se v Grosupljem zavedamo problema neurejenega parkiranja, a se ponavadi izkaže, da so takšne rešitve predrage.

Čeprav je sama razprava potekala v zelo umirjenem tonu, katerega je opazil tudi projektant, pa je izrečena pripomba na koncu pokazala, da bo potrebno še precej usklajevanj, predno se bo začel objekt zares graditi in urejati njegova okolica.

Jože Miklič

POVEDAL BOM ZGODBO...

Bilo je približno pred 6 ali 7 leti - v Švici, ko sta se dva zakonca, sicer iz naših logov po upokojitvi zazelela stare domovine. Stanovanje sta pustila novemu najemniku. Počistila sta ga, kot se spodobi, celo tla sta zloščila. In, da bi novi najemnik dobil res najboljši prvi vtis, sta tla prekrila s starimi časopisi...

Po dobrih starih letih sta se odločila obiskati sodelavce, prijatelje in dolgo-

letne sosedje v "svoji stari Švici". Na meji pa so ju švicarski policaji prijeli, njega celo vklenili in peljali na policijo?

Veliko je bilo prepričevanja in dokazovanja, da časopisov z NJEGOVIM NASLOVOM nista onadva odvrгла v bližji gozd, da sta jih pustila /kot edine "smeti"/ v stanovanju za zaščito tal...

Da jih je tja odvrgel lahko le novi najemnik...

Torej: zakaj vedno sproti "izumijati smodnik"! Ekološki nemarnež je npr. v Švici tako kaznovan, da se finančno in moralno ne pobere nikdar več !!!

Resnična zgodba govori le o časopisnem papirju, ne npr. o odvrgenih gospodinjstkih strojih in aparatih, o ostankih gradbenega materiala, o živalskih odpadkih, o omarah in jogijah, ali celo o odsluženih avtomobilih, /ki imajo v sebi celo "naslov" zadnjega lastnika /...

Marjan Trobec

Ta "ekološki spomenik" zastrepnja naravo samo nekaj sto metrov iz Jerove vasi.

Točenje goriva ne predstavlja več težave

Grosuplje, 26. januarja - Ob avtocestnem odseku pri Motelu je v dobrem letu dni zrasla OMV Istrabenzova bencinska črpalka, sedemindeseta v mreži slovenske naftne družbe s popolno ponudbo storitev, ki jo upravlja domače soinvesticijsko podjetje Logo, d.o.o. Naložba v vrednosti 400 milijonov tolarjev bo vsekakor pripomogla k razbremenitvi bencinskega servisa v centru Grosupljega.

OMV Istrabenz s podjetjem Logo pri distribuciji ekstra lahkega kurilnega olja sodeluje že enajst let, uspešno poslovanje pa so nadgradili s skupnim projektom – bencinskim servisom. Logo je kot partner upravljalec pri soprojektu prispeval dve tretjini vrednosti naložbe, zemljišče in objekt, nosilec znamke pa je sredstva vložil v sodobno in kakovostno tehnološko opremo. Na površini 3800 kvadratnih metrov je poleg točenja goriva na voljo tudi prodaja plina, ponujena je možnost naročanja in razvoza kurilnega olja, možen je obisk bistroja in samopostrežne trgovine ter avtomatske avtopralnice. Široka ponudba novega servisa se dopolnjuje s predelom obrtnega centra, v katerem prevladuje ponudba avtomobilističnih storitev, osredotočena na prodajo in tehnični pregled motornih vozil. Novi objekt, v katerem je našlo zaposlitev deset delavcev, pa naj bi po zagotovljenih investitorja tudi zadostil vsem ekološkim kriterijem, saj so za primerno obvarovanje okolja namenili kar desetino vseh vloženi sredstev. Na otvoritveni slovesnosti, ki jo je pevsko obarvala diva popularne glabse **Sendi**, so se pod prijazno streho – kakor se glasi Istrabenzov slogan – zbrali tudi glavni predstavniki slovenske naftne družbe, nosilci franšize iz podjetja Logo in župan **Janez Lesjak**, ki je pojasnil, da je bilo območje ob avtocesti sprva sicer namenjeno turistični ponu-

dbi, dejavnost pa se je do danes razvila v povsem drugo smer. Pričakovanja direktorja OMV Istrabenza **Milana Vergana** pa so obetajoča: "V vsakem primeru pričakujemo dobro prodajo. To niso le gola pričakovanja, ampak rezultati opravljene študije, da bencinski servis na tem območju resnično lahko uspešno deluje." Tudi **Jože Kikelj**, direktor partnerskega podjetja Logo, je odločitev o medsebojnem sodelovanju ocenil kot adut, "ki omogoča dolgoročno, petnajstletno skupno investicijo." Cilji Istrabenzove naftne družbe segajo k izpolnitvi tridesetodstotnega deleža v državi, zato so njihova prizadevanja za verigo bencinskih servisov toliko večja. V času uradnega odprtja črpalke je namreč v občini Grosuplje potekala javna razgrnitev tudi za postavitev novega servisa na Cikavi, ki jo je podjetje pridobilo na javnem natečaju leta 1996 ob izdaji dovoljenj za postavljanje bencinskih servisov ob avtocestnem križu. "Resda je lokacija v Šmarju od Grosupljega oddaljena le 2 kilometra, a mislimo, da gre za dve povsem različni tržišči in ponudbi. Grosupeljska je namenjena za lokalni promet in potnike skozi mesto, črpalka pri Šmarju pa bi bila namenjena predvsem tranzitnemu prometu od Ljubljane proti Zagrebu," je Istrabenzovo odločitev pojasnil direktor trženja **Iztok Jelačin**.

Barbara Pance

Kovinastroj Gastronom d.d. 40 let proizvodnje gostinske opreme

Grosuplje - V petek, 8. decembra 2000, je v poslovnih prostorih podjetja **Kovinastroj Gastronom d.d.** v Grosupljem potekala jubilejna svečanost ob 40-letnici proizvodnje gostinske opreme. Ob tej priložnosti so v podjetju to obletnico počastili z otvoritvijo novega laserskega centra in nove poslovne stavbe. Jubilejne svečanosti se je udeležilo veliko uglednih gostov, posameznikov iz javnega življenja in gospodarstva, številni domači poslovni partnerji in iz tujine, kakor tudi predstavniki bank in lokalne oblasti ter predsednik države **Milan Kučan**. Na jubilejni svečanosti je spregovoril akademik prof. dr. **Janez Peklenik** o pomenu nabave laserskega centra in s tem v zvezi tudi tehnološke prenove podjetja. Predsednik države pa je v svojem slavnostnem nagovoru dal priznanje podjetju za visok jubilej in dosežene uspehe. Jubilejne svečanosti so bile zaključene 22. 12. 2000 z blagoslovom podjetja in novih investicij. Blagoslov je opravil grosupeljski župnik in dekan dr. **Franc Šuštar**.

Blagoslov je opravil grosupeljski župnik dr. Franc Šuštar

Ob tej priložnosti je tudi prav, da se sprehodimo skozi 40-letno zgodovino in prehojimo pot današnje delniške družbe **Kovinastroj Gastronom**. Obrtno podjetje **KOVINASTROJ** je občinski ljudski odbor Grosuplje ustanovil z odločbo 18. maja 1960. leta. Prvi direktor podjetja, ki je zaposlovalo 5 delavcev, je bil **Alojz Predalič**. Z delom so začeli v starih hlevih pri Resniku, ki so jih morali prej preurediti, da so ustrezali najugodnejšim pogojem za delo. Že na samem začetku so dopolnili program z izdelovanjem lupilnic krompirja (8 in 20 kg). Med prvimi proizvodi so tehnično in tehnološko obdelali električni cvrtnjak, sedaj imenovan friteza za pečenje in cvrtje. Največji premik je bil izveden leta 1966 s pripojitvijo grosupeljske livarne, ki je bila pravni naslednik dela **Elektrostrojnega podjetja Grosuplje**. S tem se je podjetje preselilo na sedanjo lokacijo. V letu 1966 so prešli z emajlirane pločevine na nerjavečo. V letu 1972 je bila sklenjena licenčna pogodba s firmo **Winterhalter Gastronom** za proizvodnjo dveh tipov profesionalnih strojev. S tem je podjetje postalo prvi in edini proizvajalec pomivalnih strojev v Jugoslaviji. V letu 1971 se je podjetje priključilo h združenemu podjetju **Energoinvest Sarajevo**, vendar le za kratek čas, saj se je že leta 1973 osamosvojilo. Za g. **Predaličem** je vodenje podjetja prevzel g. **Beno Marjetič**, nato **Franc Gruden**, ki ga je nasledil **Miro Fajdina**, ter nato **Jože Marolt**, ki je opravljal funkcijo direktorja polnih 16 let, to je od leta 1978 do leta 1994. V tem času je podjetje dokupilo še nekaj zemljišč in je tako doseglo velikost 10.000 m², kar ima še danes. Ta površina pa je primerljiva s podobnimi podjetji v Evropi. V bivši Jugoslaviji je bila proizvodnja gostinske opreme skoncentrirana v Sloveniji, kjer so bile kapacitete 50% večje kot potrebe v Jugoslaviji. V letu 1989 je bivša Jugoslavija začela z gospodarsko blokado in **Kovinastroj** je bil pod posebnim udarom. Novih naročil ni bilo, prodaja se je zmanjšala v takem obsegu, da je bila v posameznih mesecih prodajna realizacija enaka bruto plačanemu fondu z nujnimi stroški elektrike. V celoti je naročila odpovedala vojska, ki je letno odkupila dvomesečno proizvodnjo. 31. 12. 1989 je bilo 371 zaposlenih, kar je največ v vsej zgodovini. Vodstvo podjetja je bilo prisiljeno ukrepati. Ustanovilo je lastno hranilno kreditno službo, ki je zagotavljala finančno likvidnost za redna izplačila plač. Z vsemi tremi firmami, s katerimi je imelo podjetje proizvodne kooperacije, je bil podan predlog za ustanovitev mešanih

novih kapitalno povezanih družb. V letu 1991 je **Kovinastroj** skupaj z nemškim poslovnim partnerjem **Netzsch Newamatic** ustanovil mešano družbo **KON d.o.o.** V Kon-u se je zaposlilo 23 delavcev **Kovinastroja**. Prvi direktor družbe je bil **Miro Sajovic**, dotedanji pomočnik direktorja **Kovinastroja**. Proizvodni program **KON-a** so specialni laboratorijski stroji za pranje in dezinfekcijo. V letu 1998 je nemški lastnik prodal firmo **Netzsch** švicarski firmi **Belimed** in s tem tudi delež v **KON-u**. Tako je nastalo podjetje **Belimed**, pomivalni sistemi d.o.o. Največji padec prodaje je bil na področju pomivalnih strojev. Ob tej problematiki je imelo vodstvo podjetja pogovore s firmo **Winterhalter** in tako je bil podpisan protokol o novi obliki medsebojnega sodelovanja. Zaradi boljšega trženja proizvodov **Winterhalter** je bilo ustanovljeno podjetje **Winterhalter Gastronom**, pomivalni stroji d.o.o. V **Kovinastroju** so si uredili svoje prostore s sodobnim prodajnim salonom in je zaposlovalo 5 delavcev. V letu 92 se je tudi ustanovila mešana družba **Kovinastroj servis d.o.o.** za servisiranje in montažo gostinske opreme z 12 zaposlenimi delavci **Kovinastroja**. Serviserji, ki se niso zaposlili v mešani družbi, so postali samostojni podjetniki. Za direktorja je bil imenovan **Drago Brlan**, ki to funkcijo opravlja še danes. V letu 92 se je registrirala firma **Bartop d.o.o.** s 5 zaposlenimi. Program firme je proizvodnja šankomatov, za katere je pločevino izdeloval **Kovinastroj**. Za direktorja je bil imenovan **Matjaž Čampa**. Registrirana pa je bila tudi firma **Kovinastroj inženiring d.o.o.** Ob koncu leta 1994 je bil oddan Agenciji program lastnjenja podjetja. V tem letu

je bil na lastno željo razrešen direktor **Jože Marolt** in bil na njegovo mesto za kratek čas imenovan **Karel Bregar**, nato pa je bil za vršilca dolžnosti imenovan **Jože Miklavčič**. Z letom 1995 pa je prevzel funkcijo direktorja podjetja **Marko Avšič**. Direktor je v letu 1995 izdelal srednjeročni program s ciljem stabilizirati podjetje in postaviti nove temelje za naprej. Pri tem so bile zahtevane aktivnosti na področju prilagajanja izdelkov zahtevam evropskih trgov, zagotavljanje kakovosti ter ustreznosti s področja standarda higijene in varnosti delovanja, posodobitev organizacije podjetja in uravnoteženje kadrovskega potenciala, preoblikovanje podjetja v skladu z Zakonom o lastniškem preoblikovanju ter tehnološka prenova s ciljem povečanja produktivnosti in zagotavljanja človeku prijaznega delovnega okolja. Storitveni pa je bilo še več izboljšav vse v smislu tehnološke in organizacijske prenove za zadovoljevanje kupcev s kvalitetnimi izdelki. Podjetje je bilo dokončno lastniško preoblikovano in vpisano v sodni register pri Okrožnem sodišču v Ljubljani 2. aprila 1996 kot delniška družba in spada med velike družbe. Od leta 1996 dalje družba posluje z dobičkom, ki se letno povečuje. Danes je podjetje največji proizvajalec profesionalne kuhinjske opreme v Sloveniji in tudi na področju jugovzhodne Evrope. Vizija podjetja ostaja tudi danes enaka. V slabem letu so uspeli zgraditi sodoben poslovni objekt s 1000 m² sodobnih površin, namenjen marketingu in upravi družbe. V letu 2000 je bil nabavljen in dan v obratovanje sodoben laserski razrezovarni center **MAZAK**, ki bo v prihodnjih petih letih v celoti nadomestil klasične stroje za razrez in prebijanje pločevinastih izdelkov. Naloga podjetja je torej zastavljena tako da bi ohranila vodilni položaj na področju proizvodnje gostinske opreme tudi v prvem desetletju novega tisočletja. **KOVINASTROJ GASTRONOM d.d.** želi tehnično in tehnološko slediti s svojimi proizvodi svetovnim trendom. To pomeni predvsem uvajanje elektronike v kuhinjo in na ta način upoštevati vedno bolj ostre standarde na področju zagotavljanja vsestranske kakovosti priprave hrane na čim bolj energetsko varčni način. Še naprej si bodo prizadevali za koncept zagotavljanja celovite kakovosti in ustvarjali zaposlenim vse bolj prijazno delovno okolje ter nadaljevali izrazito izvozno usmerjenost podjetja in se prilagajali tržnemu obnašanju. Zaposleni v podjetju upajo, da bodo na ta način zagotovili dolgoročno poslovno poslanstvo in zadovoljstvo delničarjev s poslovnimi rezultati, v zadovoljstvo kupcev, uporabnikov, ter zaposlenih z zagotovljeno socialno varnostjo in v zadovoljstvo širšega družbenega okolja s stabilnostjo poslovanja. Podjetje **Kovinastroj Gastronom d.d.** je v letu 1999 prejelo občinsko priznanje ob prazniku občine Grosuplje za dosežke na gospodarskem področju.

Matjaž Trontelj

Nova poslovna zgradba Kovinastroj Gastronom

VRTNARIJA GROSUPLJE
SALF TRGOVINA d.o.o.
CESTA NA KRKO n.n.
OB GROSUPELJSKEM POKOPALIŠČU

NAŠA PONUDBA:
FEBRUAR:
Trocentice, ranunkule.
MAREC:
Trocentice, ranunkule, velikonočnice, trajnice.
Sprejem naročil za zasaditev korit.
APRIL-MAJ-JUNI
Izbira cvetja na višku.
Sadike cvetja in zelenjave za vaš dom, vrt in vašo dušo ter želje za cvetoče poletje.

Delovni čas:
FEBRUAR od 9.00 do 17.00
MAREC - JUNIJ od 8.00 do 18.00

Ob nakupu predložite bon za dodatni 5% popust!

**Mizarstvo Grosuplje -
Družba za izdelavo
notranje opreme d.d.**

Marca 1999 smo v Grosupeljskih odmevih že pisali, da je v podjetju Mizarstvo Grosuplje d.d. z novim direktorjem zapihal nov veter. Kakovostna butična proizvodnja, sodobna računalniška podpora ter zadovoljstvo zahtevnih zahodnih kupcev so se odrazili v dobrih rezultatih poslovanja podjetja. Le to je v letu 1998, s 500 milijonov SIT letnega prometa, proizvedlo za 50% več kot v letu 1997. Celoten prihodek je bil v lanskem letu še precej večji, okrog 600 milijonov SIT. Leto 2000 bo tudi v zgodovini podjetja zapisano kot prelomno, zaradi certifikata, ki jim je bil podeljen. Kot priznanje in obenem kot vzpodbuda za nadaljnji napredek.

"Leto 2000 bo v zgodovini Mizarstva Grosuplje zapisano kot prelomno, saj smo svoje delo in nenehno prizadevanje naročnikom zagotoviti najvišjo kakovost svojih izdelkov okronali s pridobitvijo certifikata kakovosti ISO 9001", je na svečani podelitvi ponosno povedal direktor podjetja, g. Franc Jošt, in nadaljeval: "...Vedno smo delali dobro, vendar smo želeli svojim naročnikom to kakovost potrditi s certifikatom, ki ga podeljuje priznana zunanja institucija. Odločili smo se za SIST ISO 9001. Standard je v Sloveniji pa tudi v Evropi trenutno najbolj priznan. S tem zagotavljamo ne samo ohranjanje dosežene kakovosti dela, pač pa njeno nenehno nadgrajevanje."

ISO je svetovni standard – po vsem svetu postavlja enaka pravila igre. V Mizarstvu Grosuplje d.d. so med institucijami, ki podeljujejo tovrstni certifikat, izbrali podjetje TÜV Bayer München. Pomen certifikata je nazorno predstavil g. Bojan Dovečar, predstavnik nemškega podjetja, ki je listino svečano predal direktorju Joštu: "Certifikat ISO 9001 je marketinški certifikat. Je certifikat kakovosti in razvoja, pomemben tako pri vzdrževanju in navezovanju novih poslovnih odnosov kot pri notranji urejenosti podjetja. Certifikat se dotika vseh tokov v podjetju in vseh zaposlenih, njihovega truda, odgovornosti in pooblastil. Zato naj bi se njegova

V novo leto z novim priznanjem - certifikatom za kakovost in razvoj ISO 9001

Del zaposlenih Mizarstva Grosuplje, ujetih v objektiv med sproščenim pogovorom na novoletnem praznovanju in proslavljanju delovnih zmag.

pridobitev odrazila v finančni uspešnosti podjetja. Rezultati pridobitve certifikata so nadalje optimizacija, racionalizacija, informacija. Povečala naj bi se pripadnost zaposlenih podjetju, ki naj bi se pokazala v njihovih zadolžitvah, pripravljenosti, strokovnosti in usposobljenosti, kar je vse korak k priključitvi svetovnim tokovom.

Certifikat gradi na ljudeh in terja stalno izboljševanje procesov. Vendar s pridobitvijo certifikata delo za Mizarstvo ni končano. Certifikat podjetje lahko izgubi, saj vsako leto preverjamo, kako se uresničujejo pravila igre. Pri svojem delu se ukvarjamo z ljudmi, ki morajo sistem spoštovati. Nikoli nisi tako dober, da ne bi mogel biti boljši. V pregled postopkov in intervjuje je vsako leto vključenih več zaposlenih. Tako bo tudi v Mizarstvu, saj se bomo predstavniki naše certifikatske hiše po dveh letih pogovarjali prav z vsemi zaposlenimi.

Najnovejši certifikat, ISO 9000 2000, predstavlja za podjetja nov izziv, novo dobo razmišljanja o zadovoljstvu kupca, optimizaciji stroškov in zadovoljstvu delavca. ISO je svetovni standard. Pravila igre so povsod enaka, med državami ni razlik. Podjetju Mizarstvo Grosuplje želimo, da bi uspeli v prihodnosti certifikat vzdrževati v novi kakovosti. Želim mu tudi napredek v smislu pozitivnega."

Ambiciozno postavljena vizija in poslanstvo podjetja. Vse to se odraža v

poslanstvu in viziji, ki so ju v podjetju opredelili na novo, skladno z zahtevami, ki izhajajo iz certifikata. V poslanstvu se dotikajo predvsem počutja gostov v objektih, ki jih opremljajo: "Izdelki Mizarstva Grosuplje naj nudijo obiskovalcu prijetno, varno, svobodno, harmonično in zdravo počutje. To naj bo naš kamenček v mozaiku vtisov, ki jih gost odnese s seboj in ko načrtuje ponoven obisk". Vsi zaposleni pa naj bi sledili naslednji viziji: "Širiti krog zadovoljnih kupcev doma in po Evropi. Postati opažen in zaželen opremljevalec hotelskih objektov. Graditi svoje reference doma in po Evropi. S svojo kakovostno izdelavo in izpolnjevanjem dogovorjenih rokov graditi svoj image. Izdelovati tehnološko zahtevnejše izdelke in v njih vgrajevati več lastnega znanja. Skrbeti za zaposlene in jim nuditi zadovoljiv zaslužek."

Pomembni dosežki velikih grosupeljskih podjetij. Med številnimi znanimi in pomembnimi gosti, tudi iz tujine, je bil tudi župan Občine Grosuplje, g. Janez Lesjak: "Najbolj sem vesel uspeha in dobrih rezultatov naših nekdanjih paradnih konjev. V letošnjem letu so to bili Mizarstvo, Motvoz in Kovinastroj. Ta podjetja zaposlujejo največ ljudi, njihov dohodek raste, imajo dolgo zgodovino, močno gospodarsko jedro. Stavim na stara preizkušena podjetja..."

Pozorno do bivših zaposlenih. Slavnost je potekala v sproščenem vzdušju

in prijetnem druženju sedanjih zaposlenih, domačih in tujih poslovnih partnerjev. Direktor se je spomnil tudi vseh bivših zaposlenih v podjetju, ki so vsi prispevali svoj delež k njegovemu napredku. Upokojenci so se v velikem številu odzvali povabilu g. Jošta na podelitev in skupaj z nekdanjimi sodelavci podživljali svoja delovna leta. Ob neumornem humoristu g. Marjanu Robleku Matevžu, in poskočnih ritmičnih ansambla Grm se je smeh in dobra volja ter zadovoljstvo z doseženim prikradlo na obraze prav vseh prisotnih.

V Mizarstvu so si kot vodilo pri poslovanju zastavili kakovost izdelkov, ki jo želijo oplemeniti še z zadovoljivijo pričakovanih naročnikov, z nadzorovanjem stroškov ter z načrtovanjem napredka in rasti organizacije. Izhajajo iz spoznanja, da je eden najlepših komplimentov za kupca, če mu pokažejo, da so spoštovali njegov predlog ali pripombo. Zavedajo se, da je zadovoljen kupec najboljša reklama za podjetje.

Vodilni zadolženi za redno kontrolo kakovosti. Prizadevanja za kakovost so želeli utrditi z ustrežno organizacijo procesov v podjetju, kar tudi zagotavljajo zahteve certifikata. Na prilagajanje tem zahtevam so v Mizarstvu Grosuplje delali nekaj mesecev. V proces je bilo vključenih 20% najbolj odgovornih sodelavcev. Ti so zadolženi za redno opravljanje notranjih kontrol kakovosti. Če

ugotovijo padec kakovosti dela, predlagajo ukrepe, s katerimi ponovno vzpostavijo pogoje za dobro delo.

Kakovost je v certifikatu opredeljena zelo široko, kar se odraža tudi v ciljih dokumenta z imenom Politika kakovosti podjetja, ki jo mora v postopku pridobitve certifikata sprejeti vodstvo in se zavzemati za njeno uresničevanje: teritorialna razširitev delovanja, razširitev ponudbe podjetja, stalno izobraževanje zaposlenega kadra, nadzor nad zaposlenimi (potek dela), stimulacija in nagajevanje za kakovost, razvijanje proizvodov in storitev za potrebe trga, upoštevanje povratnih informacij naročnikov, skrb za delovne pogoje, boljši zaslužek, spremljanje novosti znanih tujih firm. Za doseganje tega mora vodstvo zagotavljati potrebno znanje, sredstva in osebe.

Direktor je trenutek, ko so bili zbrani vsi, ki so kakorkoli prispevali k dosedanjim uspehom podjetja, izkoristil za pregled najnovejšega dogajanja v podjetju: "Podjetje je pred tremi leti doživelo svojo petdeseto obletnico obstoja, tiho in brez praznovanja." Mizarstvo Grosuplje d.d. je danes srednje veliko in moderno opremljeno podjetje, ki zaposluje 60 delavcev. Uspešno nastopanje na domačem in zahtevnih zahodnih trgih se odraža v dobrih rezultatih podjetja. To je razlog več, da se bomo v naslednji številki posvetili tekočemu poslovanju podjetja.

Mag. Tatjana Skubic

To je naša

skrivnost

Receptov za peko je veliko, a v Pekarni Grosuplje smo prepričani, da je nepogrešljiva sestavina dobre peke – ljubezen. Zato smo pri nas zaposleni le ljudje, ki imamo radi svoj poklic. To boste začutili v naših izdelkih, v pogovoru in sodelovanju z nami.

Prav zavzetost in skrbna priprava vsakega med številnimi izdelki sta vir uspešnega polstoletnega razvoja pekarnice, ki je v našem prostoru zaradi marsičesa posebnost. Tudi zato, ker smo vam na voljo ob vsaki uri in smo zadovoljni le, če vas lahko navdušujemo s slastnim okusom in odlično kakovostjo.

**Pekarna
Grosuplje**

Krajevna skupnost Grosuplje

Tudi v tej številki Grosupeljskih odmevov nadaljujemo s predstavljajo krajevnih skupnosti občine. To pot je na vrsti Krajevna skupnost Grosuplje. Gre za največjo krajevno skupnost in to v vseh pogledih največja po številu prebivalcev, po površini, razvitosti infrastrukture in še po številnih drugih parametrih. Na nekoliko humoren način lahko zapišemo, da gre za občino v malem in nekateri ljudje v šali pravijo, da je predsednik krajevnih skupnosti tudi "mali župan". Vendar šalo na stran. Tudi Krajevna skupnost Grosuplje se sooča s številnimi problemi, ki so podobni kot v ostalih krajevnih skupnostih po občini. V Grosupljem je res izjemno veliko število različnih organizacij, ki delujejo vsaka na svojem področju. Zmanjkalo bi prostora, če bi želeli predstaviti prav vse, zato se vnaprej opravičujem vsem tistim, ki v tem prispevku ne bodo predstavljene. Da bi delovanje in življenje v Grosupljem temeljito spoznali smo se obrnili na glavne akterje in rezultat pogovorov je pred vami. V pogovoru so sodelovali predsednik KS dr. Peter Hostnik, dekan dekanijske Grosuplje in župnik na Grosupljem g. dr. Franc Šuštar, predsednik Turističnega društva Županova jama Grosuplje g. Miro Vreg, predsednik gasilskega društva Grosuplje g. Zdravko Perme in predsednico Kulturnega društva Vokal Grosuplje mag. Tatjana Skubic.

Dr. Peter Hostnik, ste predsednik največje krajevnih skupnosti v občini. Kje vse se opazi, da je to največja KS in kako bi jo opisali?

Grosuplje ni vas, je naselje, ki se počasi preliva v mesto. Ljudje se med seboj v večini slabo poznajo, vsak več ali manj živi v svojem krogu prijateljev in znancev. Čuti se, da je Grosuplje mlado naselje s številnimi priseljenci. Zaradi ugodne lege in bližine prestolnice svoj prosti čas, svoje kulturne in zabavne trenutke v veliki meri izživijo v Ljubljani in se zato v javna dogajanja v Grosupljem slabo vključujejo. Menim, da je čut za pripadnost kraju slabše razvit. Ni zdravega jedra ljudi, ki bi se vključevali in sodelovali pri razreševanju skupnih problemov, ampak jim ustreza telefonični način komuniciranja z obrazložitvijo, da meni kot davkoplačevalcu pripada to in ono.

Kaj je po vašem mnenju tisto, kar daje občutek, da je Grosuplje vendarle središče vsega dogajanja v občini?

Nedvoumno je Grosuplje že zaradi svoje upravne, gospodarske in izobraževalne funkcije središče ne samo ene ampak vsaj treh občin. Navzven se to izraža predvsem v intenzivnem prometu in velikem dnevnem preseljevanju ljudi. Vse to zahteva ustrezno razvito servisno dejavnost, ki mora biti na ustreznem nivoju. Zmotno je pogosto glasno razmišljanje, da vsa sredstva za razvoj in infrastrukturo ostanejo v centru. Glede na ustrezen delež prebivalstva v primerjavi s periferijo bi moralo biti tako, saj je večina investicij v službi vseh občanov in ne samo prebivalcev Grosupljega.

Naloga krajevnih skupnosti, tako si jo predstavljam, je voditi aktivnosti predvsem na tistih področjih, ki služijo le prebivalcem Grosuplja, urejanje drobnih uličnih zadev, ki jih občinski proračun zaobide.

V teh dneh ste na polovici mandata. Kaj je bilo v teh dveh letih narejeno v KS?

Naselje Grosuplje je v fazi hitrega razvoja zaradi bližine Ljubljane, dobrih cestnih ter železniških povezav in osnovne urejenosti na področju zazidljivosti. Očitno obstaja velik interes investitorjev za gradnjo gospodarskih objektov, celo tak, da nekoliko prehitve upravne organe pri pripravi ustrezne dokumentacije in ureditve potrebne infrastrukture. Z urejanjem zazidalnih con se ukvarjajo občinske strokovne službe in investitorji. To so preobsežni in strokovno prezahtevni projekti, da bi se z njimi lahko ukvarjala KS, ki je brez ustreznih strokovnih služb. Vsekakor pa se vedno aktivno vključimo v fazi javne obravnave določenega zazidalnega načrta in poizkušamo opozarjati na tiste drobne pomanjkljivosti, ki od daleč sploh niso vidne, postanejo pa lahko veliko breme tistemu, ki dobi nove sosede. Eden od večjih odhodkovnih postavk KS predstavlja vsekakor javna razsvetljava. V Grosupljem se je v zadnjih letih veliko naredilo, nove pridobitve, kot je kompleks osnovne šole Brinje s športno dvorano, gradnja poslovno stanovanjskih objektov in industrijskih con bodo za nadaljnja leta zaznamovala Grosuplje in spremenile njegovo podobo in utrip življenja v njem. Da se ne bi kitil s tujim perjem,

naj le povem, da je bil svet KS Grosuplje vseskozi vključen v iskanje optimalnih rešitev za izvedbo teh projektov. Poleg redne dejavnosti, vzdrževanja javne razsvetljave ter krajevnih cest smo, nadaljevali z delom, začetim v prejšnjem mandatu, zaključili z deli asfaltiranja nekaj krajših odsekov krajevnih cest ter ureditvijo vaškega jedra Brezje. V letošnjem letu pa smo v sodelovanju z JKP, podjetjem PAP in občino urejali infrastrukturo v naselju Brinje. To najstarejše naselje Grosuplja je tako pridobilo javno razsvetljava, ureditev odvodnjavanja meteornih voda, opravljena pa je bila tudi zamenjava azbestnih vodovodnih cevi. Podjetje PAP pa je uredilo vod za kabelsko televizijo ter na ta način uporabnikom omogočilo hiter dostop do interneta. Zima je izvajalce preplastitve ceste nekoliko prehitela, tako da bodo ta dela dokončana šele spomladi. Ker želimo delati v skladu z zakonodajo, nam veliko časa, dela in energije vzame pridobivanje projektne dokumentacije, kar je vezano na pridobivanje soglasij lastnikov zemljišč. Od projektne dokumentacije je sedaj v končni fazi načrt za širitev pokopališča in gradnjo mrliške vežice na Gatini, zato je to tudi ena od prioritet za naslednje leto. Glede na to, da je neurejena okolica pokopališča z nezadostnimi parkirišči v Grosupljem skoraj sramota za kraj, smo se v sodelovanju z JKP intenzivno vključili v pridobitev dokumentacije za ureditev pokopališča z okolico ter asfaltiranjem dostopnih cestnih povezav. Glede na to, da KS Grosuplje nima lastnih prihodkov, sredstva, ki so ji dana na razpolago, pa so majhna, naša dejavnost temelji predvsem na pogajanjih in razgovorih z županom in občinskimi svetniki, da bi v občinski proračun vključila svoje programe in želje ter tako prišla do določenih premikov v Grosupljem.

Za občane občine Grosuplje se ustvarja vtis, da se v KS Grosuplje obrača oziroma nameni največ proračunskega denarja in je zato tudi najbolj urejena na vseh področjih, predvsem pri infrastrukturi. Vendarle, Vas sprašujem, kaj je tisto, kar je za krajanke in krajanje Grosupljega največji problem?

Grosuplje mora glede na velikost in število prebivalcev prej kot slej dobiti podobo mesta. Velika želja KS je, da bi spodobno uredili območje starega gasilnega doma. Predstavljeni in v javni obravnavi so bili različni predlogi zazidalnega načrta za to območje, vendar ga občinski svet ni sprejel. Očitno imajo tu posamezniki meni nepoznan interes, sicer argument neustrezne arhitekture objekta ne bi mogel prepričati večine, da ni glasovala za sprejem zazidalnega načrta. Grosuplje kot naselje potrebuje osrednjo ulico, strokovnjaki to vidijo v Adamičevi ulici, ki jo bo potrebno urediti ter izgraditi pločnik, Grosuplje tudi nima neke poštena sprehajalne poti, ki se z ureditvijo ponuja ob Grosupeljsčici, od Adamičeve pa vse do Jerove vasi.

Občinski svet občine Grosuplje je sprejel sklep o razglasitvi naselja Grosuplje za mesto. Svet KS Grosuplje je temu naklonjen. Postavlja pa se vprašanje, kaj bo s to razglasitvijo Grosuplje pridobilo ali pa je morda to zgolj simbolično dejanje, s katerim se želi v javnosti ustvariti vtis, da je razvitost kraja že na tako veliki stopnji, da se lahko primerjamo z mesti po Sloveniji?

Razprava o tem, kdaj je neko naselje vas ali mesto, je vse dotle neplodna, dokler niso postavljeni jasni kriteriji. Po

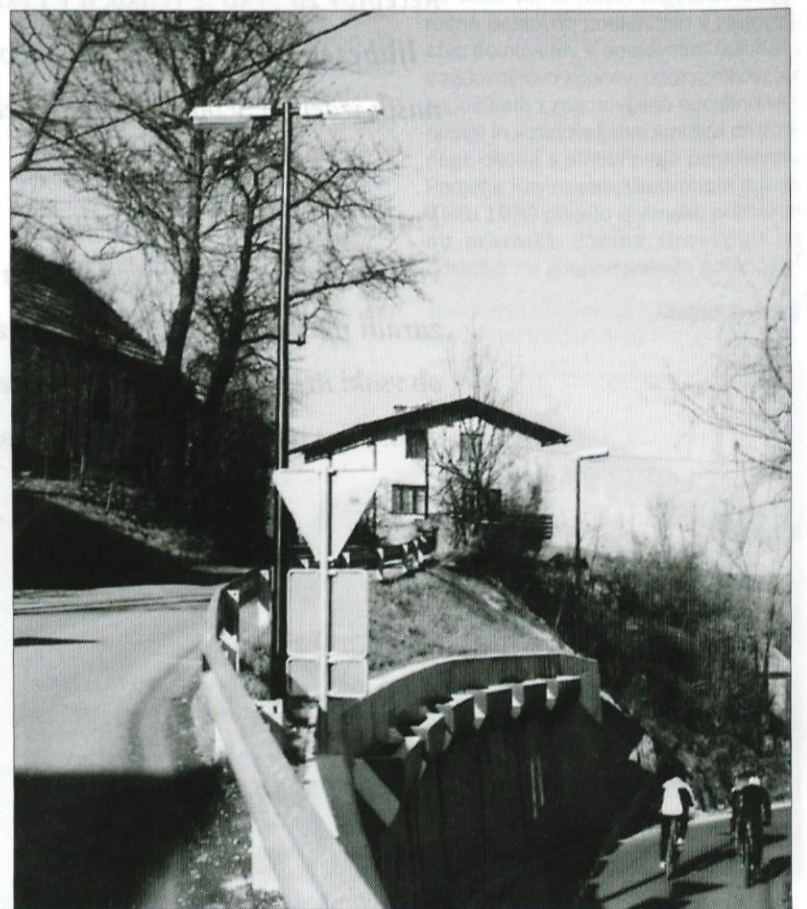
zagotovilih pravnikov pač naselje Grosuplje ustreza obstoječim zakonskim okvirjem, na osnovi katerih je preimovanje v mesto mogoče. Trenutno to ime, ta naziv ne prinaša nikakršnih ugodnosti ali obveznosti, se pa res čisto drugače sliši, če nek podjetnik reče, da bo svoj proizvodni obrat gradil v mestu Grosuplje, kot pa na vasi Grosuplje. Upam le, da majhno mesto s seboj ne prinaša tudi malomeščanstva, ki ga je že moč opaziti. Akt razglasitve za mesto ima res več ali manj le simbolični pomen, kar pa tudi ni zanemarljivo.

KS Grosuplje se je aktivno vključila v reševanje romskega problema. Deloma se je sedaj to rešilo z odstranitvijo romskega naselja pri železniški postaji Grosuplje. Kakšno vlogo je odigrala pri tem KS?

Romi so državljani Republike Slovenije, s tem imajo svoje obveznosti in iz tega jim nedvoumno izhajajo tudi določene pravice. Ta skupnost ima svojo kulturo, drugačne navade in običaje, vendar kljub drugačnosti živijo tu med nami in so del nas. To, da se je romska skupnost v KS Grosuplje v zadnjih letih precej povečala, je pač dediščina zadnjih let. Ne bi rad pogreval komaj ohlajene juhe in javno imenoval takratnih akterjev preseljevanja Romov v KS Grosuplje. V ozadju so bili zgolj osebni koristiljubni interesi. Pomembno je, da danes živijo na zemljišču, ki je v občinski lasti. KS Grosuplje je podprla stališče, da se Rome preselijo na lokacijo Smrekec, kjer imajo nedvoumno boljše življenjske pogoje - na voljo imajo pitno vodo, sanitarije ter organiziran odvoz smeti. Vendar s to preselitvijo je bil storjen šele prvi korak, več naporov bo potrebno za vzdrževanje obstoječega stanja.

Kakšno je sodelovanje med KS Grosuplje in občino oziroma njenimi organi, kot so občinski svet, župan in drugi?

Nova javna razsvetljava v Brinju pri novem podpornem zidu.

Z uvedbo zakonodaje o lokalni samoupravi se je status krajevnih skupnosti bistveno spremenil. Mnoge naloge, ki so jih pred tem vodile krajevne skupnosti, je v veliki meri prevzela občina. Grosupeljska KS nima lastnih prihodkov, je brez nepremičnim, ki bi ji prinašale prihodek, časi za samopriprave pa so tudi že za nami, tako da je edini vir prihodkov občinski proračun. Vir prihodkov so dotacije občine za funkcionalno dejavnost, nekaj sredstev za vzdrževanje krajevnih cest in pluzenje ter sredstva za tokovino in vzdrževanje javne razsvetljave tako, da prosta sredstva predstavljajo le 30% odstotkov komunalnih prispevkov, kar znaša približno 6.000.000,00 SIT letno. V letu 2000 je župan občinskemu svetu predlagal spremembo odloka tako, da krajevnim skupnostim sedaj pripada le 30% odstotkov sredstev komunalnih prispevkov od individualnih stanovanjskih gradenj, ne pa tudi od obrtnih in industrijskih objektov. Svetniki so kljub našim prigovorom spremembo odloka sprejeli, tako da so se ta sredstva v bistvu za nadaljnja leta prepolovila. S takšnimi sredstvi pa je KS bolj podobna ljubiteljskemu društvu kot pa organu občine. Brez sredstev pač ni mogoče veliko narediti. Največja ironija je tudi v tem, ko Grosupeljski odmevi poročajo o slabih porabi sredstev za leto 1999 v krajevnih skupnostih, pri tem pa pozabijo poudariti, da so bila sredstva nakazana tik pred novim letom. Menim, da bi KS morale imeti stalen vir sredstev, ker bi le tako lahko dolgoročno opravičile svoj obstoj. Eden od možnih virov je vsekakor ustrezen delež nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča. Mogoče pa je čas naliti si čistega vina in jasno razmisliti o ukinitvi krajevnih skupnosti. V nekaterih občinah so se tako že odločili.

Dr. Franc Šuštar, ste župnik župnije Grosuplje, ki je največja v občini. Obsežnost župnije se najbolje pokaže z nekaterimi statističnimi podatki. Kaj

NOVO V ZD GROSUPLJE

Saša Trampuž,
dr. med.
specialist
ginekologije in
porodništva,
opravlja v
ginekološkem
dispanzerju
ZD Grosuplje
SAMODPLAČNIŠKE
STORITVE.

Namenjene so ženam:

- ki želijo pregled brez čakalne dobe,
- ki nimajo urejenega zdravstvenega zavarovanja,
- ki želijo drugo mnenje,
- ali želijo storitve, ki presegajo zagotovljeni program ZZZS.

Za pregled se naročite pri sestri v ginekološkem dispanzerju na telefonsko številko:
01/ 7871 097 int. 12
ali **GSM 041/ 806 614.**

povedo številke o župniji sv. Mihaela v Grosupljem?

Ravno ob koncu leta delamo župnijsko statistiko, zato lahko povzamem nekaj podatkov, ki so zapisana tudi v župnijskem listu Mihaelovo pismo. Ljudi, ki prebivajo na področju naše župnije, je približno 7000. To vključuje Grosuplje in nekatere sosednje vasi. Vernikov, ki prihajajo ob nedeljah v cerkev, je od teh približno 1450 do 1550. To je kar precejšen del našega prebivalstva. Osnovnošolskih otrok, ki živijo na področju župnije, je približno 750, od teh pa jih k verouku hodi približno 480. To je skoraj dve tretjini vseh otrok. Poleg veroučnih skupin je v župniji še 18 skupin ljudi, ki na različne načine sodelujejo in oblikujejo župnijsko življenje. Vključeni so tako otroci pri pevskem zboru, ministrantje, skavti..., vključeni so mladi v mladinski, študentski skupini, mladinski pevski zbor, pritrkovalci, jasličarji..., vključeni so odrasli v župnijskem pastoralnem svetu, gospodarskem svetu, dveh mešanih pevskih zborih, bralci, zakonska občestva, animatorji birmanških skupin, duhovna gibanja in še druge skupine. Zunanji podatki in številke le delno odkrivajo življenje v župniji, kar se dogaja na zunaj. Ker pa je župnija tudi duhovna stvarnost in se odnos človeka z Bogom dogaja tako v skritosti srca kot tudi v javnem življenju, je nemogoče izmeriti in določati življenje župnije le s številkami. Dogajanja v župniji se vidijo tudi ob krstih, ki smo jih imeli lani 53, porok 20, pogrebov pa je bilo 33. Vsi ti dogodki močno posegajo v skupno in javno življenje vseh ljudi v našem kraju.

Skupaj s kaplanom g. Janezom Mrakom po mojem mnenju uspešno skrbita za cerkveno-verško življenje v Grosupljem. Številne aktivne skupnosti potrjujejo, da gre za izjemno razvejano in aktivno sodelovanje med duhovnikom in laiki. Kakšno pa je sodelovanje s svetom KS Grosuplje in občino?

Sodelovanje s svetom KS Grosuplje in občino se mi zdi dobro in korektno. Vsak ima svoje področje dela, vsi pa se trudimo in skrbimo za iste ljudi; vsak od nas je na svoj način vključen tako v KS, občino kot tudi župnijsko življenje. Torej je na vsak način sodelovanje v osebnem življenju istih ljudi, ki smo verniki in krajani. Kar pa imamo skupnih projektov, ki so povezani s krajem in župnijo, čutimo lepo sodelovanje. To lahko rečem, ko je šlo za urejanje cerkvenega hriba; nekaj bo treba tu še dokončati. Dobro je sodelovanje, ko imamo v župniji dejavnosti, ki imajo tudi družbeni pomen, oratorij za otroke, Karitas - skrb za revne, uboge in bolne, kulturne prireditve, dobili smo pomoč pri nabavi barvnih oken v cerkvi. Na pomoč še računamo, ko bomo še urejali notranjost nove cerkve. Z ljudmi, ki so v svetu krajevne skupnosti in občinskemu svetu, pa se srečujemo tako v župnijskem življenju kot tudi pri skupnem načrtovanju.

Ob sodelovanju občine, KS in župnije se zaključuje projekt urejanja cerkvenega hriba, ki bo tako postalo urejeno večnamensko zbirališče za različne aktivnosti. Kakšni so nadaljnji načrti v župniji sv. Mihaela na področju duhovnosti kot tudi infrastrukture?

Dela na cerkvenem hribu se zaključujejo. Kar dolgo so se vlekle; upam, da se bodo letos zares zaključila. Nadaljnji načrt na materialnem področju je predvsem urejanje notranjosti nove župnijske cerkve. Tudi na ta korak se že dalj časa pripravljamo. Hvaležni smo, da imamo sploh novo cerkev in hvala vsem, ki so jo zgradili in uredili. Leta 1972 so se dela ustavila najprej zaradi finančnih razlogov, potem pa tudi, ker je v prometni nesreči umrl arhitekt in projektant naše cerkve gospod Janez Fürst. Ker pa župnijsko občestvo raste in se pojavljajo vedno nove potrebe po skupinah in zbiranju, bomo morali odgovorjati tudi na takšne potrebe. Trenutno ne vem, v katero smer bomo šli. Jeseni smo v župnišču preuredili nekaj prostorov, da so bolj

primerni za delo s skupinami. Na področju duhovnosti pa so načrti v tem, da želimo poglobljati vse dejavnosti, ki že obstajajo, da bi bile zares duhovno bogastvo in izvor duhovne moči ter vere. Ob tem pa se pojavljajo nove potrebe in možnosti. Primer je mladinski pevski zbor; ko se pojavijo možnosti in tudi potreba med mladimi, potem je potrebno ustanoviti takšno skupino. Tako je bilo z oratorijem za otroke, ki pred nekaj leti še ni bil poznan. Mislim, da je potrebno stalno spremljati in razumevati življenje ljudi in tudi smernice življenja Cerkve na Slovenskem, da vse to vključujemo v našo župnijo. Sinoda je podala precej pobud. V prihodnosti vidim potrebo po tem, da bi bilo v župniji še več različnih skupin, ki bi bile dejavne tako na duhovnem, kulturnem in družbenem področju. Tako bo župnija skupnost občestev. Ljudje si vedno bolj želimo biti osebno nagovorjeni in tudi osebno dejavni ter odgovorni na posameznih področjih, ki jih zanimajo.

Del svetnikov v občinskem svetu že kar nekaj časa v javnosti zagovarjajo projekt ustanovitve katoliškega vrtca na območju občine Grosuplje. Glede na znana dejstva, da v občini primanjkuje prostorskih kapacitet za to dejavnost, bi bilo odprto katoliškega vrtca dobrodošlo. Pomembno pa je tudi z vidika možnosti izbire za starše otrok.

Ali po vašem mnenju obstaja realna možnost za izvedbo tako zahtevnega projekta?

Glede zahtevnega projekta, kot je Katoliški otroški vrtec, vidim, da so realne možnosti, ki pa niso tako hitro uresničljive. Tudi v župniji smo se že precej o tem pogovarjali, vendar nismo našli izhodišča, ko bi lahko na globoko zaorali. Takšen projekt je zahteven in se mu duhovnika, ki sva na župniji, poleg vseh dosedanjih dejavnosti in obveznosti ne moreva posebej posvetiti. Pri tem je več razsežnosti; gre za prostor, gre za objekt, gre za samo ustanovitev katoliškega vrtca z vsemi ljudmi, ki bi bili zaposleni, gre za program tega vrtca. Ravno pri programih se je lansko leto tudi pri drugih katoliških vrtcih v Sloveniji zaustavilo, ker bi morali pri programu velik delež vzdrževanja prispevati sami starši ali ustanovitelj vrtca. Tako so mnogi prevzeli splošni, državni program. To dejstvo je na nek način tudi nekoliko zmanjšalo navdušenje za takšen projekt. Mislim, da je prav, da gojimo to željo, načrtujemo in ob primernem trenutku to tudi uresničimo. Če bo prav in če bo božja volja, bomo to tudi naredili.

Kulturno društvo Vokal Grosuplje je le eno izmed številnih kulturnih društev v kraju. Je po vašem mnenju, gđc. Tatjana Skubic, prav, da je v kraju toliko kulturnih društev in da ni kultura osredotočena v enem društvu kot nosilcu vsega dogajanja. V javnosti se tako ustvari vtis, da gre bolj za nepovezane kulturne subjekte, ki vsak deluje na majhnem koščku prostora, ni pa tistega udarnega oziroma reprezentativnega nosilca?

V Grosupljem delujejo tri kulturna društva in sicer KD Pesem, KD Teater in KD Vokal Grosuplje. Vsa so nastala koncem leta 1997 oziroma v začetku 1998 iz prejšnjega Kulturnega društva Svoboda Grosuplje v skladu s spremenjeno zakonodajo. Le ta je omogočila, da se pevske in druge skupine odločijo, ali bodo imele lastno kulturno društvo ali se bodo povezale v skupnem društvu. Tako je bilo tudi v Grosupljem.

Presoja o tem, ali je prav, da v Grosupljem deluje več kulturnih društev, ali ne, zato ni v moji domeni. Zakon je to dopustil, zborovodje oziroma predsedniki skupin so se zaradi različnih razlogov odločili za prvo ali drugo možnost. Ne morem se strinjati z mnenjem, da skupine delujejo nepovezano, saj se zborovodje in pevci dobro poznajo in smo v stalnih stikih. Veliko pevcev poje v dveh ali več zasedbah, kar povezanost še povečuje. Kot krovna organizacija je z zakonom predviden Sklad za ljubiteljske kulturne dejavnosti. Sedanji sklad pokriva področje in dejavnosti treh občin.

Ocenjujem, da je bila na področju kulture v Grosupljem storjena bistvena napaka, ko je občinska uprava oziroma občinski svet dopustil preselitev sedeža javnega sklada iz Grosupljeja v Ivančno Gorico. V letu 2000 smo tako ob marsikaterem prazniku "uvažali" umetnike iz sosedstva (Ivančne Gorice in od drugod), namesto da bi izkoristili domače potencialne. Mislim, da bi bilo nujno, da v občinski upravi zaposlimo človeka, ki bi se poklicno ukvarjal z organizacijo različnih prireditev, poskrbel za ustrezno osveščenost Grosupeljčanov o kulturnem dogajanju ter tako tudi poskrbel za promocijo domačih skupin.

Zagotovo je eno od prodronejših kulturnih dejavnosti v kraju zborovsko petje. Imamo številne pevske zasedbe, ki pa zdržijo le nekaj časa, kmalu potem pa pristanejo na nekem povprečju. Sprašujem Vas, zakaj v kraju ne uspe ustanovitev odraslega mešanega pevskega zbora, kljub temu da imamo številne manjše pevske zore? Zanimivo pa je tudi to, da ni skupine, ki bi imela neko daljšo tradicijo?

To je res. V Grosupljem imamo veliko število pevskih zasedb. V okviru KD Vokal delujejo štirje pevski zbori. To so: Ženski pevski zbor Lastovka, ki ga vodi ga. Mojca Intihar, Moški pevski zbor g. Primoža Cedilnika, Ženski pevski zbor pod vodstvom g. Emila Kovačca, ter Mešani pevski zbor sv. Mihaela, ki ga vodi gđc. Rezka Šuštar. Zbor Kulturnega društva Pesem je po večletnem vodstvu g. Tomaža Fortune prevzel g. Jernej Kraj, ki tako skrbi za nadaljni napredek te obetavne skupine. Ko smo že pri pevskih zasedbah nikakor ne gre izpustiti štirih cerkvenih pevskih zborov, od dveh odraslih mešanih do mladinskega in otroškega. Čeprav trije od teh ne delujejo v okviru KD-a, lahko vseeno zatrdimo, da pomembno prispevajo k ustvarjanju pevske kulture kraja. Večina pevcev sodeluje tudi v drugih zasedbah KD Pesem in KD Vokala Grosuplje. Pri oceni dela teh skupin je potrebno upoštevati, da gre za ljubiteljske in ne profesionalne zasedbe. To velja tako za pevce kot za zborovodje. Pevci prepevajo prostovoljno in za to žrtvujejo veliko svojega časa, na kar ne bi bili pripravljeni, če jim petje in ohranjanje tradicije ne bi veliko pomenilo. Lahko tudi zatrdim, da se tako pevci kot zborovodje trudijo po svojih najboljših močeh za kar se da visoko kakovost. Njihovi nastopi polepsajo in popestrijo marsikateri kulturni ali praznični dogodek v kraju. Ob različnih priložnostih pripravijo tudi koncerte. Žal pa so take prireditve v Grosupljem zelo slabo obiskane. Zato se sprašujem, ali je za nepoznavanje kulturnega življenja v kraju kriva nedejavnost kulturnikov ali ostalih krajanov!

Turistično društvo Županova jama Grosuplje vodi g. Miro Vreg. Kaj za kraj Grosuplje pomeni turistično društvo?

Teško je odgovoriti, kaj pomeni TD Županova jama samo za kraj Grosuplje. S svojim delom presežemo meje kraja, presežemo tudi občinske meje in se uveljavljamo v širšem prostoru. Najozja opredelitev našega delovanja bi bila turistična regija, ki zajema celotno bivšo občino Grosuplje, vključuje pa tudi Velike Lašče. Na tem področju se prepletajo turistični tokovi, katere poskušamo zajeti in jih pripeljati v našo občino. Preko našega TIC - Turistično informacijskega centra, ki deluje od lanske pomladi v okviru našega društva, turiste usmerjamo na ogled turističnih in kulturnih znamenitosti, kot so Magdalenska gora, Tabor, Radensko polje, Kopranc in seveda Županovo jamo kot osrednjo naravno znamenitost. Zbiramo in posredujemo tudi informacije o kulturnih in drugih prireditvah v okolici. Obiskovalce opozorimo na zgodovinski pregled nastanka Županove jame in Tabora, ki se nahaja v neposredni bližini jame, posežemo pa tudi v širši turistično zanimiv prostor, ki zajema grad Turjak, Trubarjevo domačijo, Muljavo, Stično ter Krko in seveda vsa zgodovinska dogajanja od turških vpadov preko protestantizma do današnjih dni. Sodelujemo tudi z mnogimi znanstveniki in raziskovalci: geologi, geografi, biologi, speleologi, jamarji, zgodovinarji, s katerimi poskušamo razvozlati našo preteklost, jo zajeti v primerne oblike in jo v bližnji prihodnosti ponuditi kot dodatni turistični proizvod. Obiskovalce želimo čim dlje zadržati v naših krajih, zato jim moramo ponuditi tudi gostinske usluge. Posredujemo informacije o gostinskih lokalih, ki imajo celovito ponudbo na primerni ravni, da lahko zadovoljijo najzahtevnejše goste.

Je po vašem mnenju v kraju Grosuplje z gotovostjo reči, da ima turistične perspektive in kaj to je?

Če gledam samo kraj Grosuplje, danes še vaško naselje in jutri že mesto, potem moram reči, da sam kraj ni zanimiv v tolikšni meri, da bi se turisti dalj časa zadrževali v kraju. Razvoj kraja, posebno v zadnjem času, gre v industrijsko in storitveno dejavnost, ki bo dajala zaposlitev širšemu okolju. Je pa občinsko središče in gledano skozi turizem s svojim imenom in geografsko označbo promovira naravne in kulturne znamenitosti v občini in v prej opisani turistični regiji. V samem kraju bi bilo potrebno narediti nekaj kulturnih zanimivosti za turista, kot so: galerija, stalna razstava, spominska soba in še kaj. Ko bomo pridobili naziv mesto, bi vsekakor to tudi sodilo v kraj.

Gasilsko društvo Grosuplje je eno izmed starejših društev v občini Grosuplje. V katero leto segajo začetki delovanja društva, g. Zdravko Perme?

Leta 1912 je bilo na pobudo takratnega župana in deželnega poslanca g. Franca Košaka ustanovljeno naše društvo. V začetku je imelo veliko težav s tehnično opremljenostjo, sčasoma pa se je seveda društvo razvijalo vse hitreje, posebno pa v novejšem času, zlasti od leta 1980, ko smo se vselili v nov Gasilski center. Po kategorizaciji Gasilske zveze Slovenije se nahajamo v 4. kategoriji, kar je najvišje med prostovoljnimi društvi. Višjo kategorijo imajo samo poklicne brigade.

Kakšni so načrti za prihodnost?

Načrte društva za delovanje v prihodnje lahko razdelimo na dve področji. Prvo, in to najvažnejše, je zagotoviti čim večjo požarno varnost na našem območju. V ta namen bomo še nadalje vlagali sredstva v nakup modernejših gasilne opreme, skrbeli bomo za tehnično izobraževanje naših članov in za gasilski podmladek. Drugo področje pa je dobro gospodarjenje z našimi sredstvi in pa vzdrževanje našega doma ter naše tehnike. Pomanjkljivosti pri gradnji našega doma sedaj prihajajo od izraza in znaten del denarnih sredstev bomo morali vlagati v sam naš dom. Tako za letos predvidevamo sanacijo sanitarij v pritličju doma. Rad bi se povedal, da drugo leto naše društvo praznuje 90-letnico delovanja in pripravve na ta dogodek se že stekle.

Kot sem že uvodoma zapisal, sem k sodelovanju povabil le nekatere organizirane skupine, ki sooblikujejo življenje v kraju Grosuplje, številne organizacije pa sem zaradi pomanjkanja prostora izpustil, kar pa ne pomeni, da v prihodnosti o njih ne bomo pisali. Vsem sogovornikom prisrčna hvala za pogovor in vsem upešno delo v naprej.

Matjaž Trontelj

Dve zrnji humorja

Distantia poetica

Eden od občinskih svetnikov je na seji sveta vprašal, kaj je občina ukrenila, da bi se zaustavila prehitra vožnja avtomobilov skozi Račno. Prisotna strokovna služba mu je odgovorila: V Št. Juriju sta postavljeni dve tabli za omejitev osnih pritiskov.

Kulturna zibka in topla segregacija

Istega svetnika je tudi zanimalo, koliko je bilo v občini leta 2000 novorojenčkov in kaj so od občine prejeli. Prisotna občinska služba mu je odgovorila: Skupaj 170. Vsak je dobil enoletno naročnino revije Otok in družina, Romčki pa so dobili odejico.

J. Mū.

Delo območne organizacije Zveze združenj borcev narodnoosvobodilne vojne

Na področju občin Dobrepolje, Grosuplje in Ivančna Gorica že dolga leta delujejo organizacije zveze združenj borcev narodnoosvobodilne vojne (NOV), tako krajevne kot tudi območne, ki povezuje člane iz vseh treh občin. Večina društev in organizacij o svojem delu piše v lokalnih časopisih, česar mi doslej nismo delali in priznamo, da so bile kritike na ta račun upravičene, čeprav smo vsa ta leta aktivni. V prihodnje bomo našo anonimnost odpravili, saj nameravamo javnost o našem delu redno obveščati.

Najprej bi se radi predstavili, kdo smo in kaj delamo, ker predvsem mlajši naše organizacije ne poznajo. Zveza združenj borcev je društvo in ni politična, niti strankarska organizacija. Skrbimo za ohranjanje tradicije NOV, da bi se tudi v prihodnje vedelo, kaj se je v najpomembnejšem obdobju slovenske zgodovine v resnici dogajalo, brez ponaredekov in izkrivljanja. Nekateri se namreč trudijo, da bi NOV oblatili in označili kot narodovo nesrečo, pomočnike okupatorja pa prikazali kot fante, ki so se borili za boga in proti brezbožni osvobodilni fronti slovenskega naroda. Sprašujemo se, če kdo od teh kdaj pomisli, kaj bi se zgodilo, če bi zmagal okupator, in kaj bi bilo s tistimi, ki so se ob njegovi rami borili proti OF? Prav imajo tisti, ki pravijo, da smo do zdaj premalo storili, da bi naši mlajši generaciji bolj nazorno in izvirno pojasnili cilje, motive in nujnost odpora proti okupatorju ter njihovim pomočnikom.

Čeprav vsak, ki se je poglobil v takratni čas in načrte obeh okupatorjev, in ima rad svojo domovino ter premore nacionalni ponos in politično zrelost, lahko razume, zakaj smo se uprli. Kasnejši razvoj dogodkov je pokazal, da se je slovenski narod takrat modro odločil in vsa štiri leta v organizaciji OF ravnal pravilno.

Naj povemo še nekaj o našem delu. Da ne bi bili predolgi, bomo omenili le prireditve, ki jih pripravljamo sami, oziroma jih pripravljajo drugi, mi pa se jih redno udeležujemo. Na področju treh občin, ki jih pokriva območno združenje, imamo poleg komemoracij še vsakoletne spominske slovesnosti. Tako se na Korinju srečujemo s predstavnikoma italijanske partizanske brigade Fontanot iz sestava Garibaldincev in letos je tja z avtobusi prišlo približno 200 ljudi. Vsako leto pripravimo tudi proslavo na Veliki llovi Gori, ki je bila letos deležna rekordne udeležbe, na njej pa je spregovoril dr. Avguštin Lah. Njegov pesniško obarvan govor je obudil veličino borb in herojstva borcev proti podivjanim hordam Turkestanke divizije. Treba je omeniti še to, da pri pripravah na llovi Gori dobro sodelujemo s tamkajšnjim gasilskim društvom in domačini, Planinskim društvom Grosuplje, Glasbeno šolo Grosuplje, Pevskim zborom Grosuplje, recitatorji iz Osnovne šole Louisa Adamiča in voditeljico programa, Marijo Tavčar.

Podobno slovesnost imamo tudi v Radohovi vasi in ta je posvečena spominu na prve streljane talce na Dolenskem. Naši člani se vsako leto udeležujejo še proslav, ki jih organizirajo organizacije zveze borcev v Žužemberku, Dobriču, Jelenovem Žlebu, na Jančah, Javorovici, Raščici in drugje. Na koncu naj dodamo še to, da naša organizacija veliko truda in denarja vlagava v obnovo spomenikov ter grobišč, kjer so pokopani znani in neznani borci, spopadamo pa se tudi s težavami, ki jih prinaša visoka starost naših članov, vendar bomo o tem pisali kdaj drugič.

Območno združenje ZZB Grosuplje, predsednik: Slavko Kovačič

Za sožitje brez nasilja Trenutne aktivnosti v DU Grosuplje

Vsem članom društva in drugim upokojencem, ki jim nismo uspeli osebno ali na drug način zaželeli sreče in vsega dobrega v letu 2001, želimo to sporočiti po tej poti.

Vodstvo in aktivisti društva so že začeli uresničevati letošnji program dela. Pripravljen je koledarček z nazorno in pregledno opredeljenimi aktivnostmi, ki jih je DU Grosuplje predvidelo v letu 2001.

Osnovni koncept koledarčka je enak kot prejšnja leta, saj je bil med članstvom lepo sprejet. Za sporočilo naslovnega dela koledarčka je bil izbran pristrčen slikovni motiv na temo "sožitje brez nasilja". To je tudi eden temeljnih ciljev, ki mu sledimo preko vseh dejavnosti v društvu. Simbolično so povzete v prikazu aktivnosti, ki se dogajajo vsak teden na določen dan v obliki "sončka". Tako si lahko vsak najde interesno področje, kjer bi želel sodelovati. Tu so tekmovalni športi, kolesarjenje, sprehodi, hoja, ples, telovadba, fitnes in kolektivna vadba, plavanje itd. Lepo se je uveljavilo merjenje krvnega tlaka, obiski bolnih in kar si zlasti želimo, da preide v navado: skrb za izbranega soseda.

Poverjeniki društva so že začeli pobirati članarino, ki ostaja tudi v letošnjem letu enaka kot lani. Vzajemna pomoč je letos 750 SIT.

Naše društvo sedaj šteje 1500 članov. Želeli bi, da se vključijo še ostali upokojenci, zlasti bi radi pritegnili še več tistih, ki imajo določena strokovna znanja in veselje za samostojno vodenje različnih interesnih dejavnosti.

V februarju bo društvo organiziralo prireditev "Pokaži kaj znaš - spoznajmo se". V ta namen smo preko poverjenikov na območju društva že animirali člane in druge starejše, ki bi bili pripravljene in sposobni prispevati točko na tej prireditvi.

Vzpodbujamo vse, ki imajo nagljenje in talent za javni nastop, da se prijavijo. V poštev pride solo petje, petje v dvojje ali skupinsko, igranje na instrument ali kombinacija obojega, predstavitev krajsih proznih sestavkov in poezije, skeci in kratki (kulturni) humoristični prispjevki, dovtipi in podobno.

Prireditve bo obogatena z zanimivo razstavo ročnih in drugih izvornih izdelkov, vključno kulinarčnih. Zato prosimo, da se odločite za svoj prispevek in se prijavite poverjenikom ali pridete osebno v klub. Posvetovali se bomo in skupaj odločili, če ste morda v dilemi glede nastopa ali prispevka na razstavi.

Zahvaljujemo se vsem, ki ste že sporočili svojo pripravljenost za sodelovanje na prireditvi, tako v kulturnem delu kot z unikatnimi izdelki za razstavo. Vljudno vabimo še druge, da bi bila prireditve čimbolj pestra, saj bi se želeli predstaviti tudi širše, sedanji in tudi mlajši generaciji.

Iz DU Grosuplje

Petdesetletnica male mature na Grosupljem

Srečanje ob 50. obletnici grosupeljskih "malih maturantov".

Na Grosupljem smo pred petdesetimi leti imeli nižjo gimnazijo, ali vsaj šolo enake veljave, ki se je imenovala sedemletka. To je bilo kmalu po vojni, v času, ko se je na vse načine poskušalo ujeti stvari, ki so zaradi vojne zaostale ali bile uničene: v času izgradnje. Da bi pritegnili k študiju čim več otrok, so po večjih krajih Slovenije, ki pa so bili vseeno premajhni, da bi imeli svojo gimnazijo, organizirali sedemletke.

Začela se je s petim razredom, vanj pa smo bili vključeni vsi učenci petega, pa tudi šestega in sedmega razreda (takrat je bila osnovna šola sedemletna). V grosupeljsko sedemletko so vključili tudi vse primerne učence iz šmarškega šolskega okoliša iz krajev od Šmarja proti Grosuplju in iz krajev od Žalne navzgor. Bilo nas je kar za dva razreda. Ker so nekateri učenci končali šolsko obveznost, drugi so poiskali možnost šolanja kje drugje, kakšen pa tudi ni izdelal razreda - takrat se je namreč neznanje ocenjevalo z nezadostno oceno, je že drugo leto bil le en šesti razred in naslednje leto že kar bolj majhen sedmi razred.

Imeli smo prizadevne in uspešne profesorice (in profesorja), ki so se v to spremenile iz učiteljic kar čez noč in so formalno to postale šele pozneje. Zaradi požrtvovalnosti sta nas gospe Alojzija Umnik in Jelka Poženel odpeljali še celo na maturantski izlet na morje

v Crikvenico. Kaj je to pomenilo, morda ponazori dejstvo, da večina Grosupeljcev takrat še ni videla morja. Tam smo se fotografirali in ta fotografija je edini dokument, ki nam pomaga spomniti se tistih časov. Z njeno pomočjo smo se iskali za srečanje po petdesetih letih. Pobudnik in organizator je bil edini moški: Lojze Gruden (drugi moški s slike, Ivan Garbas, je umrl v nesreči pri delu). Imel je težko nalogo, kajti ženske se tekom življenja zgubimo v moževih priimkih. Kljub temu je razen ene našel vseh sedemnajst. Izdatno mu je pomagala tudi Milka Dolžanova.

Triindvajsetega novembra se nas je zbralo dvanajst. Srečni smo bili, da se nam je pridružila tudi gospa Jelka Poženel - dolgoletna učiteljica zgodovine in zemljepisa, ki je kljub osemdesetimi letom tako čila in svežega duha, da skrbi še za svojo starejšo sestro. Prav vzpodbudno deluje.

Izkupiček grosupeljske nižje gimnazije je kar velik: tri učiteljice, tri hotelirke (ekonomska šola gostinske stroke), strojni tehnik, gradbeni tehnik, trgovka, nekaj pa se jih je zaposlilo v pisarnah in se ob delu izobraževalo.

Sklenili smo, da se čez dve leti spet snidemo. Želimo, da se nam pridružite tudi tisti, ki ste bili naši sošolci v petem ali šestem razredu.

Slavka Mencin, nekoč Kadunc

Številno množico silvestrovanja na prostem v Grosupljem... je zabaval ansambel Bobri.

**REDNO ZAPOSILIMO
PRODAJALKO
V TEKSTILNI PRODAJALNI
FALCON
GROSUPLJE
V ADAMIČEVEM CENTRU.**

**PISNE PRIJAVE
NA NASLOV:
M & MT D.O.O.
OTOČEC OB KRKI,
SKALNA ULICA 23,
8222 OTOČEC OB KRKI**

OBNOVITVENI TEČAJ HIGIENSKI MINIMUM

22., 23., 29. Marec 2001

ORGANIZIRA:

Ambrosia d.o.o., Intelktualne storitve
Jakhlova 9, Grosuplje

INFORMACIJE:

zahtevajte, prospekt in natančnejše
informacije po telefonu:

01 / 786 26 04, 01 / 787 23 36

NIKO MIHIČINAC K.D.

NEPREMIČNINE

KOLODVORSKA 3, 1290 GROSUPLJE
TEL: 061-765660 FAX: 061-765665
GSM: 041-405258
SMS: 405258@LINUX.MOBITEL.SI
E-MAIL: NIKO@MIHICINAC-NEPREMICNINE.SI
URL: WWW.MIHICINAC-NEPREMICNINE.SI

KUPIMO

- atraktivne zazidljive parcele
- večji prostor ali hišo v centru Grosupljega primerno za klasično slaščičarno
- garsonjere in manjša stanovanja

PRODAMO

- gradbene parcele
- stanovanjske hiše
- kmetijska zemljišča

NAJMEMO - stanovanja vseh velikosti in

POSREDUJEMO V NAJEM - samske sobe

DRUGE STORITVE

- sestava predlogov za vpis v zemljiško knjigo
- pomoč pri sestavi vseh vrst pogodb v zvezi z nepremičninami

SVETUJEMO VAM IN POMAGAMO
PRI URESNIČITVI VAŠIH NAČRTOV

Silvestrski pohod na Magdalensko goro

Silvestrski pohod na Magdalensko goro – V Hrastju... in na Magdalenski gori.

Pred sedmimi leti je s pohodi iz Grosupljega začela ga. Silva Glavan z majhno skupino somišljenic. Vsako leto je bilo pohodnikov več, vedno več celih družin in letos nas je bilo že več kot sto. Vsako leto nas že v Hrastju presestijo posamezniki s tekočimi in slastnimi dobrotami, letos pa je pogostitev potekala organizirano. Novo Turistično društvo Magdalenska gora nas je pogostilo pod goro (ga. Zitnikova in ga. Omahnova) in ob cerkvi na njej. Vsem se najlepše zahvaljujemo. Prijeten nagovor nam je pripravil tudi predsednik društva, ki združuje vaši okoli Magdalenske gore in se trudi oži-

viti ta lepi košček naše občine. Žal je cerkev sedaj brez kipa znane zavetnice, saj so ga ukradli, zbiranje denarja za nov kip pa že poteka.

Okoli harmonikarja se je strnil zbor veselih grl, ki je zapel ob rojstnem dnevu osemnajstletnika Klemena in novega leta. Posamezniki so imeli s seboj tudi rakete, ki so vzdušju pridale pravi okus. Morda je prav omeniti, da letos ni bilo veliko petard, kar nas morda sili v razmišljanje, da je treba le ustvariti pravo vzdušje, pa ga potem sprejmejo tudi mladi.

Prijetno utrujenim po pohodu je bolje teknila silvestrska večerja, nekateri pa so se srečali kasneje še na ulicah Grosupljega.

Marija Samec

Iz Grosupljega preko Benata na Kojevo (del Medvedice) - Ljudje in znamenja ob poti

Veliko potovanj se začne na letališču. Tako se je tudi to. "Letališče" na Jakhlovi je prav tako kot vsa druga pred začetkom potovanja. Letanje od vrat do vrat, od omare do omare pa priprava vozila, čeprav le znamke Peko ali Alpina, je mnogo dela. Ko zapustiš to letališče in se odpelješ s kolesom s pomožnim sedežem in Primožem (to je moj vnuk) na njem in vso kramo na železniško postajo, si opraviš že skoraj vse. Nadaljevanje je le malenkost.

Start za načrtovano pot je bil na železniški postaji. "Se držiš?" vprašam sopotnika. "Se, dedi." Pa greva. Kolo se zavrti v smeri proge za Novo Mesto in Kočevje. Tu sta še skupaj. Pri Malnarčku naju opozori nase lepa kapelica, posvečena Srcu Jezusovemu. Stoji zraven hiše. Postavil jo je Malnarčkov ata - čevljar, čebelar, gasilec, predvsem pa miren in nezlomljiv mož. Skratka, človek na mestu. Pokrižava se - taka je bila navada v moji mladosti in to ob znamenjih delam še vedno. Kmalu zavijeva desno čez viadukt preko proge. Tu se že vidi, da sta se progi ločili - leva proti Novemu mestu, desna proti Kočevju. Malo po klancu navzdol in že sva pri tovarni Motvoz in platno. To je Stara tovarna - vrvarna, močno modernizirana se je uspela obdržati v naš čas. Pot nato zavije rahlo navzgor. Z leve ji dela družbo kočevska proga, na desni pa stoji Moravčanova hiša. Nekdanji gospodar je bil imeniten zidarski mojster. Namesto proti Slivnici sva zavila desno mimo Štangarja. Ta je zdaj že pravi Grosupeljčan, pokojni oče pa je veljal še za priseljenca. Cesta se nato malo nagne navzdol. Nekdanje smetišče ob njej zdaj prekrivata deponirani pesek, del pa carinsko skladišče. In ze sva pri potoku Bičje. Onkraj mostu pozdravlja prihajajoče v krajevno skupnost Št. Jurij slavolok nad cesto. Bližava se veliki transformatorski postaji, ki je pomembna tudi daleč izven Grosupljega. In že sva v pravem Benatu. Jakopinova hiša stoji nasproti transformatorske postaje. Ima že tretjega lastnika po vojni. Prve so naši osvoboditelji kar pobili, v hišo pa se je naselila Marjetka, nekoliko posebna ženska, ki se jo je po kraju prijelo ime Benatska Marjetka. To nesrečnico je na stara leta doletela smrt blizu Murnovega križa pod Čemetijo. Po neumnosti (zaradi objestnosti voznika in sopotnika) jo je zbil avtomobil, nato pa pobegnil. Ker je pomoč prišla prepozno, je bilo to za Marjetko usodno.

Le malo od transformatorske postaje stoji mali zaselek Benatarjevih. Prvotno so bili le na desni strani. Nato je oče zgradil hišo za sina Jerneja na levi. Jernej je ženo pripeljal iz Predol. Družina se je širila in so zopet zidali. Jernej je zdaj star 83 let in ima marsikaj povedati. Je pravi umetnik, pesnik, knjigovez, več različnih domačih del.

Resnično imeniten človek. Na vprašanje: Kaj mi lahko poveš o kapelici, ki krasi ta zaselek, pravi:

"Prav vse. Kapelica je narejena po očetovi zaobljubi Mariji za srečno vrnitev z ruske fronte. Oče so jo narisali in nato smo jo sami naredili." V tej hiši je bilo menda kar šest fantov in še nekaj več deklet ali pa malo obrnjeno. "Vse smo znali sami narediti. Kot gradbena zanimivost pri kapelici naj omenim umetni kamen, ki je bil pri nas do takrat nepoznan. To je bilo leta 1942. Kapelica je bila tako lepa, kot je še danes. Tudi elektriko smo napeljali, prižigala pa se je v hiši. Okoli leta 1950, 1951, ko sem moral na orožne vaje v Split, je bila oropana. In še marsikaj zlega so nam naredili v tem času. Žena je prestala veliko strahu, preden sem se vrnil. Čez nekaj let so nam vzeli tudi vso zemljo, tako da sem moral v službo. Ni lahko pri 45 letih vse pustiti in iti prvič v službo. Zakaj so morali naši očetje na orožne vaje - delavne - za tri mesece tako daleč, do danes nismo dobili odgovora. No, hvala Bogu, sem se vrnil vsaj zdrav in cel domov. Namreč v izmeni za menoj se je podrla ladjedelnica v izgradnji in Urbančičev ata (po domače Fele) iz Grosuplja se je vrnil domov zelo poškodovan." Pristavil sem: "Moj oče je bil tudi takrat na tem gradbišču. Vendar je bil med nesrečo ravno s tovarnjakom na poti po material. Tako je bil udeležen le pri reševanju. Velikokrat nam je pripovedoval, kako grozno je bilo. Njegov prijatelj, Trunkljev z Ilove Gore, jo je skupil v nogo." ...

Treba je bilo iti naprej. "Nasvidenje," pravim in poženem kolo naprej.

"Klanec je pred nama!" zavpije vnuk. "Dedi, boš zmogel?" "Seveda!" Jasno, dedi zmore vse. Po klancu gor, nato spet dol. Malo pred ravnino stoji lep, nov Murnov križ. Nekoč je tu že stal, pa so ga nepridipravi odstranili. Zdjaj pa, ko so ga vaščani želeli postaviti nazaj, ni bilo več prostora zanj. Pa so se odzvali Permetovi (po domače Piskovi) in dali svoj kos zemlje na razpolago za križ. Tam je bila namreč nekoč Piskova njivica, imenovana Piskova špička. Tako je zdaj križ le malo stran od prejšnjega in gleda na cesto, prvotni pa je bil obrnjen proti Ponovi vasi. Postaviti so ga dale hčere kot priprošnja za srečno očetovo vrnitev iz tujine. Oče se žal ni vrnil, križ pa je ostal kot spomin nanj. Kot sem slišal, naj bi dela za nov križ vodil Klepetov Ciril, delali in plačali pa naj bi vaščani. Pa tudi novo znamenje ni imelo miru. Menda je že v prvem tednu izgubil Križani, a vaščani se niso dali. Ponovno so segli v žep in namestili drugega - seveda veliko bolj trdno, da ga ne bo lahko ukrasti.

nadaljevanje prihodnjic
Marjan Šircelj st.

Združene države Amerike Prostrana dežela in ameriški način življenja

ŠTOPARJI SREDI PUŠČAVE?

Naslednja postaja je bila Dolina smrti, do katere je peljala neskončno dolga ravna cesta po puščavskih ravninah z redko posejanimi rastlinjem. Po več kot uri vožnje zagledam table, ki opozarjajo, da štoparjem ni dovoljeno ustavljati. Ta je pa dobra! Kdo je še videl štoparje sredi puščave? Pa mi je postalo hitro jasno, kajti nedolgo zatem so sledile nove table, ki so opozarjale na številne zapre, ki so imeli raztresena svoja domovanja daleč od naseljenih področij, sredi nevadske puščave.

Dolina smrti (Death Valley National Monument) je s svojimi 100.000 km² površine stikališče treh puščav in je hkrati najbolj vroč in suh predel Severne Amerike. Poletne temperature presežejo 46 stopinj Celzija. Njen nastanek sega milijone let nazaj. Izbruhli številni vulkanov so bili vzrok, da so na njenem obrobju nastala gorovja, dno doline pa je zalila morska voda. To je tudi razlog velike višinske razlike med različnimi deli: najvišji vrh sega 3.354 m visoko, najnižja točka (Dante's View) pa leži globoko, 86 metrov, pod morsko gladino. Izhlapevanje je povzročilo nastanek slanih ravnin, po katerih je Dolina smrti tako znana. Med najbolj znanimi je točka imenovana the Devils Golf Course, katere nastanek sega okoli 2.000 let v preteklost in kjer je slana površina, oziroma bolje rečeno sol, debela od 1 do 1,5 metra. Pestrost in zanimivost doline še povečujejo številne puščavske sipine, barvito okoliško gorovje, ponekod odeto v snežno belino, puščavsko rastlinje in redke živali.

85 HIŠ IZ ENEGA DREVEŠA.

Sequoia National Park je znan po velikanskih drevesih, sequojah. Najstarejša rastejo na tem področju že najmanj 2.500 let, kar pomeni, da so kljubovala številnim klimatskim in geološkim spremembam, ki so se v dolgi zgodovini dogajala na področju. Največja med njimi je General Sherman Tree, ki ima premer 9 m in sega 84 m proti nebu. Če bi jo podrli, bi dobili 1.485 m³ lesa, kar zadostuje za 85 ameriških domov povprečne velikosti. Kaj človek, avto se zdi prav neznamenit v primerjavi s temi orjaškimi rastlinami. Plezanje po bližnjih votlinah je zanimiva pustolovščina, ki za nagrado ponuja ogled številnih ohranjenih indijanskih slik in pisav.

Za vožnjo do naslednjega parka, imenovanega Yosemite, in njegov ogled si morate planirati ves dan. Je prvi park v ZDA, ki je bil federalno zaščiten. Park močno spominja na slovenski gorski svet z visokimi, ostrimi vršaci, prostranimi gozdovi in jezeri ter ogromnimi slapovi. V preteklosti so deroče reke vrezale v skale ogromne kanjone. Eden izmed večjih slapov pada v globino dobrih 190 metrov. Znanstveniki menijo, da je na to področje človeška noga prvič stopila pred 3.500 leti. To naj bi bilo plemo Miwok oz. Ahwahneechee (tj. globoka peščena dolina), kakor je plemo imenovalo samo sebe. Zlata mrzlca v sredini 19. stoletja ni prizanesla niti svetu tega plemena. Belci bataljona Mariposa, menda Evropejci, so odkrili to področje in staroselce pregnali iz njihovih domov leta 1851, dežela pa je bila preimenovana v Yosemite (tj. medved grizzly). Letno si lepot parka ogleda okoli 4 milijone turistov.

San Francisco je s svojimi 43 hrički in spektakularnimi razgledi eno najlepših pristaniških mest na svetu. Mogoče so si prav zaradi izredno razgibanega in za pešačenje napornega terena omislili nekakšne vagone, ki jih vozači še danes poganjajo ročno. Vagoni vozijo po celem mestu, ljudje nanje skačejo sredi cest, se nanje obešajo z zunanji strani, mimo pa drvijo avtomobili. Po površini lahko San Francisco primerjamo z Manhattanom. Prebivalstvo mesta dosega številko 800.000, s čimer se to pacifiško mesto uvršča na drugo mesto po gostoti naseljenosti v ZDA, takoj za New Yorkom. Največja znamenitost je prav gotovo most Golden Gate Bridge, ki ločuje Pacifiški ocean od Zaliva San Francisco in tako omogoča enostavno povezavo s področji na drugi strani zaliva. Dnevno ga prevozi okoli 130.000 vozil, sprehod po njem pa nam postreže s čudovitimi razgledi na mesto in na Pacifiški ocean. Izpustiti ne smemo ogleda ti. Lombard Street, najbolj vijugaste ceste na svetu, ki vodi med lepo urejenimi cvetličnimi nasadi. Američani ne bi bili Američani, če ne bi poskrbeli za svojo piramido, imenovano Transamerica Pyramid. Leta 1972 so jo kot eno izmed največjih znamenitosti mesta postavili v San Francisco. V višino meri 260 m.

PACIFIŠKA OBALA PRIVABLJA S SVOJIMI POSEBNOSTMI.

Obalna pacifiška cesta me v smeri

proti jugu pripelje do znanega ribiškega in turističnega mesta Monterey. V spomin se mi je vtisnila dolga obala, prerasčena z debelo preprogo roznatega cvetja. Res čudovit pogled. Znamenitost naselja je tudi ti. Ulica sončnega zahoda. In res sem imela priložnost videti, kako se Američani, polni pričakovanja, pred sončnim zahodom začnejo zbirati vzdolž ulice in pripravljati kamere. In ko se začne zareče sonce potaplja v Pacifik, so vse oči uprte v isto stran, vsi slikajo ali snemajo ter pri tem neznansko uživajo. Čudoviti so tudi prizori, ko si popotnik lahko z razdalje enega metra ali manj ogleduje množice tujnov v njihovem naravnem okolju, kako lenarijo na mivki, se prepuščajo soncu ter se sem in tja leno odpravijo namočiti v bližnje morje. Table opozarjajo prevelike radovedneže, da je približevanje tem živalim lahko nevarno. Ker se človeka ne bojijo, ga lahko napadejo, če se počutijo ogrožene.

MESTA BLIŠČA IN BEDE.

Pot do Los Angelesa se nadaljuje ob obali ter prečka naselja Santa Barbara, Malibu in Santa Monica, kjer imajo Američani bogataši zakupljene kilometre obale in tik ob morju postavljene veličastne hiše. Za Los Angeles lahko rečemo, da je mesto blišča in bede. Malokje je verjetno toliko bogatašev, pa hkrati toliko revežev in kriminala, kot prav tu. Hollywood v njegovi bližini je domovanje ameriške sanjske filmske industrije. Beverly Hills verjetno tudi ni potrebno posebej opisovati, saj se številni ameriški filmi snemajo prav tu. In res se razkošje kaže na vsakem koraku. Že povsem blizu mehiške meje se razprostira San Diego, najbolj znan po velikanskem, menda največjem na svetu, zivalskem vrtu in po morskem muzeju. Za ogled enega ali drugega si morate rezervirati cel dan. Lep je tudi stari del mesta, mehiško hrano pa ponujajo na vsakem koraku.

Združene države Amerike so res raznolika država, tako po narodnostni sestavi kot po naravnih lepotah. Vse razdalje so ogromne, še posebej, če jih ocenjuje Slovenec. Vendar so način življenja, kultura, pa tudi narava dokaj podobna temu v Sloveniji, zato vsaj meni to potovanje ni pustilo takšnega pečata kot recimo tisto po Bližnjem Vzhodu.

KONEC

Mag. Tatjana Skubic

G. Jernej s svojimi izdelki. - foto Marjan Šircelj st.

Silvestrovanje na Magdalenski gori, tokrat malo drugače

Ljubitelji Magdalenske gore se tu zbirajo že dolgo - takorekoč vsako leto in na silvestrovo ob polnoči nazdravljajo s šampanjcem, si organizirajo svoj ognjemet in še kaj. Letos se je dogajalo podobno, le da so se člani Turističnega društva Magdalenska gora odločili, da pogostijo vse, ki bodo ob tej priliki na Magdalenski gori. Pogostili so jih najprej v Hrastju, kasneje pa še pri sami cerkvi na cilju pohoda, kjer so lahko popili topel čaj, vzeli kos peciva, ki ga je bilo vseh vrst, popili žgano pijačo za dobro voljo in slišali dobrodošlico društva.

Pohodniki so se odpravili v dveh skupinah. Prva v kateri so bili v glavnem Grosupelčani (Stritarjeva) je odšla iz pred Motela Grosuplje z baklami in je prispela na Magdalensko goro ob 18. uri. Drugo pa so sestavljali prebivalci okoliških vasi Paradišče, Hrastje, Cika, Zg. Slivnica, Šmarje-Sap in drugi, ki so se podali na silvestrovanje z baklami okrog 23. ure.

Kljub mrazu se je prva skupina zadržala dlje kot običajno, druga skupina pa kar do 2. ure zjutraj.

Vseskozi se je slišalo veliko petja, igranje harmonike in zadovoljstva nad pogostitvijo TD Magdalenska gora. Videli pa smo tudi lep ognjemet. Skratka, bilo je veselo.

Lea Janežič

Zahvala občinskim svetnikom in g. županu

Vse matere otrok, ki so se rodili v naši občini v letu 2000, smo ob tem najlepšem dogodku v življenju vsake žene prejele v dar od občinskih svetnikov in g. župana celoletno naročnino na mesečno revijo "Otrok in družina".

Upam, da mi ostale nagrajenke ne bodo zamerile, če se jim v imenu vseh mamic za to pozornost iskreno zahvalim.

Nejka Štibernik

Slovenka leta je preprosto - mati

Marija Zakošek,

osemdesetletnica iz Selnice pri Dravi, je krušna mati triinštiridesetim otrokom, ki jim je usoda že v zgodnji mladosti pokazala zobe. Ta neustrašna ženska je njihova težka bremena naložila na svoja pleča in se pogumno podala v življenje. Za neizmerno dobroto in blagodejni življenjski optimizem je bila kronana s priznanjem Slovenke leta 2000. Več kot laskavi naslov pa ji pomeni ljubezen, ki ji jo z vrhano mero vračajo njeni otroci. Ta se še najlepše izrazi z zanosnimi besedami, ki se na krilih otroške zvestobe raztezajo v materino srce: "Vsak otrok bi bil srečen, če bi ob sebi lahko imel tako mamo, kot jo imamo mi."

Gospa Marija, vzgojiti in preživeti trinštirideset otrok ni mačji kašelj.

Kako ste zmogli trdi boj z življenjem, kakšne vrednote ste vcepili svojim rejencem in kako ste zmogli porazdeliti toliko ljubezni, da med otroki nikdar ni prihajalo do zavisti ali ljubosumnja?

"Sama nisem mogla zanositi, čeprav sem si želela deset otrok. Pa sem se sprijaznila. Potem pa nama je z možem Jankom neka mlada mamica zaupala nekajmesečno detece Tatjano, sama pa je odšla po svetu. Tatjana je lani dopolnila že petdeset let. Potem pa me je sosedja priporočila pri socialnem skrbstvu in kar naenkrat je bilo v hiši še pet deklet. Otroci so kar prihajali, ves čas pa sem varovala tudi otroke svojih nečakov, tako da nas je bilo v hiši tudi preko trideset. Mož je vedno govoril, naj jim dam dela, ker delo naredi človeka. Otroke je znal spraviti na

pravo pot. Bil je dober mož in dober oče. Vse jim je nudil: naučil jih je reda, snage, pa tudi igre jim ni branil. Velikokrat si je pri sosedu sposodil kombi in nas peljal na morje ali na izlete. Brez težav pa ni nobena družina, vendar pa prepira in tepeža nismo poznali. Sicer so bili starejši otroci kdaj pa kdaj ljubosumni na mlajše, ker sem jim posvečala več pozornosti, toda jaz sem imela vse enako rada."

Kljub visoki starosti pa še vedno niste odložili skrbi za vaše rejence?

"Ko mi je pred dvajsetimi leti umrl mož, so prišli iz socialne pogledat, ali bom zmogla. Jaz pa sem jih prosila: Lepo vas prosim, pustite me delati. In še vedno rada delam, čeprav me je že načela bolezen. Pod mojim skrbništvom je še 16-letni Aleš. K nam je prišel skupaj z mamico, ki pa je zaradi svoje mame, ki je ni marala, stori-la samomor in tako je fant do danes ostal pri meni."

Kaj pa pravi starši vaših rejencev, so se tem otrokom kdaj oglašili?

"Če so želeli, so lahko mesečno prihajali na obisk. Tako plemenita sta bila le dva očeta, mame pa niso prihaja-

le. Nekatere so bile resnično zlobne, hodile so le nagajat in delat zgago. Otroke so hotele nazaj, vendar pa jim socialno skrbstvo zaradi razmer v družini - največ zaradi alkohola, prete-pov in zlorab - tega ni dopustilo. Otroke sem želela posvojiti, vendar njihovi starši niso želeli podpisati."

Pa po vseh letih in toliko otrocih sploh še poznate njihova imena?

"Vse poznam, imam pa tudi zapisa-ne v knjigi. Nekateri so se poročili in odšli v tujino, spremenili priimke, toda redno se mi oglašajo vsaj s pismom, če že ne pridejo na obisk."

Postali ste slovenka leta z največ glasov v trinajstletni zgodovini izbora. Kaj vam priznanje pomeni, kakšne so vaše želje za naprej?

"To priznanje mi pomeni vse, nanj sem ponosna. Hvala rejencem, ki so mi pomagali in mi še stojijo ob strani, lepo skrbijo in se bojijo zame, da ne bi zbolela ali padla. Res prisrčni so tudi mali otroci, vnuki in pravnuki, ki so nenehno ob meni. Čim dlje bi rada žive-la, saj vsak rad. Vem pa, da bo tudi moja ura prišla, saj nikomur ne uide."

Barbara Pance

Domovina skozi čas

Šmarje-Sap, 22. decembra - Osnovna šola in KS Šmarje-Sap ter aktiv podeželskih žena Sončnica so ob 10-letnici plebiscita za samostojno Slovenijo pripravili kulturno prireditev Domovina skozi čas. Program prireditve so osnovali Betka Jamnik, Sandi Zalar, Majda Pečar, Stane Fux ter učiteljice razredne stopnje.

Kot se za proslavo ob dnevu samostojnosti spodobi, je za uvod MPZ Šmarje-Sap, ki ga vodi Jernej Kralj, zapel Zdravljico-slovensko himno in po mnenju mnogih tudi najlepšo slovensko domoljubno pesem Slovenec sem. Obiskovalci prireditve, ki so tokrat do-dobra napolnili avlo, stopnišče in galerijo OŠ Šmarje-Sap, so se nato lahko prepu-stili šmarskim učencem in učenkam ter svojevrstno stanki prireditvi, katere osno-va je bila radijska oddaja Dober dan Slo-venija. "Na radiu" so najprej predstavili rezultate natečaja z naslovom Rad-a sem Slovenec-ka. Osnovno sporočilo lahko strnemo v eno misel; čeprav je naša domovina majhna in nima dolge zgo-dovine, jo imamo radi - ali pa mogoče prav zato. Imamo namreč nekaj, kar je samo naše: jezik, kultura, pisanice, gibanica, ..., pa tudi zgodovino, čeprav je neko-liko krajša. Učenci in učence 5.b razre-da so nato predstavili, kako je potekalo ustoličevanje knezov na Gosposvet-skem polju, 5.a je zaigral kronanje Matije Gub-ca, 6.b pa se je s Puntarsko pesmijo spomnil kmečkih uporov. Polpreteklo zgo-dovino je predstavljalo podeljevanje pionirskih kap in rut ter pionirska himna Mi

slovenski pionirji. Ta slednja točka je med obiskovalci pustila mešane občutke; od nostalgije do spontanega smeha.

V nadaljevanju kulturnega večera so se z recitacijami ljudskih in domoljub-nih pesmi predstavili še učenci in učen-ke višjih razredov osemletke, z venčkom pesmi je občinstvo razveseljeval MPZ Šmarje-Sap, svoje bogato znanje pa so z igranjem na kitare, flavte, violine in saksofone predstavili še učenci in učence Glasbene šole Grosuplje.

Predsednik KS Šmarje-Sap Anton Ri-gler in vodja OŠ Šmarje-Sap Milena Lu-nar sta ob koncu kulturne prireditve nav-zočim in njihovim domačim zaželela ve-sele božične praznike ter srečno in zdra-vo novo leto. Vse zbrane sta povabila v šolsko jedilnico, kjer so šolske kuharice pod vodstvom profesorice gospodinja-kega pouka Vesne Groznik prikazale pravo šolo pripravljanja pogrinjkov ter serviranja salam, sirov, vložene in sveže zelenjave, sadja, kruha, potic in drugega peci-va. S svojimi sladkimi umetnijami pa za njimi niso prav nič zaostajale članice aktiva podeželskih žena Sončnica, ki so pecivo napekle.

Janez Pintar

19. decembra 2000 je načelnica Upravne enote Grosuplje povabila vse me-dije, ki poročajo o delu na njenem območju. Srečanja smo se udeležili: (drugi z leve stoji) direktor radila Zeleni val Boris Peterka, (tretja z leve) glavna urednica dobrepolskega občinskega časopisa Naš Kraj Mihaela Steklasa, (četrti z leve) urednik programov na radiu Zeleni val Filip Kocjančič, (peta z leve) načelnica Upravne enote Grosuplje Nevenka Dolgan, (šesta z leve) zaposlena na Upravni enoti Grosuplje Dragica Urbas, (sedita) dopisnica Dnevnika Janja Omahen in sodelavka TV Grosuplje in Grosupeljskih odmevov Barbara Pance.

VRTNARSTVO FRBEŽAR

Mali Vrh 19
1293 Šmarje Sap
Tel.: 01/787 55 62
040/224 455

Tudi letos v našem vrtnarstvu bogata ponudba:

- velika izbira trobentic, ciklam, kalanhoj in hortenzij po ugodnih cenah
- druge zelene in cvetoče sobne rastline
- balkonske rastline
- trajnice
- vrtnice
- okrasne grmovnice in drevnine za žive meje

Ukvarjamo se tudi z urejanjem vrtov. Zasadimo tudi vaše posode in korita, lahko pa izbirate med že pripravljenimi nasadi. Odprto vse dni, razen nedelje, od jutra do večera.

Pričakujemo vas pripravljeni, da vam svetujemo!

GUMA
GROSUPLJE

PRODAJNI
CENTER

PONOVNO PRESENEČA!

01/786 20 92

- * VELIKA IZBIRA SEMEN IN SEMENSKEGA KROMPIRJA
- * SADIKE SADNEGA DREVJA, VRTNIC
- * VRTNO ORODJE, KULTIVATORJI
- * LETNI AVTOPLAŠČI IN TRAKTORSKE GUME
- * CEVI VSEH VRST, KLINASTA JERMENA

OPOZARJAMO NA NOV DELOVNI ČAS:

PON.- PET.: 8h - 17h

SOBOTA: 8h - 12h

NA ZALOGI ŠE NEKAJ SAMOHODNIH VRTNIH KOSILNIC IZ LANSKE ZALOGE - ZELO UGODNO!

Čebelarji in Kočevarji staroselci na avstrijskem Koroškem

27. januarj 2001 - Čebelarji iz Grosupljega, Straže in Semiča so vrnil obisk koroškemu kolegom. Na pot pa so se podali tudi mladi Kočevarji, staroselci iz občine Dolenjske Toplice. S pestro družino čebelarjev, ki so jih vodili predsedniki društev (Grosuplje - Janez Žnidaršič, Straža - Avgust Gril in Semič - Stane Plut), kulturnikov in županov iz Semiča (Janko Bukovec), Dolenjskih Toplic (Franci Vovk) in Grosupljega (Janez Lesjak), je na srečanje prišel tudi Lojze Peterle kot predsednik Čebelarске zveze Slovenije. S strani koroških Slovencev v Avstriji pa so se srečanja udeležili štirje župani obmejnih koroških občin in visoki predstavniki koroške deželne vlade. Med njimi sta bila dr. Karl Anderwald - namestnik Urada za manjšine pri deželni vladi, ki je najbolj zaslužen z avstrijske strani za organizacijo tega srečanja, mag. Marjan Pipp - vodja centra za narodnosti na Dunaju ter visoka predstavnika koroških Slovencev - dr. Marjan Šturm in mag. Bernard Sadovnik. Nosilec organizacije tega srečanja na slovenski strani pa je bil Avgust Gril.

Pot petih avtobusov in enega kombija nas je najprej vodila do Celovca, kjer nas je pričakal predstavnik deželne vlade in koroški Slovenec, mag. Karl Hren, ki je vodja biroja za slovensko narodno skupnost. Po dobrodošlici in še posebej poudarjeni želji, da naj bi se sodelovanje med Avstrijo in Slovenijo v prihodnje na različnih področjih okrepilo kljub sedanjim večkratnim zastojem, nas je popeljal do Deželne hiše. Obisk Celovca smo na kratko zaključili na trgu ob spomeniku Marije Terezije in močvirskem zmaju. Čebelarji pa so po zgledu čebel napravili tako natančen program srečanja, da za individualne obiske ni bilo časa, saj smo morali nato brž na pot v Bilčovs pri Kotmari vasi, kjer so nas v slovenski gostilni (pri Miklavžu po domače) pozdravili slovensko in več kot dvesto ljudi dokaj hitro in solidno postregli s kosilom. Pot smo nato nadaljevali mimo industrijske cone na južnem delu Celovca. Tako smo se počasi bližali 14. uri in Železni Kapli, kjer je bil načrtovan osrednji del našega obiska.

Grosupeljsko-smarski pritkovalci so na cerkvenih zvonovih tamkajšnje cerkve pod vodstvom Janeza Turela s to posebno slovensko glasbo naznanili železnokapeljskim meščanom naš prihod. Na osrednji ulici pred cerkvijo sv. Mihaela sta nas sprejela mag. Valentin Blatnar in mag. Lakner, ki vodita Čebelarско zvezo Koroške. Stojnice na trgu so zacvetele v slogu dobrodošnih dolenjskih in belokranjskih čebelarjev ter ljudi, ki imajo radi prijazno besedo in dobro kapljico. Tu nas je pričakal tudi Lojze Peterle. Priveditev na trgu pred cerkvijo je začel s pozdravi župan občine Železna Kapla, dr. Peter Haderlapp, ki je povedal, da je njihov obisk v lanskem letu "bogato obrodil", saj so oni prišli na obisk z enim avtobusom, mi pa smo se pripeljali kar s petimi. Prijaznim nagovorom so se pridružili tudi številni drugi govorniki iz deželne vlade, obmejnih koroških občin in čebelarjskih organizacij na Koroškem.

S slovenske strani je v imenu Čebelarске zveze Slovenije prisotne nagovoril Lojze Peterle, ki je med drugim poudaril, da se med čebelarji veliko bolje počuti kot med politiki. V prispodobi pa je opozoril na vzor čebel, ki ne poznajo meja, ko nabirajo sladki nektar. Takšno naj bi bilo tudi čezmejno sodelovanje med državami, še posebej v novi Evropi, Evropi brez meja, in povabil koroške kolege na mednarodni kongres Apimondia, ki bo od 24. do 29. avgusta 2003. Veliko zanimivih podatkov, predlogov in vtisov so povedali tudi semiški, dolenjetopliški in grosupeljski župan ter gostitelj povabili na ponovno srečanje čebelarjev, ki bo po vsej verjetnosti še letos v Grosupljem. G. Avgust Gril pa je kot "večcvetna roža" povezoval tako čebelarje kot predstavnike Kočevarjev staroselcev, kjer je poleg uradne profesionalne prevajalke z dvojezičnimi utrinki občasno prepletal trenutni utrip in veselo razpoloženje.

V kulturnem programu na prostem so prvi nastopili ljudski pevci Zarja iz Račne. Njihov uglajen nastop in še posebej skrbno izbrani dve pravi ljudski pesmi sta poželi velik aplavz. Mlada folklorna skupina Semiška ohcet je

Župan Železne Kaple Dr. Peter Haderlapp izročila grosupeljskemu županu Janezu Lesjaku spominsko darilo.

nastopila s spletom ljudskih ter nekoliko bolj modernih narodnih pesmi in plesov. Nastopili pa so še Moški pevski zbor Sveti Štefan, mlajši harmonikar Vidic in ljudski godec ter čebelar Martin Pečavar iz Semiča.

Program je trajal skoraj polni dve uri, ko se je bilo treba pomakniti na drugo stran zidu bližnjega kulturnega doma. Nastop so ponovno začeli radenski pevci. Obiskovalce je posebej nagovorila mag. Bahovčeva in povedala, da pojejo predvsem tiste pesmi, ki nimajo not, saj so jih podedovali z izročilom od svojih prednikov. Popolna tišina v dvorani je pričala, da je zapeta pesem globoko segla v srce vsem obiskovalcem. Za njimi so nastopili mladi pevci in recitatorji Kočevarjev staroselcev pod vodstvom Maridi Tšerne, ki so povedali nekaj o zgodovini tega starega ljudstva na Slovenskem in med drugim zapeli pesem Maria bill bondām (Marija želi romati), ki izhaja z začetka prejšnjega tisočletja še iz časov njihove pradomovine. Posebej pa je vse obiskovalce navdušila amaterska gledališka skupina iz Kulturnega društva Št. Jurij s komedijo Čebelar se ženi. S posrečeno zasedbo igralških vlog so z uspešno režijo Jožeta Marentiča med gledalce od začetka pa do konca igre trosili obilo smeha in poželi veliko vmesnih aplavzov. S šentjurskimi gledališčniki se je uradni del srečanja zaključil, neuradno pa je vsa dvorana prepevala "na pobudo" radenskih pevcev in ljudskega godca Martina iz Semiča še dobro urico ob prigrizku, ki so nam ga pripravili domačini.

V veselem razpoloženju je izzvenelo tudi srečanje z uniformiranim lovcom, ki je igralcem posodil svojo lovsko puško za nastop, pa tudi sicer je bilo srečanje vseskozi na primerno visoki ravni druženja različnih ljudi, ki smo se lahko marsikaj naučili drug od drugega. Poleg slovenskih državnih in lokalnih medijev je srečanje spremljala tudi avstrijska ORF, Koroški radio, Kleine Zeitung in drugi lokalni mediji z avstrijske strani.

Verjamem, da se bodo takšna srečanja na različnih področjih še nadaljevala in da bodo naši kraji v prihodnje še bolje predstavljeni ter da bo čim prej prišlo do pravega obojestranskega sodelovanja.

Jože Miklič

Čebelarji na dvorišču koroške deželne hiše v Celovcu

Lojze Peterle je prisotne nagovoril kot predsednik Čebelarске zveze Slovenije. Drugi z leve je g. Avgust Gril.

Mladi Kočevarji staroselci na nastopu.

Šentjurski gledališčniki so do solz nasmejali gledalce.

V prijetnem druženju je prepevala vsa dvorana.

Kaj je novega v GROŠ-u?

12. mesec je za nami, in za člane študentskega kluba GROŠ je bil poln aktivnosti in novih uspehov. V novo leto smo stopili na Grmadi pri Ribnici, kamor se nas je odpravilo 35 članov kluba. 20 cm snega, lepo vreme, planinska koča, hrana in pijača ter dobra družba so prispevali k veselemu razpoloženju, ki je trajalo od 30. decembra do 1. januarja.

Kot ste prebrali v prejšnji številki Odmevov, smo študentje in študentke sami usposobili prostore kluba, ki se nahajajo na Taborski 15a (stara avtošola). Prostor je edinstven v našem kraju, saj je v njem moč surfati po internetu na dveh za ta namen pripravljenih računalnikih, mogoče je poslušati glasbo po svojem okusu, ob pijači posedeti in kramljati s kolegi, klub pa ima tudi nekaj, česar v našem kraju ni - oder za glasbene nastope, ki ga s pridom uporabljamo.

Tako so v našem klubu ob rock večerih z energično glasbo nastopile znane glasbene skupine DICKY B. HARDY, D.D.V. in ROŽE ZLA, ki so vsakič napolnile klub do zadnjega kotička. Ker so prostori kluba primerno zvočno izolirani, je v njem nastopil tudi MLADINSKI JAZZ ORKESTER oz. BIG BAND Grosuplje, ki je v klub privabil veliko dijakov in študentov, pa tudi precejšnje število mlajših izobražencev našega kraja. Mladi glasbeniki so navdušili občinstvo, člani Upravnega odbora pa smo sklenili, da bomo v bližnji prihodnosti v klubu začeli s prirejanjem rednih jazz večerov, ki bodo v obliki jam-sessionov potekali ob četrtkih večer.

Prav tako kulturno obarvan je bil tudi literarni večer z našim sokrajanom, pesnikom JURIJEM HUDOLINOM. Pesnik je predstavil dela iz svoje najnovejše pesniške zbirke in naletel na zelo dober odziv študentov in študentk.

Eden izmed pomembnih namenov delovanja študentskega kluba GROŠ je tudi izobraževanje naših članov. V januarju smo začeli s potpisnimi večeri, na katerih so naši člani z diapozitivni predstavili svoja popotovanja po Južni Ameriki in po Irskem. Predavanj se običajno udeležuje med 30 in 40 obiskovalcev in so tako postala naš stalni projekt in običajno potekajo ob nedeljah ob 18. uri v prostorih kluba. Januarja smo izvedli tudi tečaj za voditelje čolnov, ki je bil polno zaseden, izpit pa velja za čolne do 12 metrov tako v domačih kot v tujih vodah. Ker je interesa za tečaj še precej, bomo tečaj v kratkem ponovili.

Čas hitro teče, bliža se pomlad, načrtovati je potrebno delo za vso sezono. Upravni odbor študentskega kluba GROŠ je to že storil, za vse projekte pa boste pravočasno izvedeli. Do prihodnje številke pa - lep pozdrav!

OGLAS

Študentski klub GROŠ vabi vse, ki bi želeli predstaviti svoja zanimiva potovanja širšemu občinstvu, da pokličejo na tel. št. 041 973 813 (Luka) in se dogovorijo za termin. Hkrati vabimo v svoje vrste tudi nove člane - dijake in študente, da se oglasio v prostorih kluba ali pa zavrtijo tel. št. 041 550 952 (Andrej). Vabimo tudi vse občane, da se oglasio v klubu. Klub je odprt vsak dan razen nedelje med 10. in 23. uro. Veseli bomo vašega obiska!

Upravni odbor GROŠ

NEDELJA - GOSPODOV IN ŽUPNIJSKI DAN

Bog je "šest dni" ustvarjal svet, sedmi dan pa je počival. Izraelci so tako praznovali soboto kot Gospodov dan, ker jim je Gospod naročil, naj sedmi dan počivajo. Kristus je po svojem trpljenju in smrti na križu tretji dan vstal, t.j. prvi dan po soboti oz. prvi dan v tednu. Tako so že prvi kristjani začeli praznovati nedeljo kot Gospodov dan.

Po pričevanju evangelistov je Jezus Kristus vstal od mrtvih "prvi dan po soboti" in se še istega dne razkril učencema na poti v Emavs ter se prikazal zbranim enajsterim. Čez osem dni se je Jezus zopet prikazal zbranim učencem in se dal spoznati tudi Tomažu. Na nedeljo je Jezus poslal učencem Sv. Duha, ki ga je obljubil po vstajenju. Na to nedeljo se je v bistvu začelo tudi prvo oznanjevanje in krščenje.

Na tej osnovi so že prvi kristjani praznovali prvi dan po soboti ali prvi dan v tednu kot Gospodov dan in se zbirali k "lomljenju kruha". Tudi knjiga Razodetja pričuje za navado, da so prvi dan tedna imenovali "Gospodov dan".

Iz vsega zgornjega vidimo, da je nedelja bila od vsega začetka krščanstva dan, ko so se kristjani zbirali k bogoslužju, molitvi, poslušanju božje besede in prejetanju Gospodovega telesa. Zbirali so se vsi člani krščanskega občestva, ki so bila zametek današnjih župnij. Gospodov dan so posvetili Gospodu in na ta dan, razen najnujnih del, niso ničesar delali. To prakso je nato Cerkev sprejela kot pravno normo in tako je Gospodov dan - nedelja - dva tisoč let dajal ritem krščanstvu. Danes je praznovanje Gospodovega dne dolžnost za kristjana. In praznovati z Gospodom, se z Bogom srečati, se z njim pogovarjati, naj bi bilo kristjanu tudi v veselje. Na žalost je mnogim že v breme. Vsa mogoča opravila odložimo ali pa preložimo na vikend, žal pa pogosto pozabimo na Gospoda ali pa morda zanj nimamo časa.

Vendar praznovanje Gospodovega dne in udeležba pri sv. maši pomeni tudi povezovanje župnijskega občestva. Ne malo je primerov, ko so posamezniki zanemarili nedeljsko dolžnost in se s tem izključili iz župnijskega občestva, s tem pa so se tudi izključili iz družbe na sploh in se povsem zanemarili.

Papež Janez Pavel II. v apostolskem pismu "Gospodov dan" piše nekako takole:

Gospodov dan se torej razodeva tudi kot dan Cerkve oz. župnijski dan. Zato naj bi bila skupnostna razsežnost nedeljskega slavlja še posebej poudarjena. Ob mnogih priložnostih poudarja, da med vsemi številnimi dejavnostmi v župniji ni nobena tako življenjsko potrebna in koristna za oblikovanje skupnosti kakor nedeljsko obhajanje Gospodovega dne in njegove evharistije. V tem smislu je 2. Vatikanski cerkveni zbor opozoril na nujnost zavzemanja za to, da se **razcvete zavest župnijskega občestva** (podčrtal pisec), zlasti v občestvenem obhajanju nedeljske maše. V tem smislu govorijo liturgična navodila, da se evharistična opravila ob nedeljah in praznikih, ki so običajno v drugih cerkvah, podredijo opravilom v župnijski cerkvi. S tem naj bi se bolj gojil čut za cerkveno občestvo, tisti čut, ki dobiva svojo hrano in svoj izraz na poseben način v skupnem obhajanju nedeljske maše, v župnijskem svetem zboru.

Nedeljski **sveti zbor** je odlični kraj edinosti. V njem se namreč obhaja zakrament edinosti, ki globoko zaznamuje Cerkev, ljudstvo, zbrano v edinosti Očeta in Sina in Svetega Duha. V nedeljskem svetem zboru krščanske družine na odlični način izražajo

svojo istovetnost in svojo službo, ki jo imajo kot domače Cerkve, ko se starši skupaj s svojimi otroki udeležujejo ene mize božje besede in kruha življenja. V tej zvezi je treba opozoriti, da je v prvi vrsti naloga staršev, da vzgajajo svoje otroke za udeležbo pri nedeljski maši. Pojasnjuje naj jim, da je skupno obhajanje evharistije in tako udeležba pri nedeljskem svetem zboru največji razlog cerkvene zapovedi obiska nedeljske maše.

Papež skupno nedeljsko obhajanje evharistije imenuje kar sveti zbor ali sveti shod. Kristus poudarja za molitev, da tam, kjer sta dva ali trije zbrani v njegovem imenu, je tudi On med njimi. Ob nedeljskem svetem shodu se torej srečujemo z Vstajim preko mize božje besede in kruha življenja. S tem je še najbolj poudarjeno občestveno obhajanje Gospodovega dne. Doma pred TV ekranom ali radijskim sprejemnikom sem sam. Takrat nisem v svetem zboru in pri mizi kruha življenja. Tudi nisem Kristusov pričevalec. Se ne srečam z ostalimi člani svetega zbora. Ravno to zunanje srečanje in druženje pri svetem shodu je pomemben del krščanstva, ker s tem kristjani drug drugega opogumljamo v veri v Vstalega. "Medsebojna povezanost vernikov ... je bistvena razsežnost obhajanja evharistije, v kateri Kristus sam postane naša hrana." Verniki naj bi bili deležni Kristusove daritve ne samo duhovno, ampak tudi zakramentalno z obedom svetega obhajila.

Nedeljski evharistični shod je tudi dogodek bratske povezanosti občestva. K temu prispeva prijazen sprejem na začetku, kot tudi oblikovanje molitev, ki razodevajo pozornost do potreb celotnega občestva. Posebej zgovorna je izmenjava pozdrava miru, ki je pomenljivo uvrščena pred obhajilo. Ta pozdrav naj bi razodeval pritrdivitev božjega ljudstva vsemu, kar se je zgodilo med opravilom, in zavezanost medsebojni ljubezni, ki jo sprejema nase vsak, kdor je deležen istega kruha. Spomniti se mora namreč zahtevne Kristusove besede: "Če torej prineseš svoj dar k oltarju in se tam spomniš, da ima tvoj brat kaj proti tebi, pusti dar tam pred oltarjem, pojdi in se najprej spravi z bratom, potem pa pridi in daruj svoj dar". Torej medsebojno podarjanje miru in odpustanje. Sprava torej. Doma pred TV ekranom sprave ni.

"Na Gospodov dan pustite vse in zavzeto hitite v vaš sveti shod, ki je vaša hvalnica Bogu. Kakšno opravičilo bodo sicer imeli pred Bogom tisti, ki se na Gospodov dan ne zbirajo, da bi poslušali besedo življenja in se hranili z božjo hrano, ki ostane večna?" Tako spis Apostolska didaskalija iz 3. stoletja. Res je, da so prišli tudi časi in razmere, ko je idealna vnema v izpolnjevanju te dolžnosti uplahnila. Vendar ni mogoče mimo omembe, da so mnogi duhovniki in verniki v velikih nevarnostih in ob omejevanju verske svobode izpolnjevali to obveznost od prvih stoletij pa vse do danes. V tem nam je papež sam zelo svetel vzor že iz svoje rane mladosti. Mnogi mučenci so ponosno izpovedovali, da "ne morejo živeti brez Gospodove večerje". Neka mučenka je izpovedala: "Da, udeležila sem se shoda in obhajala sem Gospodovo večerjo s svojimi brati, ker sem kristjanka". Kristjan se torej srečuje z brati pri nedeljskem svetem shodu, če je kristjan s srcem, ne pa iz navade. In ravno mnogi kristjani iz navade zelo hitro najdejo opravičilo za opustitev udeležbe pri nedeljskem svetem shodu.

Martin Oblak

Najbolj me je navdušilo druženje - Tega ti ne more dati nobena šola Svetovno srečanje skavtov v Mehiki

Kar naenkrat je okoli tebe ogromno skavtov, veliko jezikov, vsi pa se čutilo povezani. Tak vtis so name naredila svetovna srečanja skavtov, kar je bil tudi glavni razlog poti v Mehiko. Ne samo zame, še za več kot 3000 skavtov iz 71 držav sveta, starih med 18 in 25 let, ki so se zbrali na Mootu (svetovno srečanje za starejše skavte) med 12. in 23.7.2000 blizu glavnega mesta. Iz Slovenije se je tja odpravilo 45 tabornikov in skavtov, 6 iz naše okolice. Z Urško Gliha sem se pogovarjala o samem srečanju, kaj ti tako srečanje da, pa sta povedali še Katarina Vinček in Mojca Špacapan.

Potek srečanja ni bil čisto običajen. Kako je srečanje izgledalo?

Ponavadi taka srečanja potekajo na enem mestu, udeleženci so v taboru. Tokrat je vsak izbral eno izmed 5 poti, v vsako pot sta bila vključena 2 kraja. Najprej si šel za 3 dni na en kraj, potem pa 3 dni spoznaval še drugi kraj. Po en dan je bil namenjen služenju okolju, lokalni skupnosti, športnim aktivnostim in kulturi na tistem območju. Vsi udeleženci smo bili razdeljeni v mednarodne skupine po 10 ljudi (po eden iz Brazilije, Islandije, Mongolije...) in vse smo delali v teh skupinah.

Ste bili tudi vsi udeleženci skupaj?

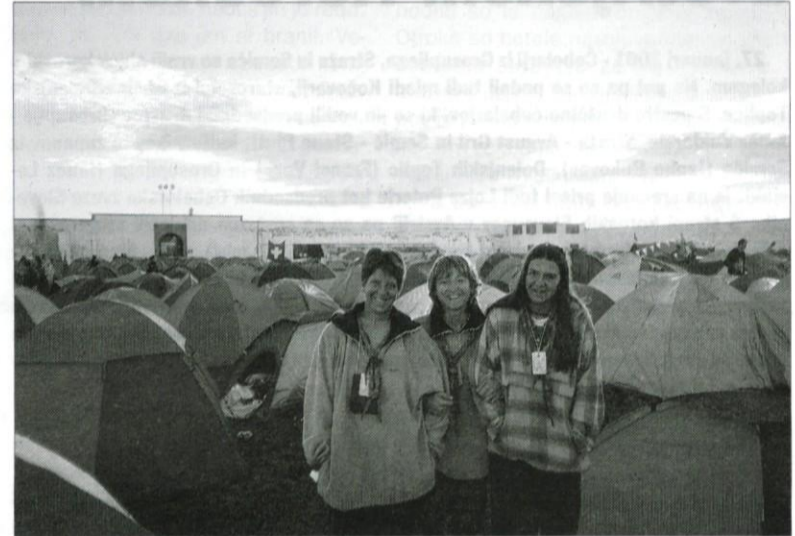
Na vsaki poti je bilo 600 skavtov in ob večerih smo bili skupaj. Po 7 dneh smo šli na skupno prizorišče, kjer smo bili skupaj po kontingentih (to je odprava iz ene države). To je bilo slabše, ker bi vsak raje ostal v svoji skupini. Ne pogrešam vseh udeležencev, ampak svojo skupino, ljudi iz kontingenta pa vidim še v Sloveniji. Tudi organizator ni mogel vedeti, kako bo to izgledalo, saj je bilo prvič tako zastavljeno.

Pod kakšnim geslom ste se zbrali?

Geslo je bilo "Tradicija za jutri". Mi smo tisti, ki bomo vodili svet in že sedaj se učimo. Zavedati se moramo moči, ki jo imamo. Karkoli počnemo, ima posledice za jutri, npr. za nami je ostala narejena cesta. Če smo prijatelji kljub različnosti, ima to pozitivne uspehe.

Kako konkretno pa so izgledale aktivnosti?

Pri služenju smo npr. tlakovali ceste, ruvali korenine za pripravo kolesarske steze za turiste, sadili smo drevesa... Šport je obsegal raft, kanuje, jahanje konj, obisk afriškega safarija (v Mehiki, ha, ha), potepe, kopanje v bazenih... Za spoznavanje kulture smo šli na vo-

Noči v šotorih so bile mrzle - foto Alenka Oblak

Slika na naslovnici: Pod vročim mehiškim soncem se je srečanje zaključilo.

zovih gledat tipično vas, spoznavali hrano, obiskali smo muzej, cerkve, vodne vrelce, izdelovali kipece iz gline... Na skupnem prizorišču smo imeli različne delavnice.

Skupaj ste bili tudi pripadniki različnih verstev. Kako ste se znašli na tem področju?

Ko smo prišli skupaj, smo imeli obred, kjer so sodelovali duhovniki iz 8 verstev. Vsaka religija je dala en prispevek, usmerjeni pa so bili v splošne vrednote - ljubezen, mir... Na poteh smo imeli duhovna srečanja, kjer smo peli, brali odlomke različnih zgodb. Vsak se je lahko našel v tem.

So se predstavljale tudi posamezne države? Kako je to izvedla Slovenija?

Organiziran je bil sejem narodov, kjer je vsaka država imela svojo stojnico. Slovenci smo obesili zastavo, nalepili plakate, oblečeni smo bili v Kekce, Rožete in Mojce. Peli smo slovenske pesmi. Taborniki imamo tudi papirne trajčke za promocijo države in naše organizacije, ki so navdušile skavte. Veliko ljudi je tam spoznalo Slovenijo.

Kaj lahko udeležencem tako srečanje prinese, kakšne so koristi?

Urška: Tako srečanje je nekaj, kar ne bo nihče pozabil. Sklepajo se prijateljstva - od njih se poslavljajš tako, kot da jih ne boš več videl, veš pa, da imaš prijatelje. Svet je majhen, ljudje imajo povsod enake probleme. Tudi če ne zna kdo tujih jezikov, to ni ovira za prijateljstvo, saj vsi razumemo isti jezik - to je

jezik ljubezni, prijateljstva. Združujejo pa tudi aktivnosti. Da skupina 10 ljudi funkcionira, je potrebno veliko usklajevanja. To je umetnost. Osebo sem veliko odnesla. Mislim, da te zaznamuje za celo življenje. Vsak tabornik/skavt bi to moral enkrat doživeti. Je pa od posameznika odvisno, kaj bo dobil, od njegove komunikativnosti. Več daš, več dobiš. Kar ti da tako srečanje, tega ti ne more dati nobena šola.

Katarina: Spoznaš različne kulture, ki se zberejo na enem mestu. Videl si, s katerimi problemi se ukvarjajo v drugih državah in kako. Pri nas je nekaj lahko tragično, drugje je to čisto normalno. Veliko smo videli, spoznali različne običaje, ki jih kot običajen potnik velikokrat ne. Spoznali smo njihov način življenja, različno hrano. Ko smo na poteh živeli pri družinah, smo se srečali tudi z mehiškim urnikom, ki gre malo bolj počasni (ha, ha). Odpre se ti nov pogled na svet.

Mojca: Najbolj me je navdušilo druženje, spoznavanje ljudi s celega sveta. Nekako se vključiš v drugo kulturo.

Srečanje se je zaključilo na starodavnih piramidah Teotihuacana, ki so storo povezale z mladim. Množica udeležencev je že razmišljala o naslednjih svetovnih srečanjih skavtov. Prvo bo na Tajskem l. 2003 (za 14 - 18 let), moot za starejše pa na Taivanu l. 2004. Se tam srečamo? Dobrodošli!

Se nadaljuje
Alenka Oblak

Luč miru med nami

Vsak človek lahko deli luč. Luč, ki jo ima v srcu. In s tem naredi lepši dan sočloveku. Pomaga graditi mir. Na to včasih kar pozabimo in si mislimo, da je potrebno za graditev miru, za lepši dan narediti herojska dejanja. Sem in tja so res potrebna, največkrat pa zadostujejo že drobna dejanja pozornosti.

Tudi Luč miru iz Betlehema je le droben plamen. A je del velikega ognja, širi se po vsej Evropi, tako da vsekakor ni majcen. Spominja nas, da smo mi vsi tisti, ki gradimo mir. Vsak dan.

Ravno zato je želja skavtov in tabornikov, da jo prinesemo čim več ljudem. Vsako leto razširimo področje raznosa. Letos smo Luč miru prinesli približno 15.000 ljudem. Nam najbližji skavti so na Škofljici in v Trebnjem, zato pokriva precej veliko področje. Želimo si, da bi lahko Luč miru prinesli še več ljudem. Veseli smo vseh tistih, ki želijo sodelovati. Vse, ki imate to željo, vabimo, da se nam oglasite.

Luč miru je prišla k nam 17.12.2000. V Grosupljem smo jo sprejeli med javno prireditvijo pred Železniško postajo, kar je posnela Televizija Grosuplje, o Luči miru pa so bili ljudje seznanjeni tudi preko Zelenega vala. Od tega dne naprej smo jo do božiča nesli v nekaj ustanov, ki so že zaradi svojega delovanja poklicane h graditvi miru: na občine Grosuplje, Ivančna Gorica in Dobropolje.

V nedeljo, 4. februarja je Moški pevski zbor Samorastnik iz Žalne nastopil z bogoslužnimi napevi pri sv. maši v kapeli Kliničnega centra kjer je daritev opravil tamkajšnji župnik Miro Šlibar, po maši pa so se prisotnim bolnikom predstavili še z narodnimi pesmimi in vsakemu od obiskovalcev podarili kaseto.

Alenka Oblak

Intervju s slikarjem Mihom Zajcem

13-letni Miha Zajec rad na platnu pričara naravo. Pripravil je tudi samostojno razstavo v DOMU STAREJŠIH OBČANOV. Ker zna iz tega mladeniča nastati zelo znan slikar, sem ga malo povprašal o njegovem hobiju.

Kdaj si se prvič (če te smem tikati) soočil s svojim talentom?

S svojim talentom sem se soočil že v mali šoli. Mami je opazila, da lepo rišem in o tem povedala g. Horvatu, ki je sedaj moj mentor.

Kaj ti daje polet in navdih, da začneš na platnu prelivati barve?

Navdih dobim ponavadi na kole-darjih, kjer so lepe slike. Poseben občutek je, ko je slika končana in mi kritika opazovalca bodisi pozitivna bodisi negativna vlije novih moči za novo sliko.

Zakaj si se odločil, da odpreš samostojno razstavo?

Pravzaprav se to nisem odločil jaz,

ampak je to predlagal moj mentor g. Štefan Horvat. Starši so bili tudi za to. Odprli smo jo tudi zato, ker sem narisal že veliko slik.

Ali se boš s tem ukvarjal tudi v prihodnje?

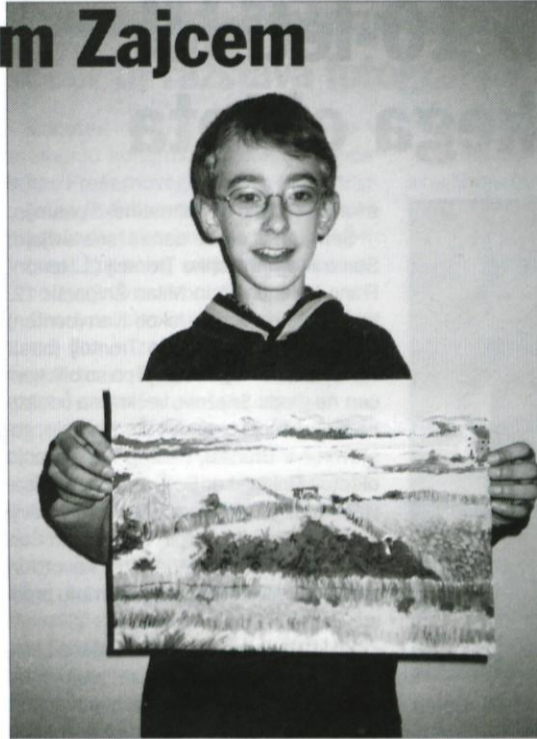
Mislím, da bo slikanje v prihodnosti še naprej samo hobi. Pri slikarstvu je kruh namreč tanek in trd.

Kaj poleg slikanja še delaš v prostem času?

V svojem prostem času poleg slikanja zbiram znamke in nalepke ter tudi igram igrice na računalnik. Rad tudi poslušam glasbo in berem.

Miha, hvala ti za tvoje dokaj izčrpne odgovore ter vse najboljše v tvoji nadaljnji slikarski karieri ter v življenju nasploh.

Marko Kastelic 7.c,
OŠ Louisa Adamiča

Leto dni je minilo,

kar smo v Grosupeljskih odmevih poročali o snovanju in ustvarjanju radijske oddaje "DRUGI SMEJO, JAZ PA NE," ki smo jo učenci OŠ Brinje Grosuplje pripravili ob deseti obletnici Konvencije o otrokovih pravicah, in se z njo vključili v akcijo Svetovni dan otrok v medijih, h kateri nas je pozval Slovenski odbor za Unicef. Takrat smo se tudi zahvalili radiu Zeleni val za snemanje. Oddaji ste decembra predani lahko prisluhnili na frekvencah tega radia. Mi pa smo oddajo poslali na natečaj za najboljšo radijsko oddajo in med 18 osnovnimi šolami in dvema srednješolskima radiema zasedli prvo mesto. Žirija, ki so jo sestavljali predstavniki medijev in strokovnjakov, ki medije analizirajo (dr. Karmen Erjavec, dr. Manca Košir, Milan Krapež, Barbara Volčič Lombergar in Igor Sovič) je zapisala naslednjo obrazložitev:

NAJBOLJŠA ODDAJA NA ŠOLSLEM RADIU

OŠ BRINJE GROSUPLJE

OBRAZLOŽITEV

Mlada novinarska ekipa šolskega radia je zasnovala in ustvarila oddajo »Drugi smejo, jaz pa ne«. Ne mentorici ne učencem ni bilo čisto jasno, kako se pripravi prava radijska oddaja, so sporočili Unicefu, ko so mu poslali posnetek oddaje. Izkazalo pa se je, da so svojo oddajo, namenjeno otrokovim pravicam ob Svetovnem dnevu otrok v medijih, pripravili zelo profesionalno, novinarsko dodelano in glede poznavanja problematike otrokovih pravic prispevale na zelo visoki ravni.

Mladi novinarji so v največji meri upoštevali zastavljene kriterije, torej čim večjo vlogo otrok pri izvedbi in pripravi oddaje, pa v žanrski raznolikosti prispevkov in predstaviti tem. Prav slednje je v oddaji posebej izstopalo, saj je mlada novinarska ekipa na igriv, razumljiv in moderen komunikacijski način izpostavila in predstavila otrokove pravice. Mladi, tudi tisti, ki so sodelovali v anketah, so v oddaji opozorili tudi na vse tiste pravice, ki jih danes še nimajo, denimo volilne pravice, v oddajo pa so vključili tudi pomemben Unicefov cilj ob Svetovnem dnevu otrok v medijih: da imajo mladi medijske pravice tudi vse druge dneve in da deklaracije ne bodo ostale le mrtva črka na papirju.

Skratka, mlada ekipa je pripravila oddajo, ki bi jo lahko kadarkoli postavili ob bok oddajam, ki jih pripravljajo starejši kolegi.

Učenci - ustvarjalci šolskega radia OŠ Brinje Grosuplje in Mentorica Marija Bučar

PESNIKU

Tišina jemlje ptičji spev, noč zajema dan, za hrastovo mizo sedi Pesnik; tožen in sam. V verze kuje njeno ime; le o njej besede govore - Kam, o kam srce?!

Lepote njene se budijo, ko zapre oči, le ona vid jemlje v brezmesčni noči. ... V brezmesčni noči, ko edina zvezda trepetava, on, ko Ribič sred' morja gleda, kako miglja.

Kot pesnik, ki pije iz čutarice strup, on; Pesnik, ki ljubi njo - daje mu le obup. Le kaj naj vidi v lepotah brezmejnosti morja, on Ribič ljubi le njo, ki nedosegljiva na nebu miglja.

Kam?! Kam naj ponese bol; svoje krvavo srce; naj ga izroči Saviči; Slovani naj se zanj bore? Grob naj kopljejo za to neiztrohnjeno srce, iztrohnelo bo v prst le, če ga ona ljubiti sme!

Kakor gazela - lepota neukročena, neusmiljena, ga ubija in trpinči, mu krade dih - ta kruta Julija. In on bolesten, izmučen je zaradi nje; prevzetne deklice, ki niso je omeč'le njegove pesmi vse.

Smilja Spasenič 8. a, OŠ Brinje

Stopamo po Prešernovih stopinjah

3. december je bil dan kulturno osredotočenih projektov in prireditiv. Istega dne pred 200 leti se je rodil tudi slovenski pesniški velikan France Prešeren. V ta namen so se po vseh solah in podobnih ustanovah zvrstile razne proslave in predstavitve. Eden takih projektov je bil tudi v sklopu iskanja mladih talentov po Sloveniji, v Žirovnici.

Majhna gorenjska vasica, le skakljaj od pesnikove rodne Vrbe, je razposlala osnovnim šolam vabila k sodelovanju likovno in pesniško nadarjenih učencev. Na spodbudo svoje mentorice, gospe Metke Krejan, sem se tudi sama vključila v ta projekt. Skupaj sva izbrali eno od mojih del, ki je imelo otroško vsebino. Pesem je v Žirovnici doživela spodbuden sprejem, ter bila objavljena v posebej za to priložnost izdani knjigi.

Z gospo Krejan sva bili povabljeni tudi na ogled proslave v tamkajšnji osnovno šolo. Bili sva pričr čudoviti upodobitvi Prešernovih verzov, ki so jih izvajali mladi učenci in igralci. Sledil je ogled likovne razstave, kjer so blestela dela slikarsko nadarjenih otrok iz vse Slovenije;

sam izlet se je končal izredno prijetno ter se tako tudi globoko vtisnil v spomin.

O sebi lahko povem le to, da sama ne maram toliko izstopati, mi je pa všeč, če moje delo opazijo ter ga tudi priznajo. Začela sem v 3. razredu z vnetim iskanjem rim še tako nepomembnim besedam. Svoje ustvarjanje sem nato "okronala" v 7. razredu, ko je šola izdala mojo samostojno pesniško zbirko "V vrtincu besed". Po tej poti nameravam še naprej z željo, da sama ostanem v ozadju, a moje besede prodrejo na površje. Pri tem ne smem pozabiti na trud, potrpljenje in spodbudo, ki jo je vložila v moje delo gospa Krejan. Sama sem ji iskreno hvaležna in lahko samo upam, da bom našla podobno učiteljico naslednje šolsko leto v gimnaziji. Bila je moja voditeljica brez katere bi že opustila pisanje.

Upam, da si bom tudi v prihajajočih letih našla trenutek, da zapišem kakšen verz. Če ne čez nekaj let, pa potem čez toliko več - edina resnica je ta, da se zmeraj znova vračamo k tistemu, kar je del nas.

Smilja Spasenič 8. a OŠ Brinje

Tudi hiše se spreminjajo

Srečanje z gospo Anico Rakar

Pri spoznavanju družbe bomo spoznavali hiše nekoč in danes.

V sredo po drugi šolski uri smo se odpravili k sosedu Anici Rakar. Prisrčno nas je pozdravila in nam z veseljem izpolnila željo, da bi si ogledali njihovo staro hišo. Najprej smo stopili v vežo, današnje predsobo. Tu nam je razložila, da ima hiša pet prostorov. Vrata na levi vodijo v hišo in iz hiše naprej v kamro. Na desno so vrata, ki vodijo po stopnicah v klet. V veži so tudi stopnice, ki vodijo na podstrešje (v izbo). Mi pa smo bili povabljeni v kuhinjo. Tam smo se posedli na klop in prisluhnili gospe Anici, ki nam je predstavila črno kuhinjo.

Črna kuhinja je bila zelo visoka, njen strop je bil polkrožen. V takratni kuhinji je bilo toplo, ker se je po vseh kotih valil dim. Ognjišče je bilo odprto. Tla so bila betonska, zato pa tudi hladna. Tik pod stropom so imeli obešene lesene palice, na katere so v času kolin obešali meso, da bi se posušilo. Današnja kuhinja je veliko bolj moderna, saj je nižja, lepo pleskana in zračna. V njej je štedilnik, kar pa je tudi že redkost. Danes se vsebolj uporabljata plinski in električni štedilnik. Tla so iz modernejših materialov. Gospa nas je obdarila z bonboni. Pred odhodom smo si ogledali še zunanost hiše. Tudi ta je po Aničinih besedah prenovljena, a ob pogledu nanjo še lahko spoznamo njeno staro podobo.

Vsi četrtošolci se gospe Anici Rakar prisrčno zahvaljujemo za njeno gostoljubje. Lepo nas je sprejela in nam z velikim veseljem razkazala hišo.

Gregor Zupančič, 4.r. OŠ Žalna

Slovesnost ob slovenskem kulturnem prazniku

MPZ Vokal in pevci KD Pesem so skupaj zapeli himno.

V dvorani Kulturnega doma Grosuplje sta Javni sklad RS za kulturne dejavnosti - območna izpostava Ivančna Gorica in Občina Grosuplje pripravili slovesnost ob slovenskem kulturnem prazniku. V uvodnem delu so nastopili pevci Moškega zbora Vokal pod vodstvom Primoža Cedilnika in pevci Kulturnega društva Pesem iz Grosuplje pod vodstvom Jerneja Kralja. Program je z umetniško besedo povezovala igralka Simona Zorc-Ramovš, slavnostni govornik pa je bil grosupeljski župan Janez Lesjak, ki je med drugim poudaril, da je bila prav kultura skozi stoletja Slovencem neprijaznih časov tista, ki nas je povezovala in ohranila do današnjih dni in nam omogočila, da danes sploh živimo, čeprav še ne tako, kot bi si želeli. Cankarjeve besede (Narod si bo pisal sodbo sam) pa so gro-

teskno in hkrati opozorilno zarezale v misli marsikaterega obiskovalca.

Na slovesnosti sta vodja izpostave Sklada ga. Tatjana Lampret in predsednik ZKD g. Jelenčič podelila Jurčičeva priznanja, ki so jih iz občine Grosuplje prejeli Marija Podržaj iz KD Račna, Šentjurski oktet in Franc Šest iz KD Šmarje-Sap. (O delu in uspehih Šentjurskega okteta pišemo že v tem časopisu, o delu nagrajencev ge. Marije Podržaj in g. Franca Šesta pa bomo v prihodnji številki.) Iz občine Dobrepolje je nagrado prejel Andrej Škantej iz KD Godba Dobrepolje za uspešno delo pri organizaciji društva. Jurčičevo priznanje v občini Ivančna Gorica pa so prejeli KD Temenica s predsednico Jelko Rojec za uspešno vodenje in projekt, ki govori o vodnih mlinih in temeniški dolini, Vokalni kvartet Stična za

uspešno nastopanje po različnih krajih v Sloveniji in izven nje ter Milka Zajc iz KD Muljava za dolgoletno delo v dramski skupini, še posebej v zadnji predstavi Jurčičevega Kloštrskega zolnirja kot vaške klepetulje.

Na koncu slovesnosti je mlada gledališka skupina iz Ivančne Gorice uprizorila gledališko glasbeni recital Jaz pa tebi sami, draga, želel sem dopasti, v katerem so nastopali tudi pevci iz KD Račna pod vodstvom Venčesla-

va Zadravca. Predstava je navdušila številno občinstvo. Prireditve so se poleg vseh treh županov udeležili še nekateri visoki predstavniki javnega delovanja.

Naj mi bo to pot o prireditvi dovoljeno še naslednje vprašanje: Mar skoraj polna dvorana, solidni nastopi, še posebej pa skrbno pripravljen gledališko glasbeni recital kažejo, da se ponovno tudi v Grosupljem kultura prebuja?

Jože Miklič

V gledališko-glasbenem recitalu so nastopili tudi pevci in pevke iz KD Račna.

Zveze, društva in skupine ponovno naprošamo, da nam nemudoma posredujejo informacijo o načrtovanih prireditvah za leto 2001. Le tako bomo lahko uskladili svoje programe, seznanjeni bomo z dogajanjem, vsakdo bo nekaj našel zase. In ne nazadnje bomo ugotovili, da je v občini Grosuplje pestro kulturno, športno in družabno življenje, le ustreznih informacij nam primanjkuje.

Tatjana Lampret

Jubilejni koncert ob 10-letnici delovanja Šentjurskega okteta

Med glasbenimi gosti Šentjurskega okteta sta bila tudi harmonikaš Dejan Zavašnik in baritonist Marko Kobal

Mala vas, 9. decembra - Ob 10-letnici svojega delovanja je Šentjurski oktet pripravil bogat glasbeni večer. Poleg "domačega" okteta so nastopili še Kwartet Sticna, Vokalna skupina Mavrica ter baritonist Marko Kobal ob spremljavi harmonikarja Dejana Zavašnika in kontrabasista Jakoba Ivana.

Razstavljeni plakati, priznanja in pohvale v kulturnem domu v Mali vasi pričajo o pestrem kulturnem dogajanju v Šentjurju in njegovi okolici v zadnjem desetletju dvajsetega stoletja. Skupaj z dramsko skupino nedvomno najbolj izstopa Šentjurski oktet. O njegovem 10-letnem delovanju, priložnostnih nastopih in večerih na vasi priča tudi fotografska razstava ob vhodu v dvorano. Ob okrogli obletnici delovanja je oktet izdal svojo prvo kaseto in zgoščenko ter tudi s tem potrdil svojo kva-

liteto. Nič čudnega torej, da se je na jubilejnim koncertu zbralo veliko ljubiteljev zborovskega petja iz cele grosupeljske občine.

Šentjurski oktet se je oblikoval leta 1991, ko se je nekaj članov MPZ, ki je deloval v Šentjurju, odločilo iti na svoje. Prvega pol leta je oktet vodil Jernej Ivan, nato pa je vodenje prepustil sedanjemu umetniškemu vodji Jakobu Ivanu. Jakob je poklicni glasbenik. Na Akademiji za glasbo je doštudiral kontrabas in je redni član orkestra Slovenske filharmonije. Dve leti je obiskoval pouk šolo petja, opravi pa je tudi orgelski tečaj v Ljubljani. Repertoar izbira glede na pevске sposobnosti okteta ter pazi, da so izvedbe točne in kakovostne, sega predvsem po slovenskih narodnih in umetnih, sem in tja pa program obogati tudi

s kakšno rusko ali dalmatinsko pesmijo.

Šentjurski oktet danes sestavljajo: Samo Mam in Janko Trontelj (1. tenor), Franc Valentinčič in Milan Žnidaršič (2. tenor), Janez Gerl in Jakob Ivan (bariton) ter Tomaž Košir in Jože Trontelj (bas). Njihovi odmevnejši nastopi pa so bili: koncert na gradu Snežnik, večkratna udeležba na srečanju okteto v Šentjemeju, gostovanje v Braniku, nastop na srečanju okteto Dolenjske, Bele krajine in Posavja v Trebnjem ter predstavitev na reviji manjših vokalnih skupin v Zelšah pri Cerknici. Svoje 10-letno delo ter kaseto in zgoščenko bo oktet v letošnjem letu predstavil na turneji po Sloveniji.

Ob koncu koncerta je ga. Tatjana Lampret v imenu Sklada RS za ljubiteljske kulturne dejavnosti - izpostava Ivančna Gorica najmlajšemu članu okteta Milanu Žnidaršiču podelila bronasto Galusovo značko za aktivno in uspešno petletno delovanje na glasbenem področju. Celotni oktet pa bo na slovenski kulturni praznik prejel Jurčičevo priznanje za uspešno delovanje na področju kulturnih in ljubiteljskih dejavnosti.

Šentjurski oktet se je ob jubileju spomnil vseh nekdanjih članov okteta in jim izročil spominska darila. V Šentjurskem oktetu so nekoč prepevali: Jernej Ivan, Janez Šerjak, Drago Mihelič, Tine Potokar, Miha Kadunc, Janez Gačnik in Franc Vidic.

Za konec pa še to. Publika v Mali vasi je s svojo številčnostjo in zrelostjo (mimogrede: med koncertom ni bilo slišati niti enega prenosnega telefona) v umetniškem vodji Šentjurskega okteta Jakobu Ivanu utrdila upanje, da pevška kultura tudi med poslušalstvom ponovno narašča.

Janez Pintar

Grosuplje, ali te poznam? ▶

Marsikomu se bo zdelo tako vprašanje nesmiselno ali pa celo odevč. Vendar pa lahko z gotovostjo trdim, da večina nas, ki se "ponašamo" s pošto številka 1290, svoj kraj in njegovo okolico ne poznamo najbolje. Prav zato bi vam rada predstavila kulturne in naravne znamenitosti naše okolice. Mogoče se boste ob branju teh vrstic zavedli, da že leta in leta hodite mimo številnih lepote, ki jih premore naš kraj, pa jih do sedaj sploh niste opazili.

Torej začnimo in sicer kar v centru Grosupljeja, pri Koščakovih oziroma Koščakovi hiši. Lastniki te hiše so se v resnici pisali Košak. Še danes se ne ve natanko, kdaj se je med črke njihovega priimka vrnil "č". Hiša stoji ob križišču Adamičeve ceste in Stranske poti. Vidno jo zaznamujejo štiri mogočne lipe, ki se bohotijo pred njenim vhom. Stari Grosupeljčani vedo, da je bilo tu domovanje ene najuglednejših in najpremožnejših družin našega kraja. Prvi godpodar te hiše je bil namreč zelo vpliven mož, saj je bil v začetku 20. stoletja celo poslanec v Kranjskem deželnem zboru in hkrati tudi grosupeljski župan.

Omeniti je potrebno, da je v tistem

času Grosuplje izgledalo popolnoma drugače, kot bi si kdo lahko predstavljal. Tisto, kolikor ga je bilo, se je delilo na dva dela. Del ob Stranski poti in pod Koščakovim hribom se je imenoval Stranska vas, preostali del pa Grosuplje. Razprostiralo se je ob pomembni prometni poti, ki je povezovala Tržaški zaliv z zaledjem. Toda v vsej bogati zgodovini te poti (po njej je potekal živahen promet že v času Rimljanov) se je le malo popotnikov odločilo ustaliti se na tem kraju. Tako je Grosuplje pomenilo le nekaj hiš ob današnji Adamičevi cesti. Večina teh so bile gostilne, ki so utrujenim popotnikom nudile zavetje in možnost okrepčila.

Košakovi so bili eni redkih, ki so se ukvarjali pretežno s kmetovanjem. Nekateri Grosupeljčani se še vedno spominjo mladega Košaka, ki je prevzel kmetijo po očetovi smrti leta 1914. O njem in njegovi ženi pravijo, da sta bila dobra gospodarja. Mnogim sta na svoji veliki kmetiji omogočila delo in jim za to tudi pošteno plačala. Res pa je tudi, da je Košakova gospa znala biti precej stiskaška. Kmetija je uspešno delovala vse do gospodarjeve smrti leta 1944, ko ga je med zavezniškimi bom-

Nova pesniška zbirka

Slavka Zavirška

Pesnik domačin Slavko Zaviršek je tik pred kulturnim praznikom v samozaložbi izdal novo pesniško zbirko DUŠA POETA.

Pesmi je ocenila in spremno besedo napisala Berta Golob. Takole je zapisala: "Duša poeta, kakršen je naslov zbirke, prepisuje v človeški jezik svoje lirične šepete iz prisluskovanja naravi in rodovni dediščini."

Je lirik, ki skuša podati svoj odnos in občutenja do sveta, časa, ljudi, okolja. Izhaja iz sebe, pogosta stopnjevanja vtisov skuša na koncu strniti v nek zaključek ali poudarek. Pesnik razmišlja o besedi in poeziji, o naravi, ki ga obkroža, o usodi človekovega bitvanja v svetu, ki ne zna prislusniti lepemu, išče poti do človeka - prijatelja.

Oblike pesmi so svobodne, seveda pa uporabi precej različnih elementov pesniškega jezika. Njegova posebej priljubljena oblika je stopnjevanje, ki jo kdaj nadgradi do neslutene vrha. Rad uporablja tudi ponavljanja besed, verzov.

Lepo naslovnico, dve vejici razcvetelih mačic, je naslikala njegova žena Danica. Pesnik se predstavi s fotografijo in uvodom. Knjiga pa na 62 straneh prinaša zanimivo branje za 'meditativnega bralca' poezije, kot je zapisala Berta Golob.

Marija Samec

Za pokušino pa dve pesmi iz nove pesniške zbirke. Najprej pesem Duša poeta, ki je motto te knjige:

DUŠA POETA

Duša poeta,
nikdar izpeta,
nikdar obrana zreh
zrelah plodov,
potočena v večnost
in v bled spomin
novih rodov.

IŠČEM BLIŽNJICO

V tej
gluhosti
časa,

v tem
prostoru
nemira,

v tej
kletki
nasprotij,

v tem
otopelem
svetu

iščem
bližnjico
do človeka.

KOLENDAR KULTURNIH PRIREDITEV

DATUM	KRAJ	NAZIV PROJEKTA	ORGANIZATOR
FEBRUAR 2001	LJUBLJANA	Državni seminar za otroške in mladinske zборе	SLKD RS
FEBRUAR DO JUNIJA 2001	LJUBLJANA	Državni tečaj risanja	SLKD RS
FEBRUAR DO JUNIJA 2001	LJUBLJANA	Državni filmski in video seminar - laboratorij	SLKD RS
MAREC			
3. 3. 2001	MULJAVA	Jurčičeva pot, otvoritev likovne razstave	SLKD OI, OBČINA
4. 3. 2001	MULJAVA	Območno srečanje mladih novinarjev	SLKD OI IV. GORICA
15. 3. 2001	GROSUPLJE	Območna revija mladinskih pevskih zborov	SLKD OI IV. GORICA
16. - 18. 3. 2001	PREVALJE	Državni seminar za dirigente pihalnih orkestrrov	SLKD RS
23. 3. 2001	GROSUPLJE	Območno srečanje mladih literatov	SLKD OI IV. GORICA
24. 3. 2001	ŠENTVID	Območno srečanje mladinskih gledaliških skupin	SLKD OI IV. GORICA
28. - 29. 3. 2001	GROSUPLJE	Območno srečanje otroških gledaliških in lutkovnih skupin	SLKD OI IV. GORICA
29. 3. 2001	LJUB.-OKOLICA	Medobmočna revija mladinskih pevskih zborov	SLKD OI LJUB. OKOL.
31. 3. 2001	GROSUPLJE	Območna revija odraslih folklornih skupin	SLKD OI IV. GORICA
MAREC 2001	LJUBLJANA	Državna kiparska delavnica	SLKD RS
MAREC in APRIL 2001	AMBRUS, KOPANJ	Območna otroška plesna delavnica	SLKD OI IV. GORICA
APRIL			
2. 4. 2001	ŠENTVID	Območna revija predšolskih in otroških PZ	SLKD OI IV. GORICA
3. 4. 2001	IVAN. GORICA	Območna revija otroških folklornih in plesnih skupin	SLKD OI IV. GRICA
6. - 7. 4. 2001	IVAN. GORICA	Območno srečanje odraslih gledaliških skupin	SLKD OI IV. GORICA
7. 4. 2001	VRHNIKA	Medobmočno srečanje mladin. gledaliških skupin	SLKD OI VRHNIKA
10. 4. 2001	RIBNICA	Medobmočna revija otroških folklornih skupin	SLKD OI RIBNICA
10. 4. 2001	RIBNICA	Medobmočno srečanje odraslih folklornih skupin	SLKD OI RIBNICA
10. 4. 2001	CERKNICA	Medobmočno srečanje otroških lutkovnih skupin	SLKD OI CERKNICA
11. 4. 2001	LJUB.-OKOLICA	Medobmočno srečanje otroških gledaliških skupin	SLKD OI LJUB. OKOL.
14. 4. 2001	ŠENTVID	Revija pevskih zborov Šentvidov Slovenije in zamejstva	PD ŠENTVID PRI STIČNI
18. 4. 2001	RIBNICA	Medobmočna revija otroških pevskih zborov	SLKD OI RIBNICA
21. 4. 2001	KOČEVJE	Medobmočno srečanje odraslih gled. skupin	SLKD OI KOČEVJE
27. 4. 2001	GROSUPLJE	Večer partizanskih pesmi	SLKD OI IV. GORICA

Knjižnica Grosuplje v letu 2000

Splošna knjižnica ima nenadomestljivo vlogo pri razširjanju kulturnih dobrin, znanja in informacij. Starejše ko knjižnice so, bolj so modre, pa vendar jih moramo za sodobne potrebe ohranjati mlade z novim gradivom, tehnološko opremljenostjo in ustreznimi prostori. Kajti le-take so zanimive za naše občane. V letu 2000 je našo knjižnico obiskalo 51467 bralcev, ki so si izposodili 291685 enot različnega

knjižničnega gradiva (knjig, revij, časnikov, kaset, CD-romov, izpisov iz Interneta in drugih baz podatkov). Zaloga knjižničnega gradiva v matični knjižnici se je povečala za 2908 novih naslovov oziroma 3382 izvodov. Poleg naše osnovne dejavnosti, to je: nabava, obdelava, postavitve ter posredovanje gradiva in informacij, skrbimo za knjižno in knjižnično vzgojo, organiziramo ure pravljic in igralne ure s knjigo,

literarne večere in strokovna predavanja.

Knjige in drugo knjižnično gradivo so zakladnica znanja in informacij, ki nas spoznavno in estetsko bogatijo, nas izobražujejo in razvedrijo. Lahko pa nam pomagajo s čisto praktičnimi nasveti v našem vsakdanjem življenju.

Roža Kek

Knjižnica Grosuplje Adamičeva cesta 15
1290 Grosuplje, Tel.: 01-787-14-39
<http://www.gro.sik.si/>, E-pošta:
za_sikgrs@gro.sik.si

Odprta je od pon. do pet. od 9. do 19. ure.

Povabljeni ste na praznovanje...
Nič več v zadregi, kaj podariti ob takšni ali drugačni priložnosti!

Cram cvetja in daril
Rečnik & Co.

- * rezano cvetje
- * cvetlični aranžmaji
- * poročni sopki
- * venci
- * aranžiranje
- * darila

Adamičeva 2
1290 Grosuplje
Tel.: 78-71-616,
041/691 431

Za Vas, vaše najdražje in vaše prijateljce...

Za vsako priložnost, za vsak praznik ...

V marcu za izraz pozornosti in ljubezni

zasut ob tisti steni, ki je še stala. Ravno je vstopil v hlev, ko je padla bomba, pa ga je zasulo k steni.

Po tistem je gospa ostala sama. S kmetijo je šlo vse bolj navzdol. Od močnejše Košakov domačije je ostala ohranjena samo še ta hiša, več gospodarskih poslopjaj pa je bilo porušeni med bombardiranjem ali pa so jih porušili kasneje, ko so Grosuplje pozidavali z novimi predvsem stanovanjskimi stavbami. Zunanost hiše se je v celoti ohranila, notranjost pa je povsem spremenjena. Edino, kar je ostalo, je slikovita kmečka soba, opremljena z rustikalnim pohištvom in umetno oblikovana ograja, ki krasi stopnišče. V sobi danes potekajo poroke in različne prireditve. V ostalem delu stavbe pa ima svoje prostore Knjižnica Grosuplje. Da pa Košakova družina še zlepa ne bo pozabljena, je dobro poskrbel tudi naš sokrajan Sašo Hribar, ki je Koščakov hrib, katerega lastniki so bili, predstavil širši Sloveniji v svojih oddajah.

Tanja Zavašnik

V počastitev Prešernovega dne - Literarni večer in razstava fotografij v knjižnici

Začetek februarja je vsako leto v znamenju kulturnih dogodkov v počastitev Prešernovega dneva, ki ga praznujemo 8. februarja. Ta dan je državni praznik in tako imamo prav vsi priložnost, da nekaj svojega časa posvetimo njegovemu spominu.

Grosupeljska knjižnica je uvod v kulturne dneve začela že 1. februarja z organizacijo literarnega večera z gostom Žarkom Petanom in odprtjem razstave fotografij "Znamenja ob Slovenski planinski poti Cirila Velkoverha.

Pogovor z g. Žarkom Petanom, režiserjem in pisateljem, je trajal več kot poludruge uro. Nam je predvsem znan kot pisec pronicljivih na družbeno stvarnost usmerjenih aforizmov in kot nekdanji generalni direktor RTV Ljubljana. Številni navzoči bi ga zaradi njegovega klenega in humorno-zdravega opisanja dogodkov iz njegovega življenja poslušali še dolgo v noč.

Njegovo življenje je bilo že v otroštvu vpeto med Ljubljano, Zagrebom, Mariborom in Trstom, ki se je v odrasli dobi nadaljevalo. Nekaj dijaških let je preživel v asketsko strogem vzdušju šole pod okriljem samostana v Senju. To in pa očetova stroga vzgoja je veliko prispevala, da je postal tak, kakršen je: delaven, resnicoljuben, pošten, kritičen in dosleden, k ostalemu pa je pripomogel njegov prirojeni talent.

V svoje izvajanje je spretno vpletel motive in razloge za nastajanje svojih številnih knjig in tudi režiserskih del;

mnoga je opravil v tujini, največ v Švici.

V nadaljevanju večera je bila predstavljena fotografska razstava prof. Cirila Velkoverha s sakralnimi motivi znamenj, ki se nahajajo ob Slovenski planinski poti (prej Slovenska transversala). To so znamenja v obliki križev, pilčkov, kapelic in cerkvic na višinskih točkah po naših hribov in gorah.

O fotografijah je spregovoril avtor. Ideje je dobil ob urejanju planinskega zbornika Ob slovenski planinski poti. Namesto zbiranja žigov je pričel fotografirati etnološko-kulturno in sakralno dediščino ob tej poti, ki teče od vzhodne meje Slovenije po vrhovih pa do najnižje točke v Ankaranu. Poslikal je več kot štiristo objektov. Veliko teh je dal povečati in uokviriti. Ko mu je neko priložnostno razstavo ugodno ocenil tudi strokovnjak - umetnostni zgodovinar, se mu je število razstav hitro povečalo.

Razstavljal je na več kot 50 krajih, nekaj tudi v tujini. Njegova zbirka presega 200 fotografij velikega formata, ki jih za posamezne prilike uredi v manjše po geografskem načelu urejene razstave.

V naši knjižnici bo njegovih 20 fotografij razstavljenih še cel februar in marec. Oglejte si jih.

Za prijeten konec večera so dodatno poskrbeli sodelavci Knjižnice Grosuplje, ko so vsem navzočim ponudili pecivo in kozarec vina ali soka. Hvala vam za lep večer.

Marjan Perme

Sonetje nesreče za kljunasto flavto in recitatorko

Ob praznovanju 200-letnice rojstva Franceta Prešerna sta 9. decembra na Grosupljem izvajala skladbo Primoža Ramovša Soneti nesreče za kljunasto flavto in recitatorja (1992) skladatelj sin Klemen in njegova žena Simona Zorc Ramovš.

Sonetje nesreče, eno od velikih osrednjih del Prešernovega opusa, sestavlja v Poeziji 1847 šest sonetov, skladatelj Ramovš pa jim je kot prvega pridružil še sonet Pov' do let starih čudna izročila, ki je bil že pri prvi objavi v Kranjski čbelici 1834 iz ciklusa izpuščen. Tako se Ramovševa skladba začneja z mitom o ljubezni deklic - vampirk in pesnikovim erinijskim, torej moralnim samoobtoževanjem, dvema temama, od katerih prva v ostalih sonetih sploh ni prisotna, druga - kes čuvaj - pa komajda, zato ju tudi recitatorka ni mogla razviti. Glasbeno pa je prav uvodni part - tema izgrobne ljubezni - izredno sugestivna.

V sonetu o Vrbi prevladujejo svetle, tople reminiscence, povezane s pričakovanji otroštva, umeščene v varnost patriarhalnega, kolektivnega duhovnega in socialnega sveta, kar je recitatorka znala izraziti v čustvenem, vendar umirjenem registru. V Popotniku, 3. sonetu, je recitatorki uspelo izraziti prebujenost individualne zavesti ter spoznanje gnusne odčaranosti sveta. V 4. sonetu (Hrast), ki tematizira sovražno usodo in eksistencialno ranjenost, glasba drugič prebija recitacijski vokal in prevzame vodilno vlogo. V naslednjih dveh sonetih (Klofuta in Ječa), v katerih se usodnost nadaljuje najprej v smeri dinamike, nemira in upor-

nosti, nato pa v smeri paradoksalne odrešenosti v smrti, je bila recitatorka pripriljivejša in močnejša v antitetičnih svetlih motivih, manjkala pa je grenkoba pregorelega trpljenja. S poslednjim sonetom (Tnalo) se ciklus izteka v resignacijskem realizmu, ki ga je Simona Zorc Ramovš odlično realizirala v nizkih, rezkih, nesentimentalnih glasovnih legah, z ubito strastnostjo, premolki in ponovitvami.

Prešeren je ciklus Sonetje nesreče napisal, ko je bil star 34 let, skladatelj Ramovš pa je izvajano skladbo napisal, ko je imel 71 let. Glasba je večnoma ilustrativna, tematska, vendar se v svojih najmočnejših, ekspresivnih partih: mitski uverturi, eksistencialni smrtni zaznamovanosti ter v nekaterih nabitih in razbitih motivih vzpenja nad besedilo. Izvajanje Klemena Ramovša je bilo predano, strastno in sproščeno, vsekakor bolj avtonomno izpovedno kot ilustrativno navezovalno. Pri izvajanju je uporabil pet različnih kljunastih flavt, ki jih je nekajkrat razstavil, igral pa je tudi na dve hkrati. Razen z usti je iz flavte izvajal zvoke tudi z udarci roke.

Interpretatorka Simona Zorc Ramovš je bila v primerjavi z igro instrumentalista veliko bolj zadržana, saj nikjer ni ne jakostno ne barvno ne ritmično prestopila srednjih leg, realistični koncept pa je napolnjevala z znamenji notranje nabitosti, eksistencialne ranjenosti in resignativne trpnosti.

Oba interpreta sta ustvarila eksistencialno in estetsko polno glasbeno-recitativno predstavo.

J. Müller

J. Müller

Šmarska in boštanjska slika na razstavi Valentina Metzingerja

V. Metzinger - Marijino rojstvo/Šmarje-Sap (Narodna galerija)

V Narodni galeriji v Ljubljani je odprta razstava Valentina Metzingerja (1699-1759), odličnega baročnega slikarja, ki se je 26-leten iz Francije priselil v Ljubljano in tu v dobrih treh desetletjih ustvaril nad 500 slik. Njihova tematika je skoraj v celoti verska. Evangeljska motivika obsega Marijin ciklus: rojstvo, otroštvo, obiskanje, materinstvo, izguba sina, priprošnjica; Jezusov ciklus: rojstvo, otroštvo, trpljenje, povstajenje; ciklus njegovih sodelavcev: apostolov, evangelistov, sodobnikov (Janez Krstnik), spremljevalcev (sv. Magdalena) ter ciklus nebeskih priprošnjikov in priprošnjic od sv. Florjana, Kozme in Damjana ter Valentina pa sv. Barbare, Marjete, Uršule, Lucije, Cecilije do sv. Frančiška Asiškega, Frančiška Saleškega in Frančiška Ksaverija in še vrste drugih. Vendar so v Metzingerjevi verski motiviki poleg estetskih in historičističnih prvin prisotne tudi prvine žanrske, t.j. sestavine prizorov vsakdanjega življenja: od rojstva, materinstva, očetovstva do nesreč, trpljenja in umiranja. Celotno ljubki, dekorativni puti so zanirani: na sliki sv. Notburge, priprošnjice zoper hudo uro, drži eden od malih krilatcev v roki srp, drugi pa grablje! Metzinger je mojster kompozicije, barve in svetlobe, ki daje likom ne samo plastičnost, ampak tudi versko intonacijo.

Njegove slike visijo ali so visele v sto

petdesetih slovenskih cerkvah, pet jih je bilo nekdanj tudi v našem Šmarju. Ena od le-teh, Marijino rojstvo (1744), je zdaj tudi razstavljena. Prikazuje sedečo žensko, ki drži v naročju novorojenko, ob njej pa sta dve pomočnici. V ozadju leži porodnica, ki jo opira služabnica, s strani pa se jima bližata obiskovalki. V bistvu žanrski prizor povzdiguje na versko raven svetlobe okrog novorojene Marije ter njene k nebu obrnjene očke.

V posebni sobi je za vzorec razstavljenih tudi nekaj slik Metzingerjevih sodobnikov, med njimi Franca Jelovška slika Sv. Joahim in Ana z Marijo iz cerkve v našem Boštanju: deklica Marija v naročju svoje matere bere iz knjige, njen oče pa ju ponosno-srečen opazuje. Med toplimi zemeljskimi barvami prevladujeta modra in rjava. Kaj Marija bere, nam pove Metzingerjeva upodobitev istega motiva leta 1731: preroka Izajja, ki napoveduje, da bo devica spočela sina.

Druge tri Metzingerjeve slike iz Šmarja so Smrt sv. Jožefa, Sv. Štefana kamenjajo in Sv. Kozma in Damjan. Prvo poseduje Narodna galerija, ostali dve sta izgubljeni ali založeni. Pri sliki Sv. Anton z Jezuškom, ki je še v Šmarju, je sodeloval umetnikov pomočnik, zato je zlasti barvno manj kvalitetna.

Tri Metzingerjeve slike so visele tudi v cerkvi sv. Kancijana s tovariši v našem Škocjanu, tri pa v cerkvi na Lipoglavu.

Izšla je nova knjiga že znane pesnice Karoline Zakrajšek

Izid te knjige je najavila revija Vzajemnost v decembrski številki na strani 66.

V tej predstavitvi je avtor članka založbe DRUMAC in literarnega kluba LIKUS Maribor med drugim zapisal: "V pričujoči knjigi avtorica smiselno zaokrožuje svoj literarni opus... V prozi povezuje dogodke in doživetja tako prepričljivo, da zapušča zaznavno sled usodnih obeležij na življenjski poti slehernika. V svojih izpovedih je topla in poštena, vselej pripravljena graditi mostove med željami in resnico." Nadalje ocenjuje njene verze z besedami: "Njeni verzi so po gradnji preprosti, po vsebini pa globoki, a bralcu vselej razumljivi".

To njeno knjigo z naslovom Darovan je glas spomina je predstavil 2. decembra 2000 tudi SLKD RS - Območna izpostava Ljubljana okolica. V Prosvetnem društvu Horjul so ob 200. obletnici rojstva Franceta Prešerna, s še šestimi mlajšimi avtorji predstavili to novo knjigo. Knjigo naše avtorice so toplo sprejeli in še njenega ilustratorja predstavili polni dvorani navzočih.

Bralci smo jo tudi lepo sprejeli, zlasti pripovedni del iz njenega življenja.

Knjiga je stilsko in čustveno nadgradnja prejšnjih dveh knjig. Kar privlači bralca, pa je iskrenost doživetij.

Pesem, ki sem jo priložila iz omenjene knjige (Dolenjska), naj bo bralcem-občanom v dar za KULTURNI PRAZNIK.

V naši knjižnici je knjiga bralcem na voljo, lahko pa jo naročite tudi rja telefon 787-13-32 pri avtorici.

Marija Tavčar

DOLENJSKA

Le kje naj začnem,
da vse gričke zajamem?
Naj k Ribničanu grem,
če doma ga ujamem?

Naj Trubarja iščem
zaman po Rašici?
Ta pisal je tam,
kot govorimo Dolenjci.

Naj stopim na slap
Krke šumeče?
Naj zakličem: "Hura!"
Za vse vesele in trpeče?

Tu nobeden nič ne prosil,
nobeden ne postava,
vsak se pretolče,
če je v hlevu le krava.

Kožo Dolenjcem
so že večkrat krojili,
ko tujci so v škornjih
tukaj hodili.

Dolenjci pa trdni, še kremeniti,
vse so vzdžali,
vsem dokazali,
kakšni Slovenci moramo biti!

Nareče se tu nič
ne popravlja,
saj poznate dva moža:
Urbana Ribničana in Krjavlja?

Lepoto Dolenjski
pomlad se pridaja,
vsa je cvetoča
že meseca maja.

Če tvoje srce
to vuidet' zeli,
pridi v jeseni,
bomo nazdravili vsi!

je prav gotovo eno najbogatejših arheoloških obdobij pri nas. Ohranilo se je veliko arhitekturnih ostankov, drobnega inventarja, spomenikov, predvsem pa raznih zapisov, s pomočjo katerih so nam zgodovinarji, epigrafiki in arheologi to obdobje zelo približali.

Na splošno za pravo rimsko dobo pri nas štejemo šele čas po oblikovanju rimskih naselbin s pripadajočim ozemljem po pravih rimske uprave ureditve. Slovenija je v tem obdobju stopila iz prazgodovine v zgodovino. Postala je del antične civilizacije in bila vključena v svetovnozgodovinski razvoj. To je bilo v času konca rimske republike in začetka cesarstva, času Cezarja in Avgusta - obdobje zadnjih nekaj desetletij pred Kristusom. Zveza z rimsko upravo je zatem bolj ali manj trajala do konca zahodnega dela rimskega imperija - do leta 476. To je seveda zgolj okvirna letnica. Tega leta je germanski vojskovođa Odoaker odstavil zadnjega rimskega cesarja Romula Avgusta, desetletje pozneje pa je bila že celotna Italija germanska.

Prostor današnje Slovenije so Rimljani osvajali postopno 200 let. Z njimi se je najprej srečal primorski in istrski prostor, ki je najbližje Italiji in je vse bolj prihajal v interesno področje rimske države. Leta 181. pr. Kr. je bila ustanovljena kolonija Aquileia - današnji Oglej, da bi varovala severovzhodno mejo države, hkrati pa je bilo to mesto odskočnica za vsa nadaljnja gospodarska in vojaška osvajanja. Dobrih sto let pozneje so bila ustanovljena prva mesta na severnojadranski obali: Tergeste (Trst), Pola (Pulj) in nekoliko pozneje še Parentium (Poreč). Že v Cezarjevem času (umrl l. 44 pr. Kr.) so tako Rimljani najverjetneje obvladovali prostor vse do ljubljanske kotline. Med vojaškimi pohodi vsekakor izstopa Oktavianov (pozneje cesar Avgust) od l. 35. - do 33. pr. Kr., ko se je boril proti različnim ljudstvom, ki so naseljevala tedanji Ilirik - poznejšo provinco Dalmacijo. Po priključitvi Noriškega kraljestva (pribl. dan. južna Avstrija) okoli l. 15. pr. Kr. in zasedbi Panonije okoli l. 12.

pr. Kr. je bila na novo organizirana uprava in proces romanizacije je začel pospešeno delovati, razvoj pa je bil podoben onemu v zahodnih delih cesarstva. Ustanavljanje mest je bilo namenjeno vojaškemu nadzoru, razvoju uprave in gospodarskemu obvladovanju ozemlja. Rimska mesta so postala središča romanizacije in višje omike. Prva mestna naselbina ne samo v Sloveniji, temveč v vsem celinskem severovzhodnem zaledju Jadranskega morja, je bila kolonija Emona, ustanovljena med leti 33. pr. Kr. in 14. po Kr.. Po pomenu je zasenčila starejša naselja keltskih Tavriskov Navportus (Vrhnika). Okoli l. 41. po Kr. je mestne pravice dobila keltska naselbina Celeia (Celje), okoli l. 80 še Nevioudunum (Drnovo pri Krškem). ok. l. 100 pa najvažnejše in največje rimsko mesto v Sloveniji Petovio (Ptuj). Urbanizacija je bila tako končana že v zač. 2. st. po Kr.. V Sloveniji poznamo po antičnih imenih okoli 60 naselij iz rimske dobe, lokaliziranih pa je približno 30.

Z intenzivno romanizacijo se je izgubljal tudi jezik staroselcev, kateri so se hitro vključili v rimsko družbo. Za prvi dve stoletji je značilen vzpon in razvoj gospodarstva, zgraditev cestnega omrežja, razmah prometa tudi po rekah in morju in s tem tudi povečanje prebivalstva. V tem obdobju je bilo naše ozemlje kljub majhnemu obsegu razdeljeno na štiri upravne enote: Norik, Panonijjo, Dalmacijo in X. regijo, kamor je spadalo tudi področje današnje občine Grosuplje - torej je bilo sestavni del Italije in ne provinca!

Čas od konca 2. st. in vse 3. st. so nato zaznamovali gospodarsko nazadovanje, revščina, pogoste državljanske vojne in predvsem roparski vpadi barbarskih plemen. Tako je bil osrednji del današnje Slovenije organiziran kot nekakšna vojna krajina za varstvo severne Italije: PRAETENTURA ITALIAE ET ALPIUM, ki je nadzorovala področje od današnjega Celja do Furlanije.

Prihodnjič:
kratek zgodovinski oris po letu 300.
Gregor Štibernik

Devet krogov med nebesi in peklom - četrti krog: Gradnja mest za (samo)uničenje

Civilizacija mestne miselnosti s seboj nosi tudi izrazito uničevalska sporočila.

Takšno ugotovitev je mogoče potrditi že v času babilonske države. Močno obdno zidovje in utrjene palače vladajočih v starem Babilonu niso bile namenjene le zaščiti mesta pred zunanjimi sovražniki, ampak tudi proti lastnim meščanom, oziroma, če se vojščaki ne bi dovolj srčno borili proti napadalnim tujcem.

Kljub temu, da o Grkih radi govorimo, kako lepo so imeli urejeno demokracijo, v to družbo niso bile vključene ženske, sužnji in priseljeni tujci, kar je pomenilo precej izključenih od skupnega števila prebivalstva. Zaradi tega so morali imeti samo v Atenah v 5. in 4. st. p.n.š. za zavarovanje skupščine in sodišč kar 1200 bojevitih skitskih lokostrelcev. Izjeme so bila morda le mesta Olimp (prve olimpijske igre 776 p.n.š.), Delfi (Apolonov oltar, središče grškega sveta) in Kos na istoimenskem otoku (zdravilišča in sanatoriji), v katerih so se lahko ljudje nekoliko bolj svobodno gibali in razmišljali.

Čeprav naj bi bili Špartanci visoko izurjeni vojščaki, pa so se zapisali tudi med najbolj krute maščevalce nad svojimi premaganci, saj so prisilili Mantinejce, da so morali porušiti lastno mesto. Pa še eno slabo lastnost jim lahko pripišemo. Ko je več kot 60 let obstajala Beoška federacija, jo je prav špartanska vzgoja (ki je v naši civilizaciji postala sinonim za red in disciplino) uničila zaradi slepe samovšečnosti. Zato mesta Helade niso bila sposobna braniti usodnega udarca Filipa Makedonskega pri Haironeji leta 386 p.n.š.. Tudi Platonovo razmišljanje, da je treba mesto postaviti v središče na dvanajst delov razdeljene dežele, ni izhajalo samo iz njegovih demokratskih pogledov, ampak je želel v atensko Akropolo vgraditi predvsem trdo špartansko vzgojo.

Ob Neronovem požigu so se v Rimu poleg drugih problemov pojavili tudi nesramni prekupčevalci s stanovanji, ki so zelo podražili bivanje v mestu. Razmere so se poslabšale celo svobodnim državljanom na raven, ki je niso poznali niti v neolitskih vaseh pred več tisoč leti. Izjeme so bili le patriciji. Vendar pa bi se antični Rim lahko otresel parazitskega in patološkega slovesa, če bi se odrekel zastojnemu kruhu. Ko so za zakrivanje družbenih napak in boleznega vzpodbujanja spolne sle začeli organizirati še gladiatorske igre (v Rimu so ob začetku ugašanja moči praznovali 175 dni, ki so bili namenjeni igram), takrat je bil pogreb mogočne svetovne kulture in njen "nekropolis" zelo blizu. Bil je le logična posledica predhodnih dogajanj, zato tudi najvplivnejši in najbogatejši niso znali reči ničesar drugega kot: "Sauve qui peut (Naj se reši, kdor se more)!"

Že Platon pa je nekaj stoletij prej ugo-

tavljal, da razkol ni najhujša bolezen mesta, ampak mesta razrušijo zabave ob čaščenju svojih vojaških in materialnih zmag. S tem se vedno bolj ruši uravnoteženost z vidika pravega povezovanja in sodelovanja med ljudmi. Pri razdejanjih mest pa je šlo poleg sovraštva do nasprotnikov iz drugih mest tudi za uperjenost proti drugače mislečim v lastnem mestu. Notranje vojne so bile kar pogoste. Na ta način je razpadlo kar nekaj kultur. Pri tem je treba opozoriti, da človeške kulture ne umrejo tako kot biološki organizmi. Njihov razkroj in prehod v nekaj novega (ne trdim pa, da tudi boljšega) traja lahko tudi cela stoletja, morda tisočletja.

Čeprav večina gradov na Slovenskem ni bilo zgrajenih v mestih, se je meščanska miselnost prišla tudi v gradovih. Stoletja srednjeveških razprtij in nezadovoljstva med podeželani in zemljiškimi posestniki so nato privedle do kritične točke prav v nepravem trenutku (vdori Turkov) in sočasem pojavu še vrste drugih nevišečnosti, ki so pestile slovenskega kmeta. V baročni miselnosti so prihajale sicer od izraza nekatere nove oblike: v umetnosti perspektiva in anatomija, v morali sistematična obravnava posameznih situacij, v arhitekturi osna simetrija, formalistično ponavljanje in čvrsta razmerja peterih redov, v mestnem urbanizmu pa popoln geometrijski načrt. Vendar pa je bilo obdobje baroka premočno prepojeno z duhom vojska, saj so posamezna mesta v Evropi imela glede na prebivalstvo že četrtno vojakov. Če k temu dodamo še vse službe, ki so stregle tej številni vojski, lahko spoznamo, da so se tudi v medsebojnih odnosih začeli vedno bolj uveljavljati konfliktni hierarhični (oziroma bolj rečeno ukazovalni) odnosi.

Človeška narava pa nosi s seboj svobodno voljo, ki ukazovanja, ponižanja, trpljenja in druge elemente nasilja slabo prenaša. Zato se je nezadovoljstvo v nadaljnjih obdobjih kopičilo tudi po propadu fevdalizma. V absurdnost pa

so te tokove pripeljali veleposestniki in trgovski mešetarji v 19. stoletju. Za popoln konflikt je bilo nato potrebno samo še nekaj liderjev in hujskačev, ki so izkoristili slabe odnose med ljudmi in jih skregali do skrajnosti. Potem niso več iskali pravih vzrokov, ampak so krivdo pripisali poražencu, pa čeprav le-ta ni bil v celoti kriv. Zato ga je bilo treba popolnoma uničiti - ne samo materialno, ampak tudi kulturno in duhovno.

Prav po tej logiki so razbijali cerkve, džamije, najstarejši most in druge narodno-kulturne zgradbe v zadnjih balkanskih spopadih. Vse to zato, ker so ostanki uničevalske miselnosti še vedno globoko zakoreninjene v nas. Tudi polpretekla totalitarna ureditev sveta in v zadnjih letih spreobrnjenega in povečevanega pohoda neokapitalizma se ne da razumeti drugače kot le boj za nadvlado. Vse to počnemo zato, da bi dokazali svojo moč, ko se zgolj ošabno povzpnejo nad druge. Človekoljubna načela v takšnih situacijah nimajo nobene vloge, ali pa so izražena kot najgloblja človeška hinavščina, kar še dodatno povzroča razslojevanje in razdvojevanje ljudi.

Rimska civilizacija in še cela vrsta drugih primerov v zgodovini bi nam lahko služili kot opomin, česa ne bi smeli početi pri načrtovanju mesta. Danes na pojem mesta lahko gledamo tudi širše - na nacionalni ravni, zvezo več držav ali pa na določeni civilizaciji. Ko se množice že začnejo zgrinjati v mesto, se le-ta ureja s svojimi klanovskimi in podzemeljskimi kanali. Nekateri uživajo v svojih zelenih in skrbno ograjenih idiličnih atrijih in jim postane edino zveličaven bog njihov lasten trebuh, večina pa se dobesedno spopada za preživetje. Takšna družba se slej ali prej znajde sredi gladiatorskega in kriminala, kar se ljudem zdi vedno bolj samo po sebi umevno, ko postane to celo način delovanja družbe. Družba postane vedno bolj zaprta, k razpadanju civilizacije pa dodatno pripomorejo "preselevanja ljudstev". Do apokalipse in nekropolis je le še korak...

Jože Miklič

Grosupeljski spomin na drugo tisočletje Novi vek - nove težave

Razvaline gradu deželnega glavarja

vilegijev. Po silovitem kmečkem uporu, ki ga je oblast s silo zatrla, in kljub poznejšim nekaterim prizadevanjem samega deželnega zboru, da bi prinesli med ljudi nekaj svežega veta v zatohli zrak srednjega veka, ta prizadevanja niso bistveno izboljšala socialnih razmerij med ljudmi.

Kljub temu so nekateri začeli z novimi razmišljanji, ki so se uresničevala po kapljicah. Med zelo močnimi osebnostmi tega časa, neposredno povezanih z grosupeljskimi kraji, nedvomno lahko štejemo Primoža Trubarja, ki je bil krščen v Škocjanu in je pred 451 leti napisal prvi dve slovenski knjigi, nato prevajalca "knjige vseh knjig" in protestantskega župnika v Škocjanu, Jurija Dalmatina, ter kranjskega deželnega glavarja in upravnika deželne zakladnice, Jakoba Lamberga iz Boštanj.

Do tedaj veljavni družbeni red je začel razpadati po vseh šivih. Fevdalni oblastniki niso dovolj poskrbeli za obrambo. Nasprotno! Ponekod je prihajalo do velikih trenj, ki pa jih je dedni sovražnik s pridom uporabljal. Kmečki življenj je bil vedno bolj nezadovoljen tudi zaradi splošnega izkoriščanja. Zato so se začeli upirati. "Boj za staro pravdo" pa je poleg političnih pravic od kmetov terjal tudi uvedbo starih davkov in pri-

Od 1525 do 1530 je dežela Kranjska po navedbah deželnih stanov doživela petdeset turških vpadov. Največkrat so prišli po dolini reke Krke, skozi Stično in Višnjo Goro, ali pa skozi Krko, Luče in nato skozi Šmarje proti Ljubljani.

V juliju 1525 so vdrli skozi Kostel in Kočevsko, nato skozi Turjak in nadaljevali svoj roparski pohod proti Igu. Na Turjaku so oblegali grad, a mu niso mogli do živga. Kljub temu so močno oplenili njegovo okolico. Nato so se utaborili v Turmu pri Igu. Divjanje so nadaljevali po mengeški okolici. Ko so izvedeli, da gre nadnje kranjska deželna vojska, so pot obrnili. Spotoma so plenilske pohode uprizarjali v Litiji, Višnji Gori, Žuzemberku, ter se nato skozi Kočevsko in Kostel podali prek Hrvaške v Bosno. Roparsko in morilsko vojsko je zalezoval kranjski deželni poveljnik in jo nato na Hrvaškem z Ivanom Karlovičem porazil pri Volanskem gradu na Hrvaškem. Več tisoč Turkov so pobili, čez štiristo je bilo ranjenih, ostali pa so pobegnili. Rešili so ujetnike, predvsem otroke in ženske, ki so jih Turki navolili po deželi Kranjski.

1535 - Na Kacijanarjev opomin so zoper Turke utrdili Ljubljano in jo preskrbeli s strelivom. Podobno so naredili tudi na nekaterih pomembnejših gradovih, med njimi tudi na Starem gradu nad Čušperkom.

1541 je Erazem Scheyer, gospod iz Soteske pri Novem mestu, dal v zamenjavo opatu Janezu Zieslu dve kmetiji v Zagradcu (zu Sagratz), eno kmetijo na Malem Mlačevem (zu Klein Mlatschach), dve kmetiji na Velikem Mlačevem (zu Gross Mlatschach) in eno kmetijo v Gabrju (Gabriach). Dokument tudi pravi, da je bilo precej pustih in neposeljenih kmetij, ki bi jih bilo moč z lahkoto poseliti.

1549 - Jakob Lamberg, deželni glavar in skrbnik deželne zakladnice (vicedom) si je na mestu nekdanje utrdbe oziroma cesarske hiše zgradil nov grad na Boštanju.

1550 je Primož Trubar napisal prvi slovenski knjigi - Katekizem in Abecedarij. Izdani sta bili v Tübingenu. Pisal je v narečju osrednje Slovenije, kateremu je Grosupeljska kotlina zelo blizu, saj jo je menda v otroštvu spoznaval tudi

pri učenju v šmarnski cerkveni šoli.

Tega leta se je rodil tudi Jacobus Gallus - Jakob Petelin, ki naj bi domoval in ustvarjal nekaj časa tudi v Stični. Umrl je leta 1591.

1551 je opat Neff zamenjal z grofom Jakobom Lambergom dve na neimenovanem kraju ležeči kmetiji za kmetiji v višnjegorskem deželnem sodišču, od katerih je ena ležala pod gradom Boštanj, druga pa v šmarnski župniji. Istega leta je opat zamenjal še dvor v Zgornjih Duplicah pri Polici (by Toplitz) za kmetijo na Blečjem vrhu (in Veldtperg) pri istem kraju.

1557 V Senju se je bila bitka s Turki, kjer je sodeloval stotnik Herbert Turjaški. Ker se v neposrednih spopadih niso mogli srečati s Turki, so napadli vlaško vas in pobijali, požigali in uničevali tako, kot so to delali Turki po slovenskih in hrvaških tleh. V naslednjem spopadu, ko so Turki napadli Slunj, so se vključili v boj tudi grofje Ivan in Nikolaj Frankopan, Ursini Blagaj, Maksimilijan Lamberg in Ivan Khisl.

Jože Miklič

Darilo prijatelju Tonetu Zakrajšku

Pesem je že od nekdaj združevala ljudi. In še vedno velja ta misel – da je prav melodija tista najkrajša pot do srca ljudi.

Tudi v nedeljo, 10. 12. 2000, ob 15. uri nas je na dobrodušnem Miklavževem koncertu v dvorani KS Žalna družila pesem. Zborovsko petje je del našega zgodovinskega in kulturnega izročila, poleg tega pa je tudi večni biser, ki ostaja takšen kot je, v množici spreminjajočih se novih glasbenih vrst.

Glas je eden najlepših izrazov človeka. Ni ga instrumenta na svetu, ki bi imel tolikšne izrazne možnosti kot prav človeški glas. Prav zato se število ljubiteljev zborovske glasbe ne zmanjšuje, pač pa predvsem v zadnjem času spet množično narašča. Zborovsko petje namreč prinaša delček sveta naših prednikov in ga preko ljudske pesmi nosi v prihodnost...

Večkrat se pritožujemo nad slabimi časi. Toda časi so slabi le, če so slabi ljudje. Dobri časi ne padejo z neba. Dobre čase si lahko naredimo sami, vendar ne z denarjem in tehniko, mar-

več s srcem in dobroto. Le dobri ljudje delajo dobre čase: če vlada dobrohotnost, če molči nasilje, če se ljudje imajo radi, če se najde čas za prijazno besedo, če se najde čas za pesem...

Glasba tolažeče sprejme komaj rojenega otroka in pomirja joče pospremi odhajajočega. Med tema dvema točkama pa je naš ves svet, sonce, nebo in zvezde; vse to pa živi v pesmi, ki jo skrivamo v sebi in jo včasih podelimo z drugimi... Šentjurski oktet jih je z nami na mojstrski način podelil vseh pet v zadnjem delu koncerta... pa še kakšno za povrh...

Šentjurski oktet ravno v tem času praznuje svojo 10-letnico delovanja. Ljubiteljsko prepevajo slovenske narodne in umetne pesmi. Pevcu so za koncert pripravili kar nekaj različnih pesmi. V prvem delu so nam jih predstavili pet in poslušalce v prepolini, a sicer slabo akustični dvorani, presenetili s svojo kvaliteto.

Domači moški pevski zbor SAMORASTNIK pod zares prizadevnim vodstvom

Draga Zakrajška, soustvarja dobre čase doma in v okolici. Pri njihovih nastopih velja posebna ekonomija - ekonomija ljubezni. V njej mora človek dati več kot poseduje. Dati mora sama sebe. Začutili smo jih v lepo odpetih petih pesmih. Po njihovem nastopu smo vso pozornost posvetili prijatelju Tonetu Zakrajšku, saj je bil koncert darilo za njegov rojstni dan.

Toni se je pred letom dni ponesrečil v gozdu in postal invalid. Ima zelo močno voljo in se kljub drugačnim razmeram želi popolnoma vključiti v vsakdanje življenje. Za to pa potrebuje našo pomoč. Zdravi smo, hodimo, brez težav se lahko usedemo v avto, ni nam težko priti v prvo nadstropje... Vse to bi Tone rad delal sam. Upamo, da mu bo k temu vsaj delno pripomogla tudi naša skromna pomoč. Direktno na blagajni smo zbrali 541.200,00 sit, ki smo mu jih izročili takoj po koncertu. Med koncertom so mu prizadevni člani Rdečega križa Mlačevo predali 500.000,00 sit, ki so jih zbrali po hišah v KS Mlačevo. Svoj prispevek v višini 100.000,00 sit so mu podarili tudi Samorastniki. Tako predstavniki KS Mlačevo kot tudi KS Žalna so se odrekli sejinam in jih darovali Tonetu.

Morda najlepše, vsekakor pa najdragocenejše darilo Tonetu, pa so bile spodbudne in prepričljive besede prijatelja invalida in dobitnika olimpijske medalje Janeza Roškarja. "Sedaj živim bolj kvalitetno kot prej, ko nisem bil invalid," so besede, ki povedo vse.

Med prijatelji nam je bilo lepo. Naj nas pesem, prijateljstvo in solidarnost povezujejo tudi v novem letu 2001.

Hvaležni prijatelji Rdečega križa Žalna

Utrinki s krvodajalske akcije

Rdeči križ Grosuplje organizira vsako leto krvodajalske akcije na območju občin Grosuplje, Ivančna Gorica in Dobropolje. Letos so akcije potekale v decembru, zato se z utrinki s krvodajalske akcije oglašamo šele sedaj, vendar to ne more zmanjšati vrednosti največji humanitarni akciji - darovanju krvi. Letos je na našem območju darovalo kri 853 krvodajalcev. Veseli smo, da je na odvzem krvi prišlo kar nekaj mladih ljudi, ki so kri darovali prvič, saj izkušeni vemo, da je prvič darovati kri najtežje. Tako, kakor je ugotovil že v enem od prejšnjih prispevkov g. Marjan Šircelj, je lažje darovati denar - odpreš denarnico in daruješ. Če pa se odločiš darovati kri, moraš sprejeti vsaj dva vboda in še delček sebe pušiš na odvzemnem mestu.

Hvala vam za darovano kri; morda hodijo med vami ljudje, ki jim je vaša kri vrnila zdravje ali podaljšala življenje. Krvodajalci, bodite ponosni, da pripadate veliki družini humanih ljudi.

Značke in priznanja, ki jih krvodajalci prejmejo ob jubilejih, so samo majhna pozornost, ki jo namenjamo večkratnim krvodajalcem. Z vsem spoštovanjem, ki

si ga zasluži, pa želim sporočiti vam, dragi bralci, da imamo v svoji sredi rekorderja v darovanju krvi na našem območju. Gospod Marjan Šircelj iz Grosupljega je v decembru prejel značko, priznanje in plaketo za 100-krat darovano kri, ki mu jo je izročil ob priliki skromne slovesnosti župan občine Grosuplje, g. Janez Lesjak. Gospod Šircelj, čestitamo vam, se vam zahvaljujemo ter vam sporočamo, da smo ponosni, da med nami živi človek - velik humanist.

Vsekakor so krvodajalci deležni premajhne pozornosti s strani širše družbe, kar opozarja na potrebo, da se krvodajalstvo uvrsti med socialne in humane vrednote slovenske družbe, ki oblikujejo slovensko nacionalno identiteto in slovenski značaj. Tudi v letu 2001 bomo organizirali krvodajalske akcije in vas vabimo že sedaj, da se jih udeležite. Enodnevna krvodajalska akcija bo v ponedeljek 7. maja v Ivančni Gorici za celo območje. Štiridnevna krvodajalska akcija bo letos prej kakor lansko leto - od 10. do 13. septembra.

Hvala vsem za darovano kri.

OBMOČNO ZDRUŽENJE RDEČEGA KRIŽA GROSUPLJE

Črna kronika - policija svetuje

JAVNI RED IN MIR

Policijska postaja Grosuplje je decembra 2000 in januarja 2001 na območju občine Grosuplje obravnavala 28 kršitev zoper javni red in mir. Od tega je bilo 21 kršitev storjenih v zasebnih prostorih, 7 pa na javnem kraju. Razlogi za omenjene kršitve so zelo različni: od družinskih do sosedskih preprirov in pijančevanja ter preglasne glasbe tako v zasebnih kot gostinskih prostorih. Prav tako je bilo več kršitev zaradi novoletnih praznikov. Zoper vse kršitelje represivno ukrepamo, če drugače ni mogoče vzpostaviti javnega reda in miru, odredimo zoper kršitelja tudi pridržanje. Prav tako zoper lastnike gostinskih lokalov, ki prekoračujejo obratovalni čas, represivno ukrepamo, enako se zgodi tistim, ki strežejo alkoholne pijače že pijanim osebam oziroma mladoletnim osebam.

KAZNIVA DEJANJA

Obravnavali smo 46 različnih kaznivih dejanj, ki so bila storjena na celotnem območju občine Grosuplje. Najpogostejša so kazniva dejanja tatvin, vlomov in poškodovanja tuje stvari. Vlomni so najpogostejše izvršeni v nočnem času, predvsem v zgodnjih jutranjih urah. Še vedno beležimo vlomne v osebne avtomobile na območju občine Grosuplje in to predvsem v bližini gostinskih lokalov in v poznih nočnih urah na parkirnih prostorih, ki niso osvetljeni. Pogosto pripomorejo k temu sami lastniki osebnih avtomobilov, saj brezbržno puščajo vrednejše

Pri božičnem obdarovanju

šestdesetih varovancev Rdečega križa Žalna (nad 80 let, bolnih in invalidnih) so sodelovali: Pekarna Grosuplje, ga. Drobniak iz Žalne, g. Ludvik Kovačič iz Grosuplje, G-M&M Grosuplje, Računovodski servis iz Zagradca, ga. Zdenka Javornik iz Žalne, ga. Alenka Klarič iz Žalne, MARGOP iz Luč, ga. Tosja Kocjančič iz Ivančne Gorice, g. Grum iz Plešivica in g. Milan Skubic iz Žalne. Vsem se iskreno zahvaljujemo.

Prijatelji Rdečega križa Žalna

stvari v avtomobilih na vidnih mestih, dogaja pa se tudi, da pustijo osebno vozilo odklenjeno. Iz osebnih vozil storilci kradejo predvsem takšne stvari, ki se dajo potem prodati, ali pa denar. Zato voznikom predlagamo, da svoja vozila parkirajo na vidnih in osvetljenih mestih prav tako pa lahko kdaj sami ali kdo drug pogleda, kaj se dogaja z njihovim vozilom. Beležimo tudi vlomne v hiše in vikende na območju Grosupljega in Police, kjer vlomilci kradejo vse, kar je vredno. Če opazite kakšno osebo, ki se sprehaja po parkirnem prostoru ter pogleduje v vozila oziroma se na kakšen drug način vede sumljivo, to nemudoma sporočite policiji ter si zapomnite čim bolj podroben opis osebe ter morebitno prevozno sredstvo, s katerim se je osumljeni odpeljal.

Vsi občani, ki bi karkoli vedeli o

kakšnem kaznivem dejanju ali prometni nesreči ali če bi opazili storilce na delu oziroma begu, to sporočite na policijsko postajo Grosuplje ali na telefon št. 113. Vsaka informacija, ki bi kakorkoli pripomogla k izsleditvi storilca je dobrodošla, prav tako pa bomo z boljšim sodelovanjem med policijo in lokalno skupnostjo-občani dosegli, da se bodo varnostne razmere izboljšale, hkrati s tem pa tudi varnostno počutje občanov.

PROMETNA VARNOST

Opravili smo tudi ogled 42 prometnih nesreč z materialno škodo in telesnimi poškodbami. Največ prometnih nesreč se še vedno pripeti zaradi neprilagojene hitrosti voznikov, ki ne upoštevajo omejitev hitrosti. Pri teh prometnih nesrečah so posledice najhujše. Drugi najpogostejši vzroki za prometne nesreče

so še vedno napačna stran in smer vožnje, izsiljevanje prednosti in neustrezna varnostna razdalja. Največ prometnih nesreč se zgodi v času, ko občani hodijo v službo in domov ter ob slabih vremenskih razmerah. Pogoste so tudi prometne nesreče na parkirnih prostorih, kjer vozniki pri premiku z vozilom niso dovolj pozorni pri vzratni vožnji. Največ prometnih nesreč se zgodi v samem naselju Grosuplje ter na regionalni cesti št. 646 in na avtomobilski cesti. Policijska postaja Grosuplje vsakodnevno izvaja poostreni nadzor nad cestnim prometom na celotnem območju občine Grosuplje, posebno pozornost pa posvečamo kontroli hitrosti, seveda pa

ostalih kršitev ne zanemarjamo.

V mesecu februarju bo policijska postaja Grosuplje izvajala kontrolo hitrosti z lastnim radarjem na celotnem območju občine Grosuplje, predvsem pa na odsekah cest, kjer se dogajajo prometne nesreče oziroma tam, kjer so prekoračitve hitrosti največje in najbolj pogoste. Vozniki naj vozijo v skladu s cestno-prometnimi predpisi ter prilagodijo hitrost vožnje vremenskim razmeram ter ostalim trenutnim dejavnikom, ki kakorkoli vplivajo na potek prometa. Tako bodo pripomogli k boljši prometni varnosti in predvsem k manjšemu številu prometnih nesreč.

Policijska postaja Grosuplje

Ob smrti drage žene, mame, babice in sestre

FRANČIŠKE ZUPANČIČ

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in znanecem, ki ste jo spremili na zadnji poti, darovali sveče in prelepo cvetje, vsem, ki ste sočustvovali z nami in nam pisno ali osebno izrekli sožalje.

Zahvaljujemo se dr. Barbari Sraka in dr. Fani Grabljevec, patronažni sestri ge. Žitnik in še posebej dr. Vojki Gorjup, ki je z uspešno operacijo srca dragi pokojnici podaljšala življenje.

Lepa hvala g. kaplanu za opravljen obred ter pevskeemu zboru Samorastnik in trobentaču iz Žalne.

Iskrena hvala sosedama Mariji Kralj in Ani Bučar ter Fani Kralj za vso pomoč.

Vsi njeni

Ko dragega očeta izgubiš, se zaveš, koliko je bilo ljubezni, koliko neizgovorjenih besed...

Ob boleči izgubi našega dragega očeta, dedka in brata

CIRILA REBOLJA

se iskreno zahvaljujemo vsem sosedom, vaščanom ter vsem sorodnikom, znanecem, prijateljem, sodelavcem in sodelavkam tovarne Motvoz in platno in VELE d.d. Zahvaljujemo se vsem, ki ste z nami sočustvovali, nam izrekli sožalje, darovali cvetje, sveče, darovali za svete maše in za potrebe cerkve. Še posebej se zahvaljujemo vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Posebno zahvalo smo dolžni dr. Merviču za lajšanje bolečin, medicinski sestri Franciški Škerjanc in patronažni sestri Nuši Omahen, za vso pomoč v času njegove težke bolezni, gospodu župniku za lepo opravljen obred in pevcem pevskega zbora Dobropolje. Zahvaljujemo se tudi članom Zveze borcev, še posebej gospodu Lesjaku za izrečene zadnje poslovilne besede in članom upokojencev za izrečeno sožalje in darovano cvetje. Iskrena hvala gospodu Ivanu Zupančiču za zaigrano Tišino.

Še enkrat iskrena hvala vsem in vsakemu posebej, ki ste na kakršenkoli način počastili njegov spomin in nam v težkih trenutkih stali ob strani. Poizkušali ste nam lajšati bolečino, a vendar bolečina nam ostaja ob spoznanju, da smo ostali sami...

Ostaja nam svetel spomin na našega ata...

Vsi njegovi

IN MEMORIAM...

MARIO TURK
20.02.2000 - 20.02.2001

Minilo je leto, kar nisi več z nami - a tvoj prerani odhod nam je v srcih zapustil toliko bolečine in žalosti. Rane za teboj so globoke, resnica pretežka in žalost večna.

Dragi naš sin - naj te v tišini večnega miru spremlja vsa naša ljubezen, vse misli in molitev.

Hvala vsem, ki obiskujete Njegov Tihi dom.

mama Durda, oče Zvone in brat Roman

DOBRODELNOSTI IN SPOMINI

Ob boleči izgubi žene in mamice
STANKE ŠKRJANEC
iz Vel. Stare vasi

se iskreno zahvaljujemo vsem prijateljem in prijateljicam, njenim sodelavcem Intereurope, učencem in učiteljem 7 b. razreda O.Š. Brinje, SAŠ 3 p. Ljubljana, vaščanom, domačinom iz otroštva, družbi Mizarstvo Grosuplje, B&D, sodišču, sorodnikom in vsem, ki ste se od nje poslovili k zadnjemu počitku.

Hvala vsem, ki ste ji ob kruti boleznii stali ob strani.

Najlepša hvala dr. Lahajnarju in patru Marku iz Onkološkega inštituta. Zahvala župnikom in pevcem za lepo opravljen obred, g. Rudiju za lepe besede ob slovesu.

Hvala vsem, ki se jo boste spominjali in ste jo imeli radi.

njeni: Bojan, Sandi, Rok.

V 97. letu starosti je umrl naš oče

ALOJZ VIDIC,
Kavčev ata s Police 5

Pokopali smo ga v nedeljo, 4. februarja na pokopališču pri farni cerkvi sv. Jakoba na Polici.

Ob njegovi smrti se zahvaljujemo sorodnikom, vaščanom in zlasti sosedom, ki so mu z obiski lajšali nelahko starost. Posebej se zahvaljujemo ge. Micki Zihel, ki mu je bila vsa leta nadvse dobra sosedka. Za zdravljenje, pomoč in skrb med boleznijo se zahvaljujemo zdravnikom dr. Golobu, dr. Meršetovi, patronažni službi Zdravstvenega doma Grosuplje, posebno ge. Klavdiji Kastelic. Lepa hvala župniku g. Antonu Pahuljetu za pogrebni obred in tolažeče besede slovesa, pevcem Šentjurskega okteta za zapete pesmi, pevskega zboru župnije Polica za lepo mašno petje ter g. Emilu Kovačcu za zaigrano Tišino. Hvala vaščanom, prijateljem in znanecem, ki so ga pospremili na njegovi zadnji poti in nam stali ob strani ob bolečem slovesu.

Žaljuči sinovi in hčere z družinami:
Lojze, Joži, Matevž, Janez, Cilka in Ani.

V visoki starosti 93 let nas je 14. 12. 2000 zapustil
mož, oče, ded, praded, brat in stric

JOŽE REMIC
iz Št. Jurija 98

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in prijateljem, ki ste bili z nami v teh težkih trenutkih. Hvala za cvetje, sveče, maše in dar cerkvi.

Zahvala župniku, g. Antonu Hostniku za prelep pogrebni obred. Hvala Prostovoljnemu gasilskemu društvu Št. Jurij za organizacijo pogreba. Zahvala Šentjurskemu oktetu za zapete žalostinke in Ivanu Zupančiču za zaigrano Tišino.

Hvala Jožetu Dremlju, Vinku Kobilici in Slavku Kaduncu za ganljive besede slovesa.

Zahvala praporščakom, ZZB Št. Jurij, Grosuplje, Šmarje - Sapa in Škofljica ter nosilcu zastave KS Št. Jurij.

Zahvaljujemo se patronažni sestri Jani za pomoč na domu. Hvala tudi Jožetu Mehletu za postrežbo v gasilskem domu.

Še enkrat hvala vsem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na zadnji poti, se ga spominjali in imeli radi.

Vsi njegovi

Naša življenja so kot sončeva pot.
V najtemnejšem trenutku se obeta nov dan.

Ob nepričakovani in boleči izgubi našega dragega
PETRA ZAJCA - JELKOTA
iz Šmarja-Sapa

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, dobrim sosedom in znanecem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti v prerani grob. Hvala vsem za tople besede izražene sožalja, prijateljski stisk roke, darovano cvetje, sveče in pomoč.

Posebej se zahvaljujemo g. župniku za lep poslovinni obred in pevcem Kulturnega društva Šmarje. Topla zahvala velja tudi govornikom, g. Kastelicu in g. Marnu, za lepe poslovinne besede ob grobu. Hvala tudi gasilcem PGD Šmarje-Sapa in ZLSD OO Grosuplje.

Za neizmerno pomoč se zahvaljujemo Zvonki, družinam Deržič, Marinšek in Pucihar. Hvala vsem in vsakemu posebej, ki ste ga imeli radi in se ga boste spominjali.

Vsi njegovi

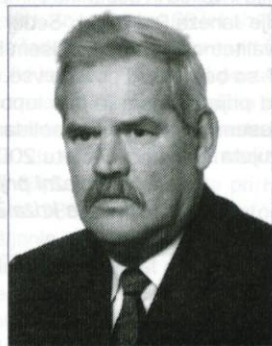
Tiho, kot je živel, nas je zapustil

FRANC LAJEVEC,
partizansko
imenovan Kovač.

Ob tej boleči izgubi bi se iskreno zahvalili vsem, ki ste ga pospremili na zadnji poti in se od njega poslovili s cvetjem ter svečami. Hvala nosilcem praporjev, hvala za ganljive besede gospodu Petriču, gospodu Smoleju ter županu občine Litija - gospodu Kaplji. Prisrčna hvala ženskem pevskemu zboru Lastovke za lepo zapete pesmi. Iskrena hvala članom kluba Maksa Perca ter Streleskemu društvu iz Grosuplje.

Še enkrat hvala tudi vsem, ki ste se prišli pokloniti njegovemu spominu, ter vsem vam, ki ste ob tej izgubi izrazili sožalje.

Žena Joža
ter ostalo sorodstvo

Ob boleči izgubi mojega
dragega moža, brata in strica

JOŽETA KOZLEVCARJA
iz Grosuplje

se iskreno zahvaljujem vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom, znanecem in bivšim sodelavcem INDOS-a. Zahvaljujem se tudi tistim, ki ste z mano sočustvovali, izrekli pisno in ustno sožalje, darovali cvetje, sveče, za sv. maše ter darove za cerkev.

Hvala vsem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na zadnji poti. Posebna zahvala zdravstvenemu osebju za trud in pomoč v najtežjem trenutku ter nečaku p. Benu Lavrihu za prelep cerkveni obred.

Še nekrat hvala vsem in vsakemu posebej

žalujoča žena Pavla

Center za socialno delo
Grosuplje, Taborska cesta 13

NOVE TELEFONSKE ŠTEVILKE

TAJNIŠTVO	781-80-50
FAX	786-16-01
DIREKTOR	781-80-59
OTROŠKI DODATEK	781-80-53
DRUŽINSKI PREJEMKI	781-80-58
(porodniški dopust, starševski dodatek, oprema za novorojenca)	
pomoč družini na domu	781-80-60
prva socialna pomoč	
ponedeljek	781-80-61
torek	781-80-61
sreda	781-80-62
četrtek	781-80-61
petek	781-80-62

Življenje se meri po delih,
ne po dnevih.
/Metastasio/

Ob smrti naše drage

MARJETE BOH,
rojene Ceglar

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, znanecem, sodelavcem, prijateljem in sosedom, ki ste sočustvovali z nami, nam izrekli sožalje, darovali cvetje, sveče, za maše in za cerkev. Posebej se zahvaljujemo župnikom g. Kastelicu, g. Šuštarju in opatu Nadrahu za lepo opravljen obred in tolažilne besede. Hvala g. Grozniku za poslovinne besede, ki jih je izrekel v imenu številnih navzočih sošolcev.

Zahvaljujemo se vsem, ki ste nam bili v oporo v najtežjih trenutkih, še posebej ge. Majdi. Iskrena hvala tudi ge. Fani Kralj in ge. Angelci Trontelj za njuno nenadomestljivo pomoč.

Hvala vsem, ki ste jo imeli radi in jo pospremili na zadnji poti.

Vsi njeni

Ob izgubi našega dragega moža,
očeta in dedija

VINKA GOSAKA
iz Gatine

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom in dobrim sosedom, ki ste bili z nami v težkih trenutkih in ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti. Hvala vsem, ki ste nam izrekli ustna in pisna sožalja. Hvala za darovano cvetje, sveče, darove za svete maše in cerkev.

Zahvaljujemo se tudi dr. Fani Grabljevec - Miklavčič. Hvala g. župniku za lepo opravljen obred ter pevskega zboru Samorastnik iz Žalne. Posebna hvala gasilcem, ki so ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti. Hvala predsedniku Vinku Trontlju za poslovinne besede in gospodu za zaigrano Tišino.

Vsem in vsakemu posebej še enkrat hvala.

Žaljuči vsi njegovi.

Življenje - to niso dnevi, ki so minili,
temveč dnevi, ki smo si jih zapomnili.
(Pjotr A. Pavlenk)

Ob boleči izgubi dragega moža,
očeta, dedka in brata

JOŽETA NOVAKA
iz Ponove vasi

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, sosedom in vsem, ki ste sočustvovali z nami in nam v težkih trenutkih stali ob strani, darovali cvetje in sveče ter ga pospremili na zadnji poti.

Posebno se zahvaljujemo doc. dr. Alojzu Pleskoviču, dr. Barbari Merše, članom PGD Ponova vas, g. župniku Antonu Hostniku za lepo opravljen obred ter Šentjurskemu oktetu za lepo petje.

Vsi njegovi

Ob smrti dragega moža, brata,
strica in svaka

JOŽETA PERMETA
po domače
ČELIGAJEVEGA

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in sosedom, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti, mu podarili cvetje in sveče, darovali za cerkev, nam izrekli sožalje in sočustvovali z nami.

Posebej se zahvaljujemo dr. Golobu, dr. Gričarju, dr. Kaplanovi in dr. Vukeličevi za njihovo požrtvovalnost in skrb.

Hvaležni smo za vse prijazne in tople besede g. župnika, za lep poslovinni govor g. Ivana Vovka v imenu gasilcev Sp. Slivnica in ostalih društev, žalskim pevcem za lepo petje ter g. Grebencu za zaigrano Tišino.

Od srca hvala vsem, ki ste se poklonili njegovemu spominu.

Vsi njegovi
Sp. Slivnica, Grosuplje, Lavrica, Ig

PLANINSKO DRUŠTVO GROSUPLJE

vabi na IZLETE

Na Golici, foto: Marjan Trobec

24. 02.	DOVŠKA BABA 1891 M DOVJE, DOVŠKA BABA VODI: MARTIN OBLAK TEL. 7873-695	SREDNJE ZAHTEVNA TURA TURNI SMUK	6 UR
MAREC			
03. 03.	JURČIČEVA POT VIŠNJA GORA, POLŽEVO, MULJAVA, IVANČNA GORICA VODI: ZAJC VERA, TEL. 7863-173	LAHKA DRUŽINSKA TURA	5 UR
17. 03.	SNEŽNIK 1769 M SVIŠČAKI, SNEŽNIK VODI: SINJUR IZTOK TEL. 772-056	LAHKA ZIMSKA TURA ZIMSKA OPREMA AVTOBUS	6 UR
25. 03.	POREZEN 1630 M PETROVO BRDO, POREZEN VODI: MIRO PAVIČ	LAHKA ZIMSKA TURA ZIMSKA OPREMA AVTOBUS	6 UR
APRIL			
07. 04.	KREDARICA, TRIGLAV 2864 M	ZELO ZAHTEVNA ZIMSKA TURA	8 UR
08. 04.	KRMA, KREDARICA, TRIGLAV, KRMA VODI: OBLAK MIHA, TEL. 7873-695	TURNI SMUK POPOLNA ZIMSKA OPREMA	8 UR
21. 04.	ČRNO JEZERO, KOMNA 1520 M SAVICA, KOMARČA, ČRNO JEZERO, KOMNA VODI: MOMČILOVIČ JOŽE TEL. 7863-469	LAHKA TURA ZIMSKA OPREMA AVTOBUS	6 UR

ZA VSE IZLETE SE JE POTREBNO PREDHODNO PRIJAVITI PRI VODNIKU. OB PRIJAVI JE POTREBNO PLAČATI STROŠKE PREVOZA, KI GA ORGANIZIRA VODNIK. V PRIMERU SLABEGA VREMENA LAHKO VODNIK IZVEDE REZERVNI PROGRAM ALI IZLET ODPOVE. PRIJAVE, KJER JE PREDVIDEN AVTOBUSNI PREVOZ MORAJO BITI ODDANE NAJMANJ 14 DNI PRED IZLETOM SKUPAJ S PLAČILOM STROŠKOV.

OBVEŠČAMO VAS, DA BOMO V PRIMERU VEČJEGA ZANIMANJA, ORGANIZIRALI TUDI PLANINSKI TABOR /PRE-

DVIDOMA NA PLANINI JEZERO/. PRIJAVE BOMO ZBIRALI DO 15. APRILA

VODNIKI BOMO ORGANIZIRALI TUDI ZAHTEVNEJŠE PLEZALNE TURE IN TURE PO BREZPOTJU. ZA TE IZLETE SE BOMO DOGOVORILI NA ČLANSKIH SESTANKIH, KI BODO TUDI V LETU 2001 VSAK PONEDELJEK OB 20. URI V DRUŠTVENIH PROSTORIH NA ADAMIČEVI 51 TO JE V STAVBI INSTALACIJE GROSUPLJE.

ČLANI LAHKO PRESKUŠATE SVOJE SPOSOBNOSTI TUDI NA NOVI UMETNI PLEZALNI STENI V TELOVADNICI OŠ

BRINJE. ZA PLEZANJE SE JE POTREBNO PREDHODNO PRIJAVITI IN KUPITI PLEZALNI KARTON. PRIJAVITE SE LAHKO TUDI NA TEČAJ ŠPORTNEGA PLEZANJA NA KATEREM PRIDOBITE NAZIV "ŠPORTNI PLEZALEC"

VSE PODROBNE INFORMACIJE SO VAM NA VOLJO TUDI NA TEL. ŠT 786 31 73 IN 041 696 940

ODLOČITE SE ZA PRIJETNO IN VARNO POTEKANJE PO GORAH POD VODSTVOM VODNIKOV DRUŠTVA.

UO PD GROSUPLJE

Kolesarska inventura 2000

Minilo je leto in čas je, da pogledamo nazaj, na prehojeno, bolj rečeno prevoženo pot. V letu 2000 je Kolesarsko društvo Grosuplje doživelo preporod. Novo vodstvo je v preteklem letu obudilo društveno dejavnost, pritegnilo k delovanju nove in aktiviralo stare člane ter pripravilo kar nekaj odmevnih kolesarskih akcij in prireditev. Kmalu na začetku leta je bil izveden družinski kolesarski izlet v Dobrepolje. Na kolesa nam je uspelo spraviti 82 kolesarjev v starosti od 6 do 60 let. Naslednji je bil izlet po Rimski cesti. Lepote naše bližnje okolice je spoznavalo okoli 40 udeležencev. Obiskovali smo maratone po Sloveniji in tujini. Tako smo prekosarili maraton Krka, belokranjsko vigrad, maraton češenj, maraton Franja, Rudijev memorial, vzpon na Mangart, juriš na Vrščič, avstrijski maraton Wildon in grosupeljsko Špico. Dobro so bila obiskovana tudi sredina klubska kolesarska srečanja, s povprečno

udeležbo 8 kolesarjev. Največja in najodmevnejša lanskoletna prireditev pa je bila prav gotovo celoletna prireditev Vzpon na Vrh nad Višnjo Goro. 320 udeležencev je od maja pa do septembra premagovalo vzpetino in jo skupaj premagalo več kot 4000 krat. Seveda pa ni ostalo samo pri gonjenju pedalov. Aktivnosti smo obudili tudi v družabnem delu delovanja društva. Pripravili smo kolesarski piknik in prednovoletno kolesarsko zabavo.

Navedeno nam govori, da se je organizirano kolesarsko druženje glede na prejšnja leta premaknilo z mrtve točke. Zato pozivam vse, ki bi želeli z nami nadaljevati na novo začeto pot, da se nam pridružite. Vse informacije o delovanju kluba in o možnosti včlanitve dobite pri predsedniku društva gospodu Blažu na tel. 041 449 252 ali pa v trgovini Šprinter, Pod gozdom c. IV/20 v Grosupljem.
KD Grosuplje, Andrej Jerman

Shotokan karate klub Grosuplje

je pričel delovati septembra leta 2000, kot sekcija Shotokan karate kluba Extrem - Slovenske novice, od 1. decembra 2000 pa kot samostojen klub. Že od vsega začetka potekajo treningi vsak dan v mali telovadnici na OŠ Louis Adamič pod vodstvom trenerja Esada Bogaljeviča, predsednik kluba pa je dr. Saša Trampuž. Treningi se odvijajo ločeno glede na starost udeležencev in nivo znanja, dvakrat tedensko pa so tudi dodatni treningi za borbe in kate. Od 90 članov, kolikor jih je trenutno v klubu, jih je več kot

polovica iz vrst osnovnošolcev. V naših vrstah imamo tudi že sedemkratnega državnega prvaka v borbah in katah ter 10 perspektivnih mladih karateistov.

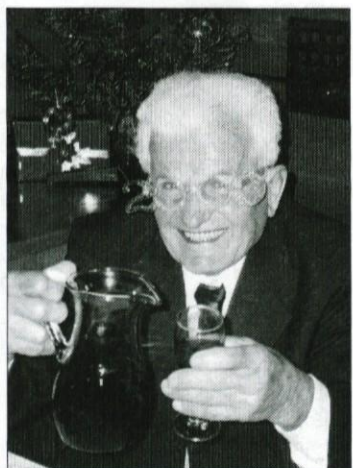
Zadnji mesec lanskega leta smo se udeležili medklubske tekme za dečke in deklice, kjer smo pobrali vsa prva mesta v kategorijah, kjer so nastopili naši tekmovalci. V januarju smo imeli vpis za nove člane in pa izpit za višje pasove. V drugi polovici februarja pa bomo v sodelovanju s Karate zvezo Slovenije in Olimpijskim komitejem Slovenije organizirali podelitev pokalov za skupne zmagovalce v tekmah za "Pokal Slovenije 2000".

Za Shotokan karate klub Grosuplje - Uroš Perme

In memoriam Hribski Lojz - Štrafjnik

(* 9. aprila 1916 † 22. januarja 2001)

Alojz Antončič, tretji sin Hribskega Špana, je bil znan po vaseh zgornje Temeniške doline, med Primskovčani in po okoliških vaseh, med Dobovci in tja do Dobriča, med prebivalci Krške vasi in v njihovi okolici, med Medvedjekom in Stehanom in po vaseh Grosupeljske kotline ter njenega hribo-

vskega zaledja. Garač, znajdljiv, robato širokosrčen, mož besede in mož šale, človek, ki je ljubil življenje, žene in zemljo. Dolenjec, kakršnega sta poznala François Rabelais in Romain Rolland.

Pri Španovih na Hribu v Malih Dolah so imeli osem otrok: štiri fante, štiri punce. Lojz je bil peti. Ko jim je umrl oče, je bil star 7 let, ko jim je umrla mama, jih je imel 18. Vsi fantje so naredili kmetijsko šolo na Grmu, vsa dekleta so končala gospodinjsko šolo.

Zemlje so imeli v enem kosu 42 ha, in to okrog hiše. Drugih kosov je bilo za 8 ha, med njimi vinograd pri Primskovem. Imeli so mlin, žago, sušilnico sadja, motorno mlatilnico pa 20 krav, 50 prašičev, tri pare konj, plemenskega žrebca, bika, merjasca. Imeli so svojega malnarja, zotlarja, žnedarja ter po deset in več delavcev. Pri kosilu je razen domačih redno sedelo po 15 ljudi. Sejali so žita vseh vrst: pšenico, rž, ječmen, oves, koruzo, proso, gojili krompir, lan, kimel. Ko so minila leta gospodarske krize, je prišla vojna. Lojz

je bil prisilno najprej tri mesece partizan, nato dva meseca domobranec, potem pa se je 13 mesecev na domačem Hribu skrival. Ni hotel ubijati. Po kratkem preiskovalnem zaporu v Novem mestu se je v svobodi vrnil na izropano domačijo in skupaj z domačimi začel znova.

Zaradi agrarnega maksimuma so Hribskim vzeli 15 ha. Da bi jih strli, so jim nabijali obvezne oddaje: globoko pod ceno so morali državi prodati zita, krompirja, telet, prašičev, kokoši, masti, jajc ... Silili so jih v zadruge, vendar so se Hribski znali izgovoriti, da že imajo svojo, saj so posestvo na papirju razdelili na sedem delov. Potem so prišla leta visokih davkov. Ampak Hribski so v okornem planskem gospodarstvu znali odkriti tržne niše. Če ni šlo drugače, so iz krompirja kuhali žganje, seveda skrivaj, ki je imelo dobro ceno, in z izkupičkom poplačali davke.

Od leta 1950 dalje je bil, zagnan kmet, tri leta poslanec v okrajnem odboru Trebnje. Leta 1953 se je oženil z Ivanko Maver, Graško iz Krške vasi. Bila je učiteljica, zato ju je v Crikvenici poročil njegov stric duhovnik.

Lojz je bil prepričan, da bo prevzel Hribski grunt, toda hišni parlament je za gospodarja izbral najmlajšega. Do-

mači so se bali, da ne bi Lojz za vino in ženske zagonil grunta. Odločitev mu je povedal malnar.

Lojz je prizadet leta 1959 kupil Štrafjnikov grunt na Grosupljem in za novo okolje postal Štrafjnik, v srcu pa je ohranil rodni Hrib. Za 13 ha zemlje, hišo in gospodarska poslopja je plačal 3 400 000, ceno 400 konj. 18. marca je 22 parov konj pripeljalo njega in ženo in dve hčeri ter njegovo premično premoženje: 1 kobilu, 2 junca, 1 kravo, 1 telico, 1 prašiča, kure, mrvo, slamo, orodje, les ter denarja za pol grunta. Drugo polovico se je obvezal izplačati v enem letu. Vozniki so peljali tudi dva soda vina. Ker so, bratje Miklavža Breugnona, do Stehana prvega že osušili, so praznega tamkaj strkljali med smrečice, da bi ga nazaj grede pobrali.

Lojz je obnavljal zapuščen grunt, gojil 14 goved in na leto po dvakrat osem prašičev, predvsem pa je služil s konji, pozneje s traktorjem. Vozil je les, pesek, premog. Čez eno leto je zbolel: limfni rak na vratu. Domačijo je z oporoko razdelil - obema hčerama in ženi, četrto četino pa je, za vsak primer, pustil sebi. Bil je operiran - in nato živel, delal in pel še 40 let!

Ko je hči dobila študentsko

Prešernovo, je bil na podelitvi - srečen in ponosen. Doma jo je, vdovec, sprejel s prtičkom na mizi in z dvema kozarcema. Potem sta sedela in besedovala. Ob zori pa sta skupaj odšla v štalo, saj krave za Prešernovo niso vedele. Lojz je bil nabit z življenjskim elanom, delaven, odločen, širok po dejanjih in v srcu, njegova beseda je znala biti groba, toda nikoli žaljiva. Srce je nosil na dlani, zato je imel rad iskrene in poštene ljudi, vendar si je vsako njegovo prijateljstvo moral zaslužiti.

Bil je član gasilskega društva. Za njegov center je odstopil polovico zemljišča. In bil je član Društva prijateljev Svete dežele. Vodi ga njegov nečak, franciškan p. Peter Lavrih.

Trinštirideset let je bil Hribski in eno leto manj je bil Štrafjnik. Lanski milenium je pričakal pri Štorovčanu. Po napolitnici je najprej zaplesal s hčerjo, nato s stevardeso. S hčerjo je snoval načrte o razvoju Hriba ter obnovi Štrafnikove domačije. Pokopalo ga je, ovna, srce, v ponedeljek, ko se delo začinja.

Jakob Müller

Športniki leta 2000

Podelitev priznanj za najboljše športnike leta gotovo sodi med enega najbolj svečanih trenutkov prazničnega decembra. Za grosupelske športnike je bilo leto 2000 zelo uspešno. Zaradi izjemnih dosežkov na občinskih, državnih in mednarodnih tekmovanjih je imela Zveza športnih organizacij precej težko delo, saj so morali izbrati najboljšega med odličnimi.

Prireditve je spretno vodil in povezoval g. Slobodan, priznanja so podeljevali g. župan Janez Lesjak, g. Božo Starešinič in g. Andrej Cevc. Za športno ozračje so poskrbeli člani Shotokan karate kluba Grosuplje, Ženski pevski zbor Grosuplje in učenci glasbene šole Grosuplje pa so kulturno prireditve še dodatno popestrili. Po koncu uradnega dela so nagradenci in ostali obiskovalci poklepečali ob prigrizku, ki sta ga pripravila Društvo Explorik in Društvo podeželskih žena Sončnica. Priznanja so prejeli:

TINA AMBROŽ – najboljša športnica, kategorija dekleta, l. 84 - šolski šport
BORIS JERŠIN – najboljši športnik, kategorija fantje, l. 84 - šolski šport
MATEJ GODEC – član Atletskega kluba Špela
GREGOR VERBAJS - član Smučarskega skakalnega kluba Račna
OŠ BRINJE - najboljša ekipa v kategoriji šolskega športa
EKIPA MLADINCEV KOŠARKAŠKEGA KLUBA GROSUPLJE

Tjaša Šeme – članica Športno ritmične gimnastike Narodni dom, je na državnem prvenstvu v ŠRG dosegla 3. mesto in se pripravlja na evropsko prvenstvo, ki bo junija v Ženevi.

Zlato priznanje za 40-letno neprekinjeno delo prejme:
ROKOMETNI KLUB GROSUPLJE
 Srebrno priznanje za 20-letno delo na področju športa prejmejo:
STANKO LUNAR – član Nogometnega kluba Grosuplje
JOŽE HRIBAR – član Rokometnega kluba Grosuplje
ANDREJ CULJKAR – član Strelskega društva Grosuplje
 Bronasto priznanje za 10-letno delo na področju športa prejmejo:
MARJAN TRAVNIK – član Košarkaškega kluba Kaja
ALAIN VIDMAR – član Strelskega društva Grosuplje
MARKO STROJAN – član Rokometnega kluba Grosuplje

Marko Strojan – Človek, v katerem se ljubezen do športa in poklic združujeta. Aktivno igra rokolet v Rokometnem klubu Grosuplje, že 10 let pa vztrajno vzgaja tudi nove generacije rokoletašev.

Prvaki občinskih in medobčinskih rekreativnih tekmovanj:
MALI NOGOMET
 1. mesto: ekipa OKREPČEVALNICA SESKO RAČNA
 2. mesto: ekipa DON YUAN – PIK 7.
 3. mesto: ekipa STREET
KOŠARKA TROJKE
 1. mesto: ekipa KOVINASTROJ GASTRONOM

Gregor Podržaj – Med drugimi uspehi je bil tudi državni ekipni prvak, uvrščen v B skalarno reprezentanco Slovenije, osvojil točke v B svetovnem pokalu ter kot predskakalec v Planici dosegel neuradni dolenski rekord 178 m.

Posebna priznanja za dosežene uspehe na področju športa v letu 2000 prejmejo:

JANEZ ROŠKAR – član Društva paraplegikov
ANA IN MARKO SREBRNIČ – člana Šahovskega kluba Nova Gorica
GREGOR PODRŽAJ – član Skakalnega kluba Ilirija Ljubljana
TJAŠA ŠEME – članica Športno ritmične gimnastike Narodni dom
MARKO ŠKRJANEC – član TK Grosuplje in TK Slovan
FRANCI PEVEC IN MOJCA ŠEME – člana Plesnega kluba M iz Ljubljane
ANDRAŽ REPAR – član Rokometnega kluba Grosuplje
ŽELJKO MOIČEVIČ – član Strelskega društva Grosuplje
TOMAŽ ARTAČ – član Strelskega društva Grosuplje

Franci Pevec in Mojca Šeme – Na svetovnem pokalu v Mariboru sta osvojila 24. mesto.

2. mesto: ekipa GORENJE TIKI
 3. mesto: ekipa ŠMARJE BULLS
NAMIZNI TENIS
 1. mesto: ekipa ŠMARJE SAP MLADI
 2. mesto: ekipa ŠMARJE SAP VETERANI
 3. mesto: ekipa KOMUNALNE GRADNJE GROSUPLJE - KRKA
BALINANJE
 1. mesto: ekipa GIBO
 2. mesto: ekipa PEKARNA GROSUPLJE.
ODBOJKA (ženske)
 1. mesto: ekipa ŠPORTNEGA DRUŠTVA GRČA
 2. mesto: ekipa ŠPORTNEGA DRUŠTVA DOBREPOLJE
 3. mesto: ekipa MRAVLJICE
ODBOJKA (moški)
 1. mesto: ekipa DESPERADOSI
 2. mesto: ekipa ŠPORTNEGA DRUŠTVA DOBREPOLJE
 3. mesto: ekipa ŠOLSKEGA ŠPORTNEGA DRUŠTVA ŠMARJE SAP
 Uroš Perme

Šah - Mladinsko prvenstvo

Med 6. in 14. januarjem so najboljši mladinci in mladinke odigrali letošnje državno prvenstvo.

Med mladinci sta nas zastopala 13-letni Jure Zorko iz Šmarja in 14-letni Marko Srebrnič iz Grosupljega.

Posebej gre pohvaliti rezultat in igro Jureta, ki je v močni konkurenci osvojil odlično 6. mesto in s tem tudi I. kategorijo, za kar zasluži vse čestitke.

Lanski prvak Marko pa se letos ni proslavil. Igral je slabo, pristal na 13. mestu in s svojim letošnjim nastopom prav gotovo ni zadovoljen.

Mladinski prvak je postal 15-letni Mariborčan Tadej Sakelšek, drugi je 17-letni Prekmurec Aleš Lazar in tretji 20-letni Žiga Žvan iz Kranja.

Med mladinkami sta bili razred zase lanska prvakinja 17-letna Ana Srebrnič iz Grosupljega in njena stalna tekmičica 20-letna Darja Kaps iz Starega trga ob Kolpi. Tokrat je bolje šlo od rok Darji, Ana pa je zasedla drugo mesto, kar ji prinaša nastop na evropskem prvenstvu mladink in tudi to je lep uspeh.

Vojko Srebrnič

„Špela” premagala „Brigito” iz atletskega kluba ŠPELA

Naš klub se je 3. 12. 2000 udeležil medklubnega dvoranskega mitinga v Ljubljani. Miting je organizirala priznana atletinja Brigita Bukovec, katera nas je tudi osebno povabila, naj se udeležimo tega tekmovanja. Tekmovanje je bilo organizirano za vse pionirje od 5 do 15 let. Treba pa je poudariti, da je bilo to edino atletsko tekmovanje za tako mlade udeležence na tako visoki ravni. Atletski klub ŠPELA se je udeležil tega tekmovanja s svojimi tridesetimi člani. Bilo bi jih lahko več, če ne bi razsajala bolezen znotraj naših vrst.

Na mitingu je bilo registriranih nekaj manj ko 300 tekmovalcev. V starejših kategorijah se je najbolje odrezala naša tekmovalka Barbara Buh, ki je zasedla odlično tretje mesto. Prav tako pa so bili uspešni še ostali tekmovalci iz našega kluba. Naj omenimo še nekatere rezultate: 4. mesto Špela Zorko, 5. mesto Žiga Ahčin, 6. mesto Špela Prijon, 7. mesto Miha Križman, 9. mesto Nina Šterbanc-Čeferin, 11. mesto Sara Mavec, 12. mesto Tomaž Medved, 13. mesto Nina Glavič.

Poudarili bi radi, da je bil naš klub najbolje zastopan v najmlajši kategoriji (letnik 1994 in mlajši). Naj naštejemo nekatere člane: Kaja Bučar, Kaja Mavec, Tamara Dizdarevič, Andrej Buh, Klemen Klenker, Gregor Marič, Gašper Lipovž, Gašper Prijon, Boštjan Mencin, Marija Sajevec in Jure Medved, kjer smo po številu nastopajočih celo premagali Športno društvo Brigitte Bukovec in ostale.

Po kakovosti je bil ta miting zelo močan, saj so na njem nastopili skoraj vsi pionirji iz tako močnih klubov kot so: ŽAK mass, Športno društvo Brigitte Bukovec, KRONOS, AK Medvođe. Miting se je odvijal v atletski dvorani v Šiški na stadionu ŽAK-a. Sestavljen je bil iz monogoboja, ki je zajemal naslednje discipline: tek na 60 m z ovirami, tek na 60 m in skok v daljino, rezultati pa so bili merjeni elektronsko.

Najmlajši tekmovalci so se pomerili na prirejenem poligonu, kjer je bilo treba priti do cilja in so vsi prejeli diplome in praktične nagrade.

Največja atrakcija na vsem mitingu pa je bila podelitev medalj in nagrad, saj so jih podeljevala takšna imena, kot so: Brigita Bukovec, Saša Prokofijev, Nataša Erjavec in Alenka Bikar

Atletski klub ŠPELA
 Špela Dizdarevič

Ana Srebrnič druga v državi

V Škofji Loki je od 9.12. do 17. 12. 2000 potekalo letošnje državno prvenstvo v šahu za člane in članice.

Prvenstva so se udeležili 16-letna Ana Srebrnič med članicami, 13-letni Marko Srebrnič in oče in trener Vojko Srebrnič med člani.

Marko je bil na tem prvenstvu daleč najmlajši udeleženec in je bolj nabiral izkušnje, oče je bil bolj v vlogi taksista, Ana pa je tekmovala zares.

Med člani je zmagal Primož Šoln pred Igorjem Jelenom in Zlatkom Bašagičem, Marko in Vojko Srebrnič pa sta po pričakovanih pristala v spodnjem delu tabele.

Za 13-letnega Marka je bil uspeh že sama udeležba na tem tekmovanju, kjer si je pridobil marsikatero dragoceno izkušnjo.

Med članicami je velik uspeh dosegla

Vojko Srebrnič

Zdravo telo odraža srečnega človeka

Skrb za zdravo in lepo oblikovano telo dandanes pri vse več ljudeh postaja poglavitnega pomena. Zaradi nenehnega stresa doma in na delovnem mestu, poklicnih pa tudi družinskih obveznosti naša telesna aktivnost peša, udje postajajo togi in krčeviti, celotno fizično in duhovno počutje pa strašujoče. Zemarjanje vadbe lahko tako privede do resnih zdravstvenih motenj, že malenkostna dejavnost pa okrepi naš telesni sistem in pripelje do izboljšanja počutja.

Tudi v Grosupljem je opaziti, da tovrstno vedenje o zdravem telesnem videzu postaja vse bolj razširjeno, saj narašča število tistih, ki po napornem delavniku razbremenijo telesno napetost v rekreacijskem centru Fitness Center Dynamic. Vsakodnevna je nekajminutna aktivnost koristi našemu organizmu, tako redna vadba zavira proces staranja, krepi srčnožilni sistem, znižuje visok krvni pritisk, ugodno vpliva na telesno držo, pomaga pri vzdrževanju telesne teže, poveča gibljivost, omili posledice pojava osteoporoze, zmanjšuje vpliv stresnih situacij na naše počutje in ljudi obenem zbližuje. Pred dvema letoma je omenjeni center za pokušino odprl svoja vrata, že danes pa ga dnevno obiskuje stopetdeset rekreativcev. Oprema oziroma telovadni inventar, ki se v njem nahaja, sledi zakonitostim tehnološko izpopoljenega in varnega telovadnega orodja, saj nadzorovano vadbo ves čas omogočajo in spremljajo sodobne kardio naprave.

Za pravilno in učinkovito vadbo skrbi tudi budno oko inštruktorjev, ki v nasveti in strokovnimi informacijami zagotavljajo pravilno izvajanje vadbenega programa. Vaditelji vsakega novega člana najprej

seznanijo z delovanjem in namenom naprav, ga testirajo – preverijo njegovo telesno pripravljenost in mu glede na njegove sposobnosti pripravijo program vaj, ki ga z vestnim, rednim izvajanjem privede do želenega cilja, pa naj si bo to povečanje fizične vzdržljivosti, sprostitve, oblikovanje telesa ali pridobitev mišične mase. Pretežno moški si moči in miškulaturo nabirajo na napravah z utežmi, ženske pa se raje odločajo za urice skupinske vadbe. Za še tako zahtevno predstavnic ženskega spola se v Fitness Centru Dynamic najde primerna oblika rekreacije: kombinirana, TNZ, step, dynamic fit ali svetovno uspešna tae bo aerobika pripomorejo k oblikovanju posameznih kritičnih delov telesa, vadba pa poteka ob hitri glasbi in pomoči raznovrstnih orodnih rekvizitov. Možnost aerobnega razgibanja pa so ponudili tudi dvema specifičnima in še posebej zahtevnima starostnima skupinama, seniorjem in otrokom. V letnem obdobju, ko mrz razreže do kosti in imunski sistem slabi, pa se telo lahko okrepi v finski ali infrardeči savni, ki dvigujeta odpornost organizma proti boleznim in prehladu, ali v vročem solariju, za popoln telesni izgled in sprostitve pa poskrbijo tudi izurjene roke maserja.

Petsto članov, kolikor se jih je do danes zglasilo v rekreativnem centru v Grosupljem, vedo, da skrb za telesni videz in dobro počutje vpliva tudi na medsebojne človeške odnose. Zato ne pozabimo, če se človek počuti zdravega, močnega in lepega, se mu tudi življenje posmeje, ljudje, ki ga obdajajo, pa ga sprejemajo z odprtimi rokami.

Barbara Pance

Za opomin

Navaden dan v tednu je. Celo vreme je zoprno, ko se javim na telefon.

„Tu Sonja!” ali Marinka (saj je vseeno). Obe sta „šolski animatorki” izletov planinske sekcije oziroma športnih dnevov iz dveh šol v Grosupljem. Pogovor steče o tem, da imajo naslednji dan planiran avtobusni športni dan na enega od naših prelepih nižjih vrhov gora. Vprašajo me, če grem zraven, ali pa kar oba z Marušo, saj je predvidenih več avtobusov.

„Seveda.” Ko pogledamo razigrane in

vesele obraze nekaterih šolarjev, ki so se podili nekje po naši lepi domovini, po enem od prečudovitih pogorjih, nam je prijetno. Kljub temu pa je nekaj teh obrazov manj navdušenih, saj smo prijetno sedenje v avtobusih zamenjali za – hojo, česar niso vajeni. Tu pa se začne odgovor na moj čuden naslov: za opomin!

Veliko šolarjev se z naravo sreča šele v šoli. Začetek leta je šele, zato še ni prepozno, da med načrte, kaj bomo naredili zase, uvrstimo tudi STIK Z NARAVO. Predlagam, da greste tudi starši čim večkrat v naravo – tudi z otroki.

Marjan Trobec

EPGO

1956

instalacije

d.o.o., CESTA NA KRKO 9, 1290 GROSUPLJE

Tel.: 01/786 26 22; 786 36 20

Fax: 01/786 46 21

INSTALACIJE • TRGOVINA • INŽENIRING • SERVIS

STORITVE

- Elektroinstalacije od projekta do izvedbe za vse vrste objektov, po konkurenčnih cenah, zahtevajte naše ponudbe;
- meritve instalacij in izdaja atestov za obratovalnice in proizvodne obrate;
- vzdrževanje instalacij in naprav na objektih, opravljamo redne in pogodbenne servise;
- izvajamo računalniške mreže z dobavo in montažo opreme v sodelovanju z vodilnimi podjetji;
- naša ključavničarska delavnica vam izdela vse vrste kovinskih delov, potrebnih pri montažah, razno kovinsko opremo, elektro omare in pulte po naročilu.

TRGOVINA

- Naša nova ponudba je urejena specializirana discontna trgovina za elektroinstalacije namenjena elektroinstalaterjem, vzdrževalcem, samograditeljem, gospodinjstvom;
- v trgovini izvajamo strokovno brezplačno svetovanje;
- izvajamo kataloško prodajo znanih proizvajalcev gospodinjstvih strojev in aparatov;
- na željo stranke izvršimo dostavo na dom, izvedemo priklop; brezplačno odpeljemo zamenjani izdelek.

EL TEHNIKA

JOŽE AHLIN s.p.

Kolodvorska 1, Grosuplje, tel. & faks: 01 787-14-51

AVDIO-VIDEO TEHNIKA

SONY

ODSLEJ SPET LAHKO
KUPUJETE NA ODLOŽENO
PLAČILO S ČEKI

BELA TEHNIKA IN
GOSPODINJSKI APARATI
POTROŠNOKOM NAJBOLJ
ZNANE IN PRILJUBLJENE
ZNAMKE

POOBlašČENI ZASTOPNIK

tehnounion d.d.

Candy

NOVOLETNI POPUST 10 %

PONOVNO V TRGOVINI

NOVO

RACUNALNIKI

IN VSA

RACUNALNIŠKA OPREMA

NUDIMO VAM TUDI
MOŽNOST NAKUPA IN
PRIKLOPA

debitel

O UGODNIH CENAH IN
KVALITETI SE
PREPRICAJTE V
TRGOVINI

EL TEHNIKA

FITNES

s Tehnogym napravami
- za pridobivanje
splošne kondicije
- za krepitev srca
in ožilja
- za oblikovanje
telesa

FITNES CENTER DYNAMIC

GASILSKA C. 35, GROSUPLJE

tel. 786-12-47

AEROBIKA

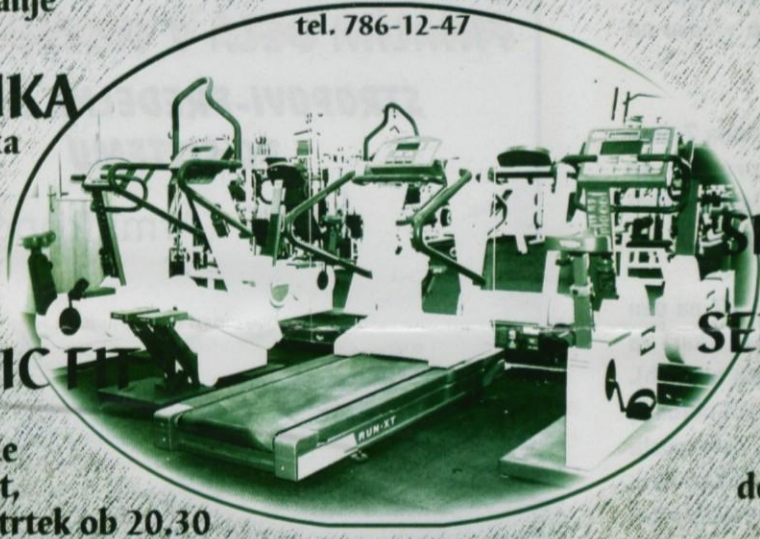
od ponedeljka
do četrta

- step
- TNZ
- kombo

DYNAMIC FIT

- aerobika
za začetnike
srednjih let,
torek in četrtek ob 20.30

ZA LJUDI, KI ZNAJO POSKRBE TI ZA SVOJE TELO IN ZDRAVJE.

MASAŽA

- sprostitvev za splošno
počutje

SOLARIJ

- zdrav, zagorel
športni videz

SAVNA

- finska
- infra rdeča

SENIORJI IN

SENIORKE

vodena
telovadba
in fitness v
dopoldanskem
času.

VELE Vse za pusta

24. februarja

od 12. ure dalje bo pred marketom Tabor v Grosupljem
otroško pustno rajanje z obiskom kurentov.

Najlepše maske bodo nagrajene!

Pustne
maske

že za

290,-

Velika izbira pustnih
oblačil.

že od 4.099,- SIT

Oblačilo za Telebajsko
že za

5.899,-

Oblačilo za Indijanca
že za

5.399,-

VELE
prijeten nakup

Vele d.d., Ljubljanska 64, Domžale

Prodaja pustnih oblačil in dodatkov: PAPIR IN OBUTEV GROSUPLJE, tel.: 01 78 60 576

OGLASI

PRILOŽNOSTNE POŠTNE ZNAMKE

**Pust,
širokih ust**

KOZMETIČNI SALON

THALGO CENTER - SPA

SOLARIJ

EPILACIJA, DEPILACIJA

SPECIALNA NEGA OBRAZA

SPECIALNA NEGA TELESA

ANTICELULITNI PROGRAMI

Brezplačno svetovanje za nego kože doma, prodaja negovalne kozmetike THALGO in dekorativne kozmetike Repechage.

Brinje c. I/47, 1290 Grosuplje
Tel./fax: 01/7862-132

Zaradi enomesečnega no-voletnega premora se je nabralo ponovno ogromno gradiva za objavo. Nekaterе prispevke bomo objavili v prihodnji številki.

uredništvo
Grosupeljskih odmevov

Občina Grosuplje vas obvešča, da lahko najamete bungalov v Čateških Toplicah v času od 2.3.2001 naprej.

Termin je predvidoma 7-dnevni, po dogovoru pa se počitniški objekt lahko koristi za krajši čas (vikend).

Cena je 6.000,00 SIT na dan (najem bungalova in 5 kart za kopanje v termalnih bazenih). Plačilo je možno v več obrokih, odvisno od višine obveznosti. Prijave sprejema Občina Grosuplje, Komisija z dodelitev terminov koriščenja počitniških objektov, Kolodvorska 2, Grosuplje pisno ali po telefonu št. 01 7861-211.

DROGERIJA

Pariz

MODNI DODATKI
Colours
in
fashion

**BREZPLAČNO
LIČENJE!**

INFORMACIJE TEL.: 786 2121

Al BIJOUX

drogerije Pariz, trgovine za pozorne

Vimont

TRGOVINA Z GRADBENIM IN TEHNIČNIM BLAGOM d.o.o.
Gasilska c. 4, Grosuplje - tel.:061/764-068, tel/faks:061/764-067

FINALNA DELA V GRADBENIŠTVU

STROPOVI-PREDELNE STENE PO SISTEMU

KNAUF Armstrong

Gramat Gril

1290 GROSUPLJ, Rožna dolina 9
Tel.: 01/786 33 63
Faks: 01/786 44 64

SELA pri Dolenskih toplicah
Tel.: 07/306-56-95
07/306-56-82

RUDNIK, Šalka vas, Kočevje
Tel.: 01/895-56-25

KERAMIČNE PLOŠČICE
GRANITOGREZI
SANITARNA KERAMIKA
KOPALNIŠKI DODATKI
ISO-SPAN ZIDAKI
LOVILCI OLI
BETONSKI IZDELKI
IZOLACIJSKI MATERIAL
GRADBENI MATERIAL
ČISTILNE NAPRAVE

UPOKOJENCI POZOR!
V trgovinah Gramat - Gril d.o.o. vam v času od 1. do 7. v mesecu nudimo 10 % upokojenski popust na vse blago, razen na blago v akciji.

SAMOPOMOČ ZAGRADEC z.b.o.

Veliko Mlačevo 59 - POSESTVO BOŠTANJ

ODDA V NAJEM:

mehanično delavnico za popravilo kmetijskih strojev
in druge prostore za gostinsko-trgovske
ter skladiščne dejavnosti.

Oglasite se na našem naslovu
ali nas predhodno pokličite
na GSM 041/919-539

Hranilnica

LON d.d. Kranj

FEBRUAR V LONU

NAJBOLJŠE OBRESTNE MERE ZA TOLARSKÉ VEZAVE

- RENTNO VARČEVANJE ZA VARNO IN NEODVISNO PRIHODNOST
- ZLATI LON - DOLGOROČNO VARČEVANJE ZA ZLATNIK ZAUPANJA
- VARČEVANJE PLUS - VARČEVANJE ZA VAŠ IZBRAN NAMEN
- ZANIMIVO DOLGOROČNO VARČEVANJE NAD 5, 7 IN 10 LET

POTROŠNIŠKI, OBRTNIŠKI IN PODJETNIŠKI KREDITI

TEKOČI RAČUNI
(plačilna kartica Eurocard MasterCard, čeki, bankomati, limiti)

V HRANILNICI LAHKO PLAČATE VAŠE POLOŽNICE Z NAJMANIŠO PROVIZIJO IN KUPUJETE TER PRODAJATE TUJO VALUTO
ZA VSE INFORMACIJE SE OGLASITE NA KOLODVORSKI 3 OZIROMA NAS POKLIČITE PO TELEFONU 78-64-300 ALI 78-64-600

Poslovna enota
MAGRO
Grosuplje
Kolodvorska 3
Telefon: 01/78 64 600
01/78 64 300
Faks: 06/78 61 719